

Бестселър на всички времена

ПРИНЦЪТ ПИРАТ

ЛУИ ЖАКОЛИО

ЛУИ ЖАКОЛИО ПРИНЦЪТ ПИРАТ

Превод: Гено Холевич

chitanka.info

Това е историята на един пиратски кораб, кръстосвал северните морета в края на XVIII век. С течение на времето той започва да напада не само търговски, а и военни кораби, води отчаяни битки с тях и ги потапя най-безмилостно. Главатарят на пиратите, бивш морски капитан и наследник на древен скандинавски род, добива такова самочувствие, че си позволява да води лично кореспонденция с кралете и да им поставя условия. Провъзгласява се за независим владетел, „крал на Северния полюс“, и обявява война на всички европейски правителства.

И така, призраният пиратски кораб се носи из северните ширини и всява ужас. Но и демонът на отмъщението е уязвим. Колкото и да крие дълбоката рана в сърцето си, тайната рано или късно ще се разбули.

I

БУРЯ В ЛЕДОВИТИЯ ОКЕАН. ТАЙНСТВЕНИЯТ КОРАБ. КАПИТАН ВЕЛЗЕВУЛ И НАДОД ЧЕРВЕНООКИЯ.

Слънцето, досущ алена топка, залязваше над нос Нордкап и озаряваше с огнените си отблясъци високите ледници на Гренландия и равнините на Лапландия. Духаше силен северен вятър; огромните гневни вълни на Ледовития океан се разбиваха в безбройните островчета и подводни скали, опасващи северните брегове на Норвегия, и образуваха пояс от пяна, който преграждаше всякакъв достъп до брега. Не се виждаше ни едно проходимо местенце сред тези тътнещи и кипящи водни маси, които връхлитаха от всички посоки, удряха се една о друга над водовъртежа между скалите и ту хлътваха надолу, отваряйки дълбоки черни бездни, ту като смерчове се надигаха високо до небето. Може би само някой местен рибар, запознат с всички входи и изходи на това крайбрежие, би се решил, търсейки спасение от настигналата го буря, да мине оттук.

Насред тази водна стихия в сумрака на догарящия ден някакъв кораб — двумачтов, ако се съдеше по стъкмяването, и идещ откъм Ботническият залив, ако се гледеше посоката му, — правеше неимоверни усилия да навлезе навътре в морето, съпротивлявайки се на вятъра и гигантските вълни, които упорито го тласкаха към скалите. Корабът маневрираше ловко — явно, че го управляваше опитен капитан, и тъкмо затова бе трудно обяснимо как е попаднал в това опасно място. Вероятно неподозирано течение го е увлякло и го е понесло към коварната ивица от скали, предателски скрита под широкия пласт бяла пяна. Мъчителна, непосилна беше за кораба тази борба с разюзданите водни маси. Вълните го подхвърляха ту на една, ту на друга страна като орехова черупка. Вода отвсякъде заливаше

палубата и шестдесетте матроси, които гледаха да се хванат кой за въже, кой за каквото му попадне, вече губеха сили.

На капитанския мостик, вкопчени в парапета, стояха двама души и с тревога наблюдаваха времето и движението на кораба. Единият от тях беше капитанът — познаваше се по рупора, който доближаваше от време на време до устата си, за да над-вика рева на бурята при командите си. Със събрани вежди и устремен към хоризонта поглед, забулен от тежки облаци, медночервени от отражението на последните лъчи на слънцето, той стоеше напълно спокоен на вид, сякаш пътуваше по тихо, без-ветрено море. Докато другият, загърнат от главата до петите в моряшка пелерина с вдигната качулка, изглеждаше възбуден от ярост.

— Ти си виновен, Инголф — крещеше той на капитана. — Ти, с твоята прекалена бдителност, с убийствената си флегматичност. Защото, ако беше дошъл един час по-рано, нямаше да го има този вятър и сега спокойно да сме влезли във фиорда.

— Все едно и също ми повтаряш — отвърна Инголф. — За съжаление, Над, с тия приказки няма да промениш посоката на вятъра дори с четвъртинка... а това впрочем е единственото ни спасение.

— Какво каза?!

— Казах, че ако до половин час вятърът не се промени, ние сме загинали.

— Загинали?! — ужасен извика онзи, който бе наречен Над (умалително от Надод). — Как тъй загинали?

— Много просто — рече Инголф толкова спокойно, като че ли се намираще в безопасност, на твърда земя, и си пиеше норвежко светло пиво. — Опитах всички средства, всякакви маневри. Възможно е скоро да почнат да се чупят мачтите.

— И какво ще правим тогава?

— Нищо. Можеш ли да се пребориш с такава буря? Ако продължи така още половин час, с нас е свършено.

— Слушай, ти си толкова опитен... Нима не си в състояние да измислиш нещо?

— Какво да измисля? Някакъв начин да вървим срещу вятъра ли, който заедно с течението ни тегли към брега?... Не, брат, тук никаква опитност не помага.

— Значи според теб ние сме безнадеждно осъдени?

— Да, ако до половин час не се случи нещо...

— Да не би да се надяваш единствено на някакво чудо?

— Не става въпрос за някакво чудо. Нас не чудо ще ни погуби, а буря, както и не чудо ще ни спаси, а естествено промяната на вятъра, и то ако стане до определено време.

— Значи ти ще си седиш спокойно и ще чакаш?

— Ами нищо друго не може да се направи.

— Вбесява ме твоето спокойствие, Инголф.

— А мен пък ме развеселява твоята ярост — отвърна му Инголф с характерния си беззвучен смях.

— На ти сега плячка за тридесет милиона!... А може би и повече... може и да е несметно богатство... И изведнъж — гибел... й то къде? Едва ли не на самия пристан!

Над млъкна за момент, после с изкривено от яд лице заговори тихо, като че на себе си:

— Абе това както и да е... нека Бог си вземе и златото, и цялото богатство!... Но да чакаш този момент двадесет години и когато желаната мъст е тъй близка, тъй осъществима, най-неочаквано да умреш, ето това вече е нещо ужасно.

— Аз пък бих се радвал — възрази Инголф. — Защото смърт на бесилото или при преследване на някое дребно търговско корабче във всички случаи е по-непочтена, отколкото да загинеш в битка за тридесет милиона. За пирата Инголф такава смърт е дори достойна... По дяволите, я да не говорим повече за това, защото дела си от тия тридесет милиона аз току-така няма да захвърля в Категат.

Инголф се изсмя на собствената си игрословица — известно е, че Катета се нарича проливът, съединяващ Северно море с Балтийско, а на шведски това значи „котешка дупка“.

— Искаш да кажеш, че все още има някаква надежда? — по-пита Над, готов да се хване и за сламка.

— Нали ти обяснях, вятърът е капризен като жена — всеки момент може да се промени. Поначалото в морето никога не знаеш какво ти носи всеки следващ миг. Сега например е достатъчно да падне дъжд от ония облаци на запад и морето поне малко ще се успокои.

— Надяваш ли се това да стане, преди да е настъпил съдбоносния за нас момент?

— Доста трудно е да се определи. Но има вероятност залезът да охлади атмосферата и да предизвика дъжд, обаче дали това ще стане след пет минути или след час, не може да се каже. Дори и най-опитният моряк не би могъл да го предвиди.

Междувременно бурята се усилваше. Вълните така връхлитаха върху „Ралф“ — тъй се наричаше двумачтовият кораб, — че той целият се къпеше във вода. И най-препатилият мореплавател би загубил всякаква надежда за спасение.

Надод си свали качулката, за да наблюдава по-добре обстановката наоколо. Отблъскваща външност имаше този човек. Беше висок, широкоплещест, с шия като на бик и с уродлива глава, прекалено голяма дори за такова едро тяло. Почти цялото му лице се губеше в остра, четинеста рижава брада, сливаща се от двете страни с косата, която пък падаше на челото му до веждите, а отзад се спускаше по раменете бухнала като лъвска грива. В бърнестата му, разтегната като на звяр уста, в огромните му зъби и в широкия, плосък нос с изпъкнали ноздри спокойно можеше да се открие някакво сходство с обитателите на атлас-ката джунгла, само че на пирата му липсваше величествената осанка на царя на животните. При него беше тъкмо обратното — целият му вид издаваше най-низки инстинкти и страсти, лишени от капка благородство. Но най-отблъскващото във физиономията му беше лявото око, което — вероятно при някакъв нещастен случай — беше изхвъркнало от орбитата и останало завинаги в това положение: неподвижно, мътно, безжизнено, със застинал сатанински поглед. Невъзможно е да се предаде с думи впечатлението, което оставяше този мрачен, угаснал взор.

Нямаше никакво съмнение — човек с такава външност е наистина способен на всякаква подлост, жестокост, грях... По-на-татък читателят ще се убеди в правотата на това твърдение.

Кой беше този човек, какво минало имаше, откъде е, как е попаднал на „Ралф“ — това никой от екипажа на кораба не знаеше. Никой освен капитан Инголф.

Капитан Инголф беше пълна противоположност на Надод. Повисок от него, той имаше стройна и гъвкава фигура, която говореше за благороднически произход. Морската униформа с капитански нашивки му седеше като излята. Навремето Инголф служел в датската военна флота, но си подал оставката след някакво спречкване с началството —

спречкване, което обаче не опозорило честта му. Когато в 1788 година избухва война между Русия и Швеция, Инголф предложил услугите си на Швеция и получил разрешително за управление на крайцер. Густав III дори поискал да го зачисли в редовната флота, но офицерският корпус се противопоставил и кралят се ограничил да му предостави само командването на превъзходен корсарски бриг с четиридесет оръдия, осем гаубици и правото да носи капитанска униформа. Инголф събрал екипаж от всевъзможни главорези и скоро се прочул като ловък корсар. Междувременно шведите, притиснати от руснаците, сключват мир и разрешителното на Инголф практически загубва предназначението си. Тогава Инголф, който вече не се надявал, че ще бъде зачислен към редовната флота за оказаната от него помощ, чисто и просто „забравил“ да върне кораба „Ралф“ на шведското правителство и тръгнал на своя глава да напада кораби, принизявайки се по този начин до най-обикновен разбойник.

Така Швеция заради строгото си придържане към съсловното-разграничение се лишава от даровит морски капитан, а престъпният свят се сдобива с опитен пират.

Отначало Инголф действа само за мъст и напада онези шведски кораби, които са командвани от враждебно настроените към него членове на ръководния състав. Той води с всеки от тях отчаяни битки и ги потапя най-безмилостно. „Заявявам — пише той на неблагодарния Густав III, който изоставил предания си служител, — че ще унищожа един след друг всички Ваши кораби.“ И най-усърдно привежда в изпълнение закана си. Много скоро името на непоколебимия пират се разчува и в други европейски държави; те започват да го преследват, понеже той, когато няма с какво да издържа екипажа си, напада и плякосва и техни мирни търговски кораби. Разгневен от оказваната му съпротива, Инголф обявява война на всички европейски правителства с дръзко писмо, добило историческо значение. В него той най-безочливо провъзгласява възкачването си на измислен престол и се подписва „Инголф I, крал на Северния полюс“. А в края на писмото с подигравка нарича всеки един от владетелите „мой най-добър брат“ и изказва надежда да установи по-нататък редовни дипломатически отношения с държавата му.

В резултат на това предизвикателство всички европейски мореплаватели получават нареждане да преследват неумолимо злодея

и в случай, че го заловят, незабавно да го обесят заедно с целия му екипаж на мачтите на „Ралф“, а после да изгорят и самия кораб. Но много по-лесно е да се даде такава заповед, от-колкото да се изпълни. Инголф е неуловим. Дори очакванията да бъде пленен, когато по необходимост се приближи до някое пристанище, се оказват напразни — от него няма и следа.

Тежко обаче на онзи кораб, който се е осмелил да поеме сам на дълъг път. За него връщане назад няма да има. В някоя тъмна, безлунна нощ на сред океана той ще бъде нападнат от без брой мълчаливи демони, които без дума, без вик ще избият целия му екипаж до последния матрос. Ще се чуват само ударите на секирите, които разсичат телата на жертвите. Напразно изплашените моряци ще търсят спасение, хвърляйки се във вълните — битката няма да свърши, докато не бъде убит и последният човек. После плененият товар бързо ще се прехвърли на разбойническия кораб, а опустошеният ще бъде потопен и пиратите ще изчезнат в неизвестна посока.

Къде отнасяха плячката, къде им беше убежището — това оставаше загадка независимо от всички опити да бъдат издирени. А някакво убежище те несъмнено имаха, защото и при най-малкото подозрение, че са преследвани, се спотайваха и с месеци не се появяваха никъде. С внезапните си нападения, с тайнственото и безследно изчезване на десетки кораби, както и с легендата около личността му Инголф си спечелва прякора „капитан Велзеевул“. Тогава той е само на двадесет и осем години.

II

ПИРАТСКИЯТ КОРАБ. МАЛСТРЪОМ. УЖАСЪТ НА НАДОД. ПРОМЯНА КЪМ ПО- ДОБРО. ТАЙНИЯТ РАЗГОВОР

В нощните си нападения „Ралф“ обикновено не губеше много хора, но ако капитан Инголф все пак не попълваше редовно състава му той щеше значително да намалее. Поддържаният състав на кораба включваше капитана неговия помощник Алтенсид, наричан за по-кратко Атенс, четирима лейтенанти — Лудвик, Ян, Ериксон и Бил, от които последните двама бяха по на двадесет години, шестима старши матроси, боцман, осем канонири и шестдесет обикновени матроси. На кораба имаше и ковчезник, нещастният писар Джон Олдъм, англичанин, който водеше сметките. Инголф държеше да има такъв човек, за да си спести всякакви недоволства при подялбата на плячката. По-рано Олдъм бил писар при някакъв провинциален нотариус, но един прекрасен ден пиратите го измъкнали от кантората, която се намирала в малко градче на английския бряг. В знак на протест срещу посегателството над правата му, предвидени в действащия и до ден днешен закон, приет от английския парламент при крал Чарлз II, почтеният Олдъм настоял да бъде изведен от кантората от двама души, въоръжени с щикове. Той не признаваше положението си за законно и твърдеше, че работи на кораба по принуда. Всеки ден, преди да се залови със сметките си, той писмено излагаше своя протест срещу насието, на което бе подложен и което е в разрез с всички човешки и Божии закони и в нарушение на акта Habeas Corpus^[1]. Този неизменен текст Олдъм връчваше на един матрос, за да го предаде на Инголф, и едва тогава пристъпваше към счетоводната си работа. Той работеше съвестно, като предполагаше, че се намира на шведски, а не на пиратски кораб.

Когато Инголф загубеше в битките някой и друг член от екипажа си, той залавяше съответния брой моряци от неприятелския кораб и им предлагаше да избират: или смърт, или служба на „Ралф“. Нямаше случай някой да предпочете смъртта и само след три месеца новобранците се превръщаха в истински пирати, готови на всичко за капитана си.

Дори почитеният Олдъм въпреки всекидневния си кротък протест накрая свикна с живота си на „Ралф“, който всъщност го разнообразяваше и го избавяше от вечните съпружески сцени, които там, в Англия, съпругата му — по думите на мистър Олдъм, — иначе почитена и с ангелски характер, му устройвала по време на двадесетгодишното им съжителство.

— О, тя е много добра — добавяше мистър Олдъм, — но представяте ли си как с двадесет и два шилинга на седмица се изхранват, обличат и обуват единадесет деца!... Та това, съгласете се, би развалило всеки характер.

Откакто писарят на нотариуса изчезна, невидима ръка започна да изпраща на съпругата му по двеста лири на месец и почитената майка на семейството всеки път отправяше към Бога пламенни молитви да задържи колкото може по-дълго нейния мъж далеч от дома.

Това беше личният състав на странния бриг, който по дисциплина и ред не отстъпваше и на най-добрия военен кораб.

Но защо сега бригът се озова на това опасно място?

Това беше тайна между Надод Червеноокия и капитан Велзевул, тайна, която никой друг на кораба не знаеше.

Макар че всеки моряк беше убеден в неминуемата гибел на „Ралф“, нито един не роптаеше — толкова силна беше привързаността им към техния капитан.

А корабът продължаваше да се носи към скалите... Инголф не помръдваше и само наблюдаваше.

Не беше така с Надод. С развявани от вятъра червени коси, облецил изскочилото си, налято с кръв око, той се задъхваше от ужас и безсилна злоба.

— Слушай, направи нещо! — кресна той с неестествен глас на Инголф. — Аз не съм моряк, но бих се чувствал неудобно да бездействам като теб при такава буря. Помисли: рискуваш живота на храбри матроси...

— Но най-вече живота на храбрия Над — прекъсна го капитанът с ирония. — Я гледай, много ти бил скъп животът. Чудя се на какво отгоре! Ако аз имах твоята противна външност, по-скоро бих желал смъртта.

— Аз пък се чудя как можеш да се шегуваш в такава минута! — изкрещя вече вън от себе си Над. — Не виждаш ли, че сме на стотина метра от скалите?...

Инголф не отговори; продължаваше внимателно да следи хода на кораба.

— Чуваш ли какво ти приказвам? — не мирясваше онзи и яростно дърпаше Инголф за ръкава.

— Млъкни, глупако! — кипна капитанът. — Млъкни и не ми се бъркай в работата, да не си изпатиш! — И така го блъсна, че Червеноокия се прекатури по стъпалата от мостика и падна на палубата.

Надод беше много силен, но не можеше да се мери с капитан Велзевул. По сила на мускулите си нямаше равен на себе си. Той спокойно можеше да нарами едно оръдие, да обиколи с него целия кораб и да го върне на мястото му, без да се задъха дори.

Безучастността на Инголф обаче беше само привидна. В действителност той не преставаше да мисли как да спаси кораба си.

Реши да опита последното средство. Всеки моряк знае, че вълна, която се е ударила о брега, връщайки се обратно, задържа следващата вълна. Именно от това движение смяташе да се възползва капитанът. Това щеше да е трудна и рискована маневра, но друг изход засега нямаше.

Корабът все повече приближаваше скалите. Затаил дъх, Надод бе вперил неподвижното си око в Инголф.

Изведнъж Инголф се спусна към щурвала и сам започна да действа, като не преставаше да дава заповеди.

Корабът, вече почти до скалите, бе подет от огромните вълни и веднага след това бе изтласкан обратно; пак се бе отдалечил от скалите. За спасение, разбира се, бе още рано да се говори, но маневрата можеше да се повтори с надежда за успех.

Но ето че внезапно щастието се усмихна на Инголф: от небето рукна дъжд и вятърът веднага утихна.

Силен вик се разнесе сред матросите.

— Ураа! Ураа! Да живее капитан Велзевул!

Инголф спокойно се върна на капитанския мостик. Корабът му издържа тежкото изпитание и сега беше на път да влезе в без-ветрения фиорд Розолфс.

— Е, Над? — обърна се капитанът към неотлъчния си спътник.
— Не бях ли прав, като ти казвах, че в морето никога не бива да се отчайваш?

— Прости ми, че одева така ти крещях — рече му Червеноокия.
— Ама ако знаеше как не исках да умирам тъй близо до целта. Цял живот съм имал една мисъл в главата: да отмъстя на врага си, да му кажа в лицето: „Харалд Бьорн, познаваш ли Надод, познаваш ли своята жертва?...“ Знаеш ли, Инголф, аз непременно трябва да ти разкажа своята история и може би тогава ще ме разбереш и ще пожалиш изрода Надод, Надод Червеноокия. Аз не съм се родил такъв изрод, един човек ме направи такъв. И когато научиш историята ми, навярно ще се согласиш, че грабителят от Малстрьом спокойно може да протегне ръка на разбойника от Малмьо... И двамата ще се сдружим в общата си ненавист и ще изумим целия свят.

Предложението допадна на Инголф. Него отдавна го интересуваше тайнствената личност на Надод. Той огледа още веднъж обстановката, даде нужните разпореждания и предостави командването на Алтенс; след това се обърна към Надод и рече:

— Да идем в моята каюта. Там никой няма да ни безпокои и можем да си поприказваме спокойно.

---

[1] Habeas Corpus (лат.) — „Да имаш тялото си“ — началните думи на закона от 1679 г. в Англия за неприкосновеността на личността; лична неприкосновеност. Б. пр. ↑

III

НОЩ В МОРЕТО. ТРЕВОЖНИ ЧАСОВЕ. УВЕСЕЛИТЕЛНАТА ЯХТА. УДИВЛЕНИЕТО НА ИНГОЛФ

Настъпи нощта. Океанът не се беше успокоил напълно, но вълните вече се надигаха по-плавно и не така начесто — това показваше, че бурята стихва. Вятърът внезапно бе променил посоката си и сега духаше в щирборда на „Ралф“ от северозапад. Това помагаше на кораба внимателно да заобиколи скалистия Розолфски нос, вдаден три-четири мили навътре в морето, който заедно с бреговата ивица образуваше дълбок залив. Вълните някак безсилно се удряха в отвесните крайбрежни стени — никъде не се забелязваше обичайната бяла пяна от разбиването им.

Това обстоятелство привлече вниманието на Инголф и той се замисли каква е причината за това малко неестествено явление. Не му беше ясно как е възможно вълните да не образуват пяна при наличието на все още силен вятър.

Инголф вдигна мощния бинокъл и дълго се визира през него, но не видя нищо друго освен черната линия на водата, която почти се сливаше с тъмния гранит на скалите.

— Странно — промълви той, — за пръв път виждам подобно нещо. — Той повика помощника си Алтенс: — Виж там! — И му посочи брега, накъдето се бе насочил корабът.

Алтенс пое бинокъла и след като погледа през него няколко минути, извика:

— Невероятно!

Помощник-капитанът на „Ралф“ беше стар моряк, роден в рибарска лодка. Той не помнеше да е прекарал някога на сушата повече от времето, необходимо да сключи с притежателя на кораба нов договор, след като му е изтекъл старият. За него сушата не беше нищо

друго освен място, където корабът се снабдява с всичко, което му е необходимо. Смяташе също, че единствено неговият занаят е полезен; говореше кратко и бързо, със същия тон, с който даваше заповеди.

— Какво виждаш? — попита го капитанът, който разговаряше с помощника си също тъй лаконично.

— Че няма пяна.

— Как си го обясняваш?

— Проходът е опасен. Водовъртеж до Розолфския нос.

— Как го разбра?

— Чувал съм от местните моряци... Бил по-опасен от онзи в Малстрьом.

— Какво може да се направи?

— А ние къде отиваме?

— В Розолфския фиорд.

— Трябва да заобиколим центъра на притегляне, да навлезем в морето на шест мили от носа и едва тогава да минем покрай него.

— И аз мислех същото. Радвам се, че мненията ни съвпадат... Каквото и да става, трябва да минем под вятъра.

— Късно е — рече Алтенс.

И наистина миг след това силен тласък изхвърли „Ралф“ на една страна и платната му заплющяха, сякаш се бяха откачили от мачтите. Инголф моментално схвана опасността.

— Ляво на борд! — извика той на кормчията, разчитайки да извърти кораба така, че да мине под вятъра.

Но корабът беше неуправляем. Бързото течение го бе подхванало и го увличаше към центъра на огромния водовъртеж, който щеше да го понесе като перце... Този път гибелта бе неминуема. Корабът щеше да започне да описва отначало големи кръгове с относително умерена скорост, която със стесняването на кръговете щеше неудържимо да нараства до центъра на водовъртежа, където „Ралф“ щеше да се преобърне и малко след това от него щяха да останат само хиляди малки парченца.

Това явление се среща само в четири или пет точки на земното кълбо и се дължи на по-особеното очертание на брега, което е във форма на непълна окръжност. Когато вятърът по тези места духа под определен ъгъл, вълните с нечувана сила се втурват косо към брега, а не срещу него; достигайки единия край на пресечената окръжност, те

завиват покрай него и с огромна сила продължават кръговото си движение, образувайки по този начин мощен водовъртеж, поддържан непрекъснато от всяка следваща вълна. От тези гибелни за всеки мореплавател водовъртежи спасение няма, освен ако вятърът не смени посоката си или не утихне. На норвежки те се наричат малстрьоми, което значи течения, които въртят.

Два са водовъртежите от този вид по норвежките брегове — единият е близо до остров Маке и се предизвиква от южния вятър, а другият — до Розолфския нос, където вятърът духа от север. Последният е по-малко известен, тъй като оттам рядко минават кораби, но е по-опасен.

Като осъзна жестоката истина, Инголф усети по челото му да избива пот — но само толкова. По никакъв друг начин не пролича покрусата, която всеки човек би изпитал при внезапния преход от увереност в спасението към пълно съзнание за предстоящата гибел.

— Нито дума на матросите, Алтенс — рече капитанът. — Ще имаме време да ги предупредим, но преди това искам да се убедя дали наистина няма никакво спасение.

Помощник-капитанът се поклони и без да продума, слезе от мостика.

— За какво спасение говориш? — попита Надод, приближавайки се към капитана.

Докато Инголф разговаряше с помощника си, Надод стоеше облакътен на парапета на щирборда. Подлъган от външното спокойствие на вълните, той не слушаше с внимание разговора им, затова последните думи на капитана доста го озадачиха.

— Чуй ме добре, Надод — сериозно заговори капитанът, — дойде момент да покажеш дали действително си мъж.

— Започваш да ме плашиш — отвърна Червеноокия. — Що за тържественост?

— Не се шегувам, Надод. Избавихме се от една опасност, за да се изправим сега пред още по-голяма. Имаш ли понятие за малстрьомите?

— Само съм чувал — отвърна уродът с конвулсивно потреперване на тялото и добави, — но на тоя бряг няма малстрьом.

— Значи си чувал само за този до Маке. За нещастие има още един, до Розолфс, и ние попаднахме тъкмо в него. Гледай, корабът вече

не се подчинява на кормилното колело.

Докато говореше, Инголф хвана щурвала и го завъртя докрай — корабът не се помести нито на йота.

От този убедителен нагледен опит сърцето на Надод замря.

— Никаква надежда ли няма? — отново се разтревожи той.

— Никаква — отвърна Инголф. — Невъзможно е да се бориш едновременно с вятъра, с течението и с центробежната сила. Ние нямаме никаква опорна точка.

— Ясно — отвърна Надод със спокойствие, което рязко контрастираше с възбудата му отпреди малко. — На земята винаги има жертви, аз съм една от тях. Тъй ми било писано, не мога да се преборя със съдбата си. Но ти ще видиш, че Надод Червеноокия може да умре и славно.

— Странно е, че не ме предупреди за това гибелно течение. Невъзможно е да не си чувал за него, след като си живял по тия места.

— Забравяш, че аз не съм моряк. В детството си съм чувал да разказват за кораби, потънали в Розолфс, но съм ги възприемал като легенди и не съм им отдавал реално значение. — Надод протегна ръка към сушата и добави със сериозен глас: — Ти тържествуваш сега, Харалд Бьорн! Съкровищата, натрупани от двадесет поколения, ще останат за теб и може би благодарение на тях ти ще постигнеш целта си. Но ако пожеланията на човека, когото ти изтръгна от редиците на нормалните хора и който сега ще загине по твоя воля, могат да повлияят на съдбата, то бъди проклет и ти, и децата ти, и внуците ти и правнуците ти!...

Внезапно в нощната тъмнина се разнесе вик, който вцепени всички на кораба.

— Отзад вляво — кораб! — Беше гласът на вахтеник.

Всички погледи се устремиха в назованата посока и в този момент, като край на ужаса, полярното слънце, което лятно време залязва само за един час, блесна на хоризонта и озари с лъчите си ясното небе и коварното море.

Корабът в далечината се оказа хубава, стройна яхта, украсена с изискан вкус. Над нея се развяваше бял флаг със златен кръст. Личеше, че тя няма нищо общо с онези тежки рибарски лодки, които са единствените плавателни съдове, бродещи по тези места на Ледовития океан, за да ловят риба.

Вече наясно с бедственото си положение, екипажът на „Ралф“ безмълвно и кротко наблюдаваше малкия кораб, който бързо пореше вълните отвъд Розолфския нос, далеч от опасното течение на малстрьома.

— Това ми прилича на увеселителен кораб — рече тихо Инголф, сякаш говореше на себе си. — Но за какъв ли дявол е тръгнал из тия прокълнати места? Гибел го чака, ако реши да заобиколи крайбрежните скали на провлака.

— Излиза, че не само ние ще загинем — отбеляза Надод със злорада усмивка.

Вместо отговор капитанът му хвърли презрителен поглед, после се обърна към помощника си.

— Ако не се лъжа, Алтенс, след десет минути течението ще ни понесе към брега. Щом започнем да го приближаваме, дай предупредителен знак на яхтата. — И за да продължи да вдъхва надежда у матросите, добави: — Тя не е построена толкова здраво, както нашият кораб, така че няма да издържи на водовъртежа.

Тези думи, казани с добре изиграна небрежност, оказаха очакваното въздействие. Лицата на всички светнаха от радост. Ако действително съществуваше опасност, нима капитанът щеше да бъде тъй спокоен? Опитен моряк като него никога не би се предал без отчаяна борба, а той не даваше никакви команди. Да, очевидно опасността не бе толкова голяма, колкото изглеждаше...

Такива мисли разменяха моряците помежду си; те разсейваха страха им и им вдъхваха надежда.

Затова пък Инголф изгуби всякаква надежда. Ограничи се единствено да даде команда за пълен курс наляво. По този начин корабът щеше да забави съдбоносния си ход към центъра на водовъртежа, като прави по-големи кръгове. А в същото време загадъчната яхта плаваше успоредно на Розолфския нос, който на това място бе толкова нисък, че можеше да се види всяка маневра на корабчето. „Ралф“ се намираше от другата страна на носа и вече навлизаше в първия концентричен кръг, който бързо го понесе към подводните скали. Двата плавателни съда щяха да се разминат само на стотина метра един от друг. Точно тогава Алтенс, изпълнявайки командата на капитана, даде на яхтата предупредителния знак — на средната мачта на „Ралф“ се появи цял ред светлини и флагове. Целият

екипаж застина в нетърпеливо очакване да получи отговор на този знак на моряшкото братство — готовност да се притечеш на помощ.

Корабчето обаче продължаваше да върви по пътя си, без да обръща внимание на сигналите на „Ралф“; по палубата му не се мяркаше жива душа и когато двата кораба се изравниха, тайнствената яхта изглеждаше напълно безлюдна. Ала по всичко личеше, че я управлява опитна ръка.

— Странно — промълви Инголф, — поне да бяха дали знак за поздрав... Вижда се също, че яхтата познава тия места много по-добре от нас. Даже не й е било нужно нашето предупреждение... но поне да бяха поздравили хората, които, макар и сами да отиват на смърт, се опитват да спасят тях...

По лицето на Надод се изписа ехидна радост. Този човек изпитваше удоволствие единствено от злото и сега провалът на Инголф толкова го зарадва, че не скри радостта си дори в минутата на собствената си гибел.

— Слушай, Надод — рече му капитанът, който винаги се вбесяваше от вечната злоба на Червеноокия, — ако не се овладееш, честна дума, ще те хвърля през борда... само и само да не умирам заедно с такъв звяр.

— Не аз съм звяр — изкриви лице в отвратителна гримаса Надод. — Звяр е цялото човечество и аз го ненавиждам. Затова винаги се радвам, когато хората проявяват неблагодарност или изобщо вършат някаква подлост.

IV

СИГНАЛИ ОТ ЯХТАТА. СМЕЛАТА ЛОДКА. НЕОЧАКВАНО СПАСЕНИЕ. „УРА“ В ЧЕСТ НА ЗАГАДЪЧНАТА ЯХТА

Инголф сви рамене. Сега съвсем не му беше до подобни спорове. „Ралф“ извънредно бързо плуваше към вътрешността на залива, тъй като на това място течението беше много силно. В следващите няколко минути щеше да се реши съдбата на кораба. Какво щеше да стане с него? Ще налети ли на скалите, или ще се понесе по течението, продължавайки да описва кръгове? В първия случай развързката би настъпила след две минути, а във втория корабът би стигнал оста на водовъртежа, но правейки пет или шест концентрични кръга, чийто диаметър постепенно щеше да се смалява. Въпреки увереността, вдъхната им от Инголф, матросите отново бяха обзети от предишния страх. Очите на всички бяха устремени към черните блестящи скали, ограждащи дъното на залива. Към тези скали „Ралф“ се носеше като стрела. Вълните ревяха и се удряха о брега; откъм скалистите стени отекваше глух шум от подводните бездни и гранитните маси, извисяващи се над водата.

Ето корабът е вече на двадесет метра от скалите... Миг... и ще се удари... Всички бяха затаили дъх. Единствен Инголф беше спокоен. Скръстил ръце на гърди, той стоеше със самоуверен вид на мостика и се усмихваше дръзко...

Изведнъж от палубата се разнесе гръмко „ура“. Покорявайки се на течението, корабът направи остър завой на разстояние не повече от метър от скалите и мина покрай дъгообразния бряг както преди, когато следваше течението на водовъртежа, от което за съжаление не можеше да излезе. Във всеки случай по-близката опасност поне за кратко отново бе отклонена, а човешкото сърце е така устроено, че и при най-малкия повод е готово да възроди надеждата си. Тъкмо това почувства

Инголф в този момент, макар да знаеше, че е само мигновен проблясък в непрогледна тъма. Защото, връщайки се назад, корабът наистина се отдалечи от брега с няколко метра, но пък отново се изправяше пред по-раншната опасност. Крайният изход не беше тайна за никого. Повечето от моряците бяха доста стари и опитни и знаеха какво ще им донесе кръговото движение.

Когато „Ралф“ почти бе приближил брега на Розолфския нос, Инголф отново видя яхтата. Тя криволичеше с невероятна смелост почти досами скалите, което бе единственият начин да се предпази от гибелно въвличане в малстрьома.

— Тия са си изгубили ума — рече капитанът на Надод. — Като че ли искат да си поделим злата участ.

Още не се бе доизказал, и корабчето изведнъж направи завой, отпусна платната и влезе в един малък естествен пристан, напълно защитен от вятъра. Поради тесния му вход водата в него бе спокойна като в езеро.

Инголф насочи далекогледа си към яхтата. Този път на палубата ѝ имаше оживление и той преброи двадесет души, които припряно сновяха насам-натам.

— Разстилат по палубата огромна рибарска мрежа — събщи той на помощника си, който бе дошъл на мостика и застанал до капитана.

— Наистина — потвърди Алтенс, като продължаваше да се взира с далекогледа си.

— И те намерили време за развлечение!... Като гледам разкоша и изяществото на корабчето им, нищо чудно да са тръгнали да се развличат.

— От другата страна на носа морето е спокойно, след два часа там може и риба да се лови.

— Кой знае, може пък да искат да се полюбуват на нашата гибел — намеси се непоправимият Надод.

В това време матросите от яхтата, която бе доближила брега, започнаха да спускат на сушата огромна въжена мрежа. Действията им се ръководеха от двама млади мъже в морска офицерска униформа.

Най-неочаквано, за огромна изненада на Инголф и целия екипаж на „Ралф“, флагът на яхтата се спусна и вдигна три пъти; на морски език това значеше: гледайте и следете какво ще ви съобщим.

Това очевидно се отнасяше за изпадналия в беда кораб. След минути средната мачта се изпъстри с ярки многоцветни флагчета. Инголф с растящо вълнение преведе на глас сигнала: „Горе главата! Ще ви окажем помощ. Направете колкото може по-голяма кръстачка от всички гребла и дъски, които имате в наличност. Опънете платната срещу течението.“

Докато Инголф разшифроваше на глас сигнала, целият екипаж на „Ралф“ буквално се преобрази; след последната му дума такъв възторг обхвана моряците, че цялата сурова дисциплина се изпари. Всички започнаха да скачат, да пеят и да се прегръщат от радост. Инголф не прекъсна този техен изблик. Той много добре знаеше, че хората му по-скоро ще предпочетат да се опълчат срещу цяла флотилия, отколкото да се опитват да удължат, макар и с един час, живота си, застрашен от предстоящата гибел, която никакво мъжество и храброст не биха могли да предотвратят.

В този момент се чу сигнал; екипажът на „Ралф“ се опомни и се върна по местата си. За броени минути всички весла и дъски, които се намираха на брига, бяха първо вързани две по две на кръст, а после заковани в една обща решетка, която веднага бе спусната във водата с дебело въже, здраво вързано за щурвала. Това съоръжение отслабва силата на вълните и скоростта на кораба по течението и моряците много често прибягват до него. На Инголф то също беше известно, но той не бе сметнал за нужно да го използва, след като не очакваше помощ отвън.

Платната на „Ралф“ също бяха извъртени така, както им бяха казали от яхтата. Това също значително намали скоростта на кораба, макар че силата на течението, по което се носеше той, не се промени. Но отгук нататък как щяха да спасят брига непознатите моряци, не беше ясно.

Изведнъж се случи нещо, което моряците пирати никога нямаше да забравят.

От яхтата се отдели малка лодка, в която седяха двама души, и тръгна направо в открито море. След като стигна края на Розолфския нос, тя спря близо до скалите. Нима смята да ги заобиколи и да навлезе в самия зев на малстрьома? Не, това би било безразсъдна постъпка.

В същия момент обаче лодката отново тръгна, заобиколи скалите и противно на очакванията смело пое към самия водовъртеж.

Никой от „Ралф“ все още не можете да отгатне намеренията ѝ, а Надод дори ѝ се подигра, като каза, че сигурно щяла да изтегли брига с въже. Никой не подкрепи нелепата му шега, отправена към хора, които в момента рискуваха живота си, за да спасят „Ралф“, без да са сигурни дали ще е по силите им тази трудна задача. Единствено мистър Олдъм, който междувременно бе излязъл на палубата, за да подиша въздух, и чу ироничната забележка на Надод, му отвърна, че според него подобен опит от страна на лодката щял да бъде напълно безсмислен като в баснята за жабата, дето се опитвала да се сравнява с вола. Почтеният писар изобщо не подозираше каква опасност застрашава кораба, тъй като, освен че нямаше понятие от мореплаване, беше и късоглед и не можеше да види какво става наоколо. На всичкото отгоре, вземайки думите на двамата моряци Ериксон и Бил, които вече се занасяха с него, за чиста монета, той си мислеше, че „Ралф“ спокойно плава във водите на Океания, а лодката, за която ставаше дума, е на туземци, пренасящи пресни храни и плодове за кораба.

— Най-сетне ще си похапнем от техните прословути плодове — потри ръце той; после се облегна на перилото и заедно с другите вперил поглед в лодката.

Докато двамата моряци храбро се бореха с огромните вълни, които забавяха хода на лодката, от яхтата слезе трети моряк, който тръгна по скалистия бряг. Всички на „Ралф“ изтръпнаха от ужас... Как ли щеше да свърши този опит? Лодката не можеше да продължи по-нататък, без да попадне в самия център на водовъртежа. За да я доближи, третият моряк трябваше да прави едва ли не еквилибристика по скалите. Това обаче явно му се удаваше, защото той изведнъж легна по корем, надвеси се почти целият над вълните и хвърли в лодката някакъв доста обемист вързоп. Тогава матросите в лодката налегнаха веслата и се понесоха право към водовъртежа, който погълна лодката като сламка, хвърлена във водопад.

От „Ралф“ се разнесе едновременен покъртителен вик:

— Загинаха! Загинаха!

В отговор на тяхното отчаяние от яхтата проехтя тържествено „ура“; лодката отново се показва и се понесе по вълните като мълния. За по-малко от десет минути тя направи първия кръг, който „Ралф“ вече бе изминал. Моряците от брига се втурнаха към носа на кораба, за да наблюдават по-добре приближаването на лодката към кораба. В този

момент от яхтата се чу оръдеен изстрел, който предизвестяваше, че ще последва нов сигнал за „Ралф“.

Като видя двата флага, Инголф изкомандва:

— Пригответе швартовете!

Десетки ръце спуснаха в морето всички свободни въжета; сякаш на секундата лодката се приближи с главозамайваща бързина до кораба.

Едва ли в Норвегия, родината на смелите мореплаватели, биха могли да се намерят други такива храбреци като двамата моряци от лодката. Стигайки до кораба, двамата се хванаха за спуснатите въжета, вързаха ги бързо за лодката и извикаха:

— Тегли!

Гласовете им бяха спокойни, сякаш вършеха всичко това при напълно нормални условия.

Въжетата застъргаха по стената на кораба и след малко лодката, подета от силните ръце на моряците, беше на кораба.

Инголф очакваше да види двама груби моряци с обрулени от вятъра лица и жилести ръце, но какво бе удивлението му, когато на палубата чевръсто се качиха двама младежи на не повече от двадесет и пет години, високи, стройни и с изискани маниери... Преди той да се опомни, младите хора обхванаха с поглед целия екипаж и разпознаха капитана по шведския мундир, с който Инголф никога не се разделяше.

— Трябва да се действа бързо, капитане — рече единият. — Всяка минута е скъпа. Наредете да започнат да теглят въжетата, те ще приближат кораба ви до мрежата, която е здраво закрепена за скалите — тя ще устои на малстрьома.

Морякът говореше за онази мрежа, която Инголф бе взел за рибарска.

Изведнъж Инголф разбра техния план за действие. Заобикаляйки Розолфския нос, младите моряци не случайно са целели да доближат скалите — трябвало е да поемат мрежата от яхтата и спускайки се във водовъртежа, да метнат тази котва на спасението върху брига.

Рискованата операция се проведе успешно благодарение на изключителното мъжество и самоотверженост на двамата млади моряци; но сега нямаше време за взаимна размяна на любезности — предстоеше последният етап на спасителната операция, тъй като „Ралф“ все още не беше в пълна безопасност.

Шестдесетте матроси на „Ралф“ бързо измъкнаха на борда мрежата, вързана за скалите на Розолфския нос, и я закачиха за макаратата. Всички затаиха дъх: ще се окажат ли достатъчно здрави въжетата, за да устоят на течението?... Да, устояха! „Ралф“ беше спасен!...

Двадесет души започнаха да навиват макаратата и корабът постепенно излезе от водовъртежа. Като дойде под вятъра, той благополучно заобиколи скалите и хвърли котва от другата страна на носа — в малкия залив, дето преди това беше влязла непознатата яхта.

V

ПРИЯТЕЛЯТ ФРИЦ. НЕГОВИТЕ ДЯВОЛИИ. УМОПОБЪРКВАНЕТО НА МИСТЪР ОЛДЪМ. СИНОВЕТЕ НА НОРЛАНДСКИЯ ХЕРЦОГ. ИЗБЛИК НА ЯРОСТ

Само един човек от целия екипаж на „Ралф“ не бе разбрал опасността, която бе надвиснала над кораба.

Този човек беше мистър Олдъм, който, след като си отспа като праведник в койката си, излезе за малко на палубата, за да се полюбува на палмите, дето били растели на гранитните скали — така поне го беше уверил неговият приятел Ериксон.

— Господа — обърна се Инголф към двамата моряци, когато възторгът, обхванал „Ралф“, поутихна малко, — ние ви дължим живота си. Знайте, че осемдесет храбри моряци ще помнят винаги вашия подвиг и с радост ще дадат живота си за вас, ако се наложи.

— Нашият подвиг съвсем не е толкова голям, капитане — отвърна единият от непознатите моряци. — Ние с брат ми сме израсли по тия брегове и много често от любов към изпитанията сме се хвърляли в битка с малстрьома. Способът, който приложихме за спасението на вашия кораб, сме използвали и за други бедстващи кораби. Освен това нима бихме пропуснали случая да запазим за родината ни един такъв прекрасен военен кораб като вашия?

Думите подействаха като леден душ на целия екипаж на „Ралф“. Дори Инголф почервения, въпреки че умееше да запазва самообладание, но бързо се съвзе и разбирайки необходимостта да доизиграе докрай отредената от събеседника му роля, хвърли бърз предупредителен поглед към подчинените си, сякаш да им каже: „Сега внимавайте как ще се държите!“ След това смело отговори:

— Бъдете уверени, господа, че на краля ще бъде доложено за вашата заслуга към него.

Едва бе произнесъл тези думи, и двамата моряци бързо вдигнаха глави; в очите им блеснаха гневни пламъчета.

— Това е напълно излишно, милостиви господине — гордо отвърна онзи, който говореше досега, но този път гласът му прозвуча високо и отчетливо. — Ние ще ви бъдем много по-благодарни, ако не го сторите.

Инголф се интересува от причината за подобно нежелание и в същото време в душата му се зароди някакво смътно предчувствие.

— Но нали тъкмо аз съм длъжен да уведомявам висшестоящите — отбеляза той, — за да може...

— Вие току-що изказахте голямата си благодарност — бързо го прекъсна морякът. — Така че изпълнете молбата ни и не разгласявайте за услугата, която ви направихме. Така ще бъдем квит.

На Инголф много му се искаше да продължи спора, но се въздържа и с лек поклон отвърна:

— Добре, господа. Вие направихте толкова много за мен, че аз не мога да не се съобразя с желанието ви. За мен то е закон... Още повече след като си имате причини... макар и непонятни за мен...

Пиратът бе стъпил на хлъзгава почва. Младите хора сбърчиха вежди. Инголф овреме се усети и ловко извъртя думите си, които в противен случай щяха да имат обратен ефект.

— Да — с особена сила прозвуча гласът му, — наистина не разбирам защо искате да ме лишите от удоволствието да разглася за изключителния ви подвиг, за който без съмнение биха ви наградени.

— За нашето честолубие е достатъчно да оказваме от време на време услуги на ближните си. Никакви други награди не са ни нужни. Но нека приключим с този разговор, капитане... Ние постигнахме целта си и няма какво повече да обсъждаме... А сега позволете ми да ви задам един въпрос. Тук много рядко минават военни кораби, така че вероятно вие изпълнявате по-специално нареждане. Да не би да сте по следите на дръзкия капитан Велзевул? Защото се носи слух, че неотдавна видели кораба му близо до Елсинор, и е твърде възможно, бягайки от преследвачите си, да се е отправил... Капитане, какво ви е? Защо така пребледняхте?...

Инголф наистина едва не припадна, докато слушаше младия моряк, но положи усилия да се овладее донякъде.

— Няма нищо... ще мине — отвърна той. — След силно възмущение винаги получавам сърцебиене... от години съм така... Ето, виждате ли... вече съм по-добре.

За щастие офицерите и матросите междувременно се бяха разотишли по местата и тази част от разговора чу само Надод. Той стоеше малко встрани и не сваляше поглед от младите моряци — беше се вторачил в тях като хищен звяр, дебнещ плячката си. Гледаше ги така, сякаш те му напомняха нещо и той се мъчеше да си припомни какво точно... Като чу зададения от моряка въпрос, който поразил Инголф, Надод също трепна от изумление, ала младите хора не го забелязаха, тъй като Червеноокия стоеше далеч от тях.

Капитанът не им даде време да размишляват и поясни, че му е възложена чисто хидрографска задача, която няма нищо общо с преследването на знаменития корсар.

— Знаменит корсар ли?! Голяма чест оказвате на този разбойник, господин капитан, наричайки го така... Колко жалко, че не ви е поръчано да се справите с него. С този чудесен кораб и опитен екипаж вие лесно бихте ни избавили от бандита.

Тези думи дълбоко засегнаха Инголф. Рицар по душа, макар и паднал много ниско поради лошо стечение на обстоятелствата, той страдаше дълбоко от мисълта, че всички честни хора го презират. И ето сега да чуе, че го наричат „разбойник“, и то от кого — от човека, който му спаси живота!

— Милостиви господине — заговори той може би с неуместно възмущение в гласа, — вие забравяте как се отличи той във войната с Русия и колко лошо му се отблагодариха за това в Швеция. Кой знае, може би обстоятелства са го тласнали против волята му по този път... Много флотски офицери и досега съжеляват, че за участието му в немалко кървави битки не е бил удостоен с подобаващ чин... Причина за това е завистта на началството и малодушието на краля... След войната той бе захвърлен като ненужна вещь, а когато си позволи да протестира, го обявиха вън от закона. Той просто бе принуден да се отбранява... Ето защо го нарекох „корсар“, господине...

„Безумец! Той ще заплати с главата си!“ — с ужас помисли Надод, слушайки какво говори капитанът.

На всичкото отгоре към края на тази реч в своя защита Инголф съвсем се беше разгорещил; гласът му трепереше, долавяха се нотки на

възмущение. Но, изглежда, в един момент съобрази, че е прехвърлил границата на предпазливостта, защото изведнъж спря и сякаш да поясни, добави:

— Разбира се, аз изобщо не го оправдавам. Просто изтъквам смекчаващи вината обстоятелства, което впрочем никак не би ми попречило да го сразя при първата ни среща.

За голямо учудване на Надод речта на капитана съвсем не направи такова впечатление, каквото той очакваше. Младите хора с присъщото за възрастта им великодушие се развълнуваха от думите на Инголф; те ги възприеха като резултат на заговорило у него чувство за справедливост и единият каза:

— Като ви слушаме, капитане, наистина сме готови да погледнем с други очи на този авантюрист, който досега ни е бил описван в най-мрачни краски.

— Ще добавя още, господа, че Густав III щеше да се отнесе с него като с пират, макар че лично му бе връчил разрешителното за крайцер. Капитан Велзевул отказа да върне кораба именно защото узна за намерението му...

— Густав III може да издава всякакви нареждания... Похвално е от ваша страна, капитане, че зачитавате оклеветения човек...

С тези думи младите хора силно стиснаха ръката на Инголф.

— Да знаехте само как пиратствахме после, младоци такива... — измънка под носа си злорадият Надод. — Ще видите вие какъв благороден рицар е нашият капитан Велзевул!

Инголф долови насмешката на Червеноокия, но се ограничи само да му хвърли презрителен поглед, който сякаш казваше: „Почакай и ще видиш как хубавичко ще те наредя аз тебе!“

Уродът веднага прибра ехидната си усмивка; той добре знаеше, че като се разгневи, капитанът става опасен — веднъж за малко да го удуши — и затова Надод нямаше желание да се излага повторно на подобен риск.

В тази минута от „Сузана“ — тъй се казваше красивата яхта — се чуха весели викове:

— Ісі^[1], Фриц, ісі! Сега ще те натупам!

Всички извърнаха поглед към палубата на яхтата, където радостно подтичваше огромна бяла мечка. Засмени матроси се опитваха да я догонят.

— Фриц пак почва дяволиите си! — рече единият от двамата млади моряци.

— Но няма ли да ги разкъса! — удиви се Инголф, решавайки, че мечката е избягала от клетката си.

— О, Фриц е кротък като агънце и предан като куче. Беше малко мече, когато го взехме от Лапландия и сами го отгледахме. Никога не се отделя от нас, все лежи в краката ни. Когато тръгнахме да ви спасяваме, трябваше да го вържем, защото щеше да скочи подире ни в лодката. Сигурно са го пуснали и като е чул гласовете ни, е хукнал към нас, а матросите го дразнят и не го пускат. Само че не вярвам да го удържат.

— Белите мечки са много диви и зли — отбеляза Инголф. — Вероятно много сте се озорили, докато го опитомите.

— Съвсем не. Отначало се постарахме да го отучим да яде месо, иначе нямаше как да го държим на свобода. Започнахме да му даваме парчета месо, обвити с бодлива тел. Той се нахвърляше на месото и си нараняваше до кръв устата и лапите, но кръвожадността му надделяваше и той с часове не се отделяше от месото. След няколко такива опита решихме да нажежим до бяло бодливата тел. Мечката отново се нахвърли на мръвката, но така жестоко си изгори муцуната, езика и лапите, че цял месец си близа раните, ала нашата цел бе постигната — Фриц повече дори не погледна към месото, колкото и да го примамвахме. А сега, сложим ли му месо, той се обръща и побягва. Затова сме спокойни, че не би нападнал никого, за да го изяде.

В това време, като видя, че пътят му е преграден, Фриц, без много да му мисли, се изкатери по мачтата, после като същински акробат скочи върху напречната греда, която поради близостта на двата кораба се опираше до въжетата на „Ралф“ и оттам се спусна на палубата му.

И най-ловкият матрос не би направил това така добре.

С радостни скокове огромният звяр се спусна към стопаните си и започна да се умилква около тях като куче.

— Стига, Фриц, достатъчно! — рече единият от тях и с престорено сърдит глас добави: — Как смееш да идваш тук без позволение? Хайде, връщай се! Бързо! Чуваш ли? Веднага тръгвай!

Мечката сконфузено стана и загледа умолително стопанина си, сякаш искаше позволение да остане, но той беше непреклонен:

— Ти чуваш ли? Веднага си тръгвай!

Бедният Фриц наведе грамадната си глава и с тежката си мечешка походка бавно се върна на яхтата по същия път.

— Но това е чудо! — възкликна Инголд. — Никога не съм предполагал, че такъв свиреп звяр може да бъде дресиран.

— С мечока не ни е страх дори и десет въоръжени бандити да ни срещнат — той ще ни защитава докрай. Особено ни пази от вълци. Преди не бихме се осмелили да ходим на лов в по-отдалечените краища на снежната степ, но откакто е с нас, ходим...

Междувременно, докато мечката скачаше по палубата на „Ралф“, от един люк се показва главата на мистър Олдъм. Почтеният счетоводител, който сутринта беше излязъл на палубата за малко, беше решил, че корабът приближава някакъв остров в Океания, и побърза да се върне при книжата си и да си довърши работата, преди да слезе на брега. Той страстно желаше да види туземци. От тъста си, мистър Ортъскю, почтеният писар бе наследил няколко тома пътеписи с илюстрации и много искаше да види с очите си дали изобразените там диваци са действително такива, каквито ги рисуват. Мисис Олдъм например не беше склонна да допусне, че съществува подобна простота в облеклото: само едно парченце плат отпред и нищо повече. Тя дори се чудеше как е възможно да се търпи такова безсрамие.

Навремето всяка вечер семейството на писаря, събрано на чай, се отдаваше на четене на тези пътеписи и разглеждане на илюстрациите. Ако някое от многото деца стореше някоя беля или си скъсаше я панталон, я куртка, за наказание го пращаха да спи и не му разрешаваха да разглежда картинките и да слуша разказите от книжките.

Трябва да се отбележи, че под туземци мистър Олдъм разбираше всички австралийски диваци.

В ония вечери, когато мисис Олдъм беше в добро настроение, което впрочем не се случваше често, писарят ѝ казваше:

— Знаеш ли какво, Бетси, когато забогатеем, ще си купим малък кораб, който, разбира се, ще бъде командван от Джек — той дотогава ще е станал капитан — и ще идем да видим туземците.

Джек беше палаво момченце на близо единадесет години, който пет пъти в седмицата бягаше от училище, за да ходи на някоя вада и да пуска по течението ѝ дъски, вързани с канап. Таткото определяше това

като „ранно проявление на склонността му към благородното поприще на морския занаят“.

Тъкмо страстта му към туземците стана причина за раздялата на мистър Олдъм със семейство и служба.

Веднъж достопочтеният нотариален писар в кантората на мистър Пегам, нотариус и адвокат в Чичестър, вървеше покрай брега на морето на път за работа. В един момент забеляза, че двама моряци връзват лодка за брега и тръгват право към него. Голяма беше радостта на Олдъм, като узна, че моряците току-що са пристигнали от страната на туземците. Инголф, който отдавна търсеше книговодител, се възползва от случая и предложи на Олдъм да посети кораба им и да се полюбува на разни интересни колекции.

— Това няма да ви отнеме повече от два часа. Корабът не е далече, на две мили от брега е.

Олдъм се съгласи. Той изпадна във възторг от мисълта, че ще види истински копия и отровни стрели, каквито дотогава бе виждал само на картинка. Заведоха го на кораба. Останалото читателят знае. През цялото време мистър Олдъм предполагаше, че се намира във военен крайцер на шведския крал Густав III, макар да се чудеше, че Швеция води война едновременно с толкова много държави — нали пред очите на писаря бяха потопени кораби на най-различни държави. Впрочем неговият приятел Ериксон му разправяше какви ли не измишльотини за всяка битка и писарят се успокояваше. Човек можеше да си умре от смях, ако видеше как офицерите шегобийци се надпреварваха по време на обяд да разказват всевъзможни небивалици, една от друга по-невероятни, а писарят ги слушате умислен. Поради крайната му ограниченост те можеха да убедят Олдъм във всичко, каквото си искаха. Затова сега той си мислеше, че „Ралф“ е пристигнал на някой от островите на Океания. Когато корабът пусна котва, мистър Олдъм си позволи да прекъсне за малко работата си и да погледа невиджаните чудеса. И той подаде глава през един от палубните люкове.

Инголф забеляза писаря и веднага разбра колко опасно е да го допуснат на палубата точно сега. Навярно както винаги той не би пропуснал да изрази своя протест пред непознатите свидетели, това щеше да е достатъчно, за да се породи съмнение у спасителите на „Ралф“. Младите хора обаче проследиха погледа на капитана и мигом

побледняха като платно. Единият от тях, без да се притеснява от присъствието на Инголф, прошепна:

— Каква невероятна прилика!

— Цял Олдъм, писарят на подлеца Пегам — отвърна другият.

Инголф потрепера, сякаш ток мина през него, и погледна Ериксон, който беше на пост в това време, за да му даде знак. И погледът, и жестът означаваха: каквото и да става, прибери Олдъм и не му позволявай да се показва.

И наистина беше наложително да се направи всичко, за да се предотврати срещата между писаря и моряците, тъй като тя би издала истината за „Ралф“. Защото трудно би могло да се оправдае посегателството на шведски военен кораб върху чиновник от английския бряг само заради нуждата от такъв служител.

Ериксон разбра направения му знак и тръгна към люка.

— Господа — обърна се любезно капитанът към спасителите си, правейки се, че не забелязва смущението им, — преди да се разделим, може би завинаги, позволете ми да ви предложа малка закуска...

— Един момент, капитане — прекъсна го единият моряк. — Кажете ми, как се казва онзи човек, който току-що надникна през отвора?

— Сегвик — без да се замисля, отвърна Инголф, — нашият домакин. Да не би да го познавате?

— Не, но той страхотно прилича на един англичанин, когото имахме случай да срещнем преди няколко години... Толкова прилича на него, че сякаш е той.

— Да, забелязах, че като видяхте Сегвик, нещо ви смути.

— Вярно, защото невероятната прилика на вашия домакин с онзи англичанин изведнъж ни напомни за всички перипетии около една тъмна, тайнствена драма, която ние с брат ми още не сме разкрили.

При тези думи очите на Надод светнаха като на тигър, готов да се хвърли върху плячката си.

„Ние с брат ми... — прошепна си Червеноокия. — Десет години от живота си бих дал, за да узная кои са тия двамата! Във всеки случай трябва да се уведоми Пегам... Каква ли роля би могъл да играе в тази драма идиот като Олдъм?“

— И вие решихте — продължи Инголф, — че тук сте открили едно от действащите лица на драмата?

— О, не! Онзи човек, който поразително прилича на вашия домакин, участва в цялата история като нищо неподозиращо оръдие. Но ние с брат ми се заклехме да открием истинските престъпници и да ги накажем.

„Само ако ти дадат време“ — помисли си Червеноокия.

Младият човек погледна към люка, където току-що бе видял главата на измисления Сегвик, но той зееше празен. Тогава погледът му машинално се спря върху Надод и като видя огромната ненавист, изписана върху лицето му, човекът потрепери, сърцето му неволно се сви от лошо предчувствие. Но това трая само миг. Надод забеляза какво впечатление бе направил и бързо се съвзе. Обръщайки се към Инголф, той му каза, че няма да дойде на закуска, тъй като не се чувства добре.

— Толкова ми е зле — допълни той, — че едва се държа на крака.

Думите му отклониха вниманието на младите моряци. Наистина какво значение можеше да има за тях този урод, когото виждаха за първи път? Ала и на двамата им се искаше час по-скоро да напуснат този странен кораб. Намираха го странен по много дребни наглед причини, каквито никой друг освен моряка не би забелязал. Така например в очи им се наби особената, едва доловима фамилиарност между офицери и матроси, нещо напълно немислимо на военен кораб. По-възрастният от двамата моряци даде знак на брат си. Другият разбра, че трябва да привършват вече със закуската. След като хапнаха няколко сандвича и изпиха по чаша вино, младите хора станаха, за да се сбогуват с капитана, когото смътно бяха започнали да подозират.

— Не смея да ви задържам повече, господа — рече Инголф, докато ги съпровождаше. — След такава бурна нощ и вие имате нужда от почивка, а навярно и близките ви ще се безпокоят за вас.

— Имате право, капитане — отвърна по-големият брат. — Обикновено ние правим дълги пътувания по море, но този път казахме на баща ни, че няма да се бавим, и сега той предполага, че сме на малка разходка в Розолфския фиорд.

Надод стоеше встрани от тях, превит сякаш от страшна болка, ала това беше преструвка от негова страна. Всъщност той бе наострил слух и внимаваше да не пропусне нито дума от разговора.

„Розолфският фиорд... — каза си той. — Няма ли да се сети тоя глупак Инголф да ги пита как се казват?“

Сякаш в отговор на мисълта му, за голяма радост на Надод, капитан Велзевул се обърна към моряците и рече:

— Надявам се, че няма да се разделим, без да сме се запознали. — И като се поклони, добави: — Капитан втори ранг Астор от шведската флота.

Младите хора вежливо отвърнаха на поклона и по-големият брат рече:

— Брат ми се нарича Олаф, а аз съм Едмунд. Ние сме синове на херцог Норланд. Ако не бързате да тръгвате, ще ни бъде много приятно...

Силен вик прекъсна думите му — вик на дива радост или на нетърпима болка, който издаде Надод. По-вероятно на болка, тъй като Надод, олюлявайки се, пое към каютата си.

Като затвори вратата след себе си, Червеноокия нададе нов, тържествуващ вик и вдигайки огромната си глава, уверен, че никой няма да го чуе, занарежда на висок глас:

— Синовете на херцог Норланд! Да, те са! Моята ненавист го предчувстваше... А аз се безпокоях, че баща им ще ги прати на служба в руския двор!... Какво щастие, че не си казаха родовото име. Глупакът Инголф с неговото рицарство никога не би ми помогнал да им отмъстя... О, Харалд Бьорн, аз не само ще те разоря, но и ще ти отнема това, което ти е най-скъпо... Ти не ме пожали, когато майка ми се молеше със сълзи... И аз няма да имам милост към теб... Дълго чаках този момент. Когато работех под ударите на камшика в мрачните тъмници на Елсинор, от самоубийство ме предпази единствено надеждата, че рано или късно ще ти отмъстя, че твоите страдания ще ме излекуват, че твоето отчаяние ще ме удовлетвори... С тази надежда живях... О, радостен ден!... Няма нищо по-хубаво, няма по-сладостна музика от риданията и воплите на победения враг!

В тази минута Надод беше по-отвратителен от всякога: косата му се бе изправила като козина на настръхнал звяр, страшното му кърваво око се въртеше диво в орбитата си... Това не беше човек, а същинско чудовище, същинско страшилище от приказките... Люта ненавист душеше злодея и разяждаше сърцето му като гангрена.

[1] Ici (фр.) — тук. Б.пр. ↑

VI

ВАЖНА НОВИНА. ЦЯЛА ЕСКАДРА. ИНГОЛФ БЪРЗО ВЗЕМА РЕШЕНИЕ

По време на тази дива сцена в каютата на палубата се разигра друга, още по-интересна. Младият моряк, който се бе представил с името Едмунд, довърши прекъснатата си от Надод мисъл, отправяйки покана към Инголф да посети фиорда Розолфс и живописните му околности.

— Ще се радваме да ни дойдете на гости — прибави той. — Можем да идем заедно на лов за елени, мечки, вълци в обширните норландски равнини. С вас имаме общ език, тъй като и ние сме моряци.

Откритото, непринудено държане на Инголф и изисканата му външност разсеяха всички подозрения, които се бяха зародили у Едмунд.

— Предположих, че сте моряци — рече Инголф усмихнат, — защото обикновени любители не биха могли да управляват тъй добре яхта. Не ми се вярва все пак синовете на херцог Норланд да се впускат в далечни плавания...

— Грешите, капитане, ние с брат ми сме на служба във френската военна флота и сега сме в отпуск с правото да се върнем, когато пожелаем.

— Вие очевидно имате протекция, тъй като подобни отпуски, поне в шведската флота, се дават само на висшите чиновници.

Младите моряци не отговориха, само се усмихнаха.

— И тъй, приемате ли нашата покана? — попита Едмунд.

Инголф не беше господар на времето си. Той и Надод имаха таен план, с който скоро ще запознаем читателя. Беше на път да отговори, че с голямо съжаление ще трябва да отклони поканата, когато към него почти тичешком се втурна Алтенс и доложи, че трябва спешно да говори с капитана насаме.

— Извинете ме, господа — обърна се Инголф към събеседниците си, но нали разбирате, службата не чака.

Младите хора се поклониха и капитанът тръгна с Алтенс към каютата си.

— Какво има? — попита той, щом като затвори след себе си вратата.

— Важна новина, капитане — започна Алтенс. — На югозапад се показва ескадра от шест военни кораба. Лично ги видях. Навярно търсят нас.

— Защо пък непременно нас?

— А какво ще прави цяла ескадра в Ледовития океан?

— Вярно.

— Дори и да не са по следите ни, сега могат да ни видят и да се втурнат след нас.

— Възможно е вече да са ни видели.

— Не са, защото щяха да са обърнати към нас, а те си продължават в същото направление.

— Накъде отиват?

— На запад.

— Ще рече, че се отдалечават от нас.

— Да, все още не ни виждат, но няма да мине и час и ще ни забележат.

— Е, и?

— Ще ни хванат като лисица в капан. Но ако ние... Впрочем аз ли да ви уча, капитане?...

— Говори, говори, не бой се.

— Ако не излезем веднага в морето и не използваме бързия ход на „Ралф“...

— То се знае, че „Ралф“ е превъзходен...

— Няма равен на себе си.

— Така е, но ще прибягна до това в краен случай, иначе всичките ни планове ще рухнат. Освен това бягството ни ще разкрие на нашите спасители какви сме, а не бих искал да го допускам поне в тази минута... Имам по-добро решение — продължи Инголф, след като помисли малко. — Познат ли ти е Розолфският фиорд?

— Плавал съм там в детството си, когато се учех на един малък кораб. Два пъти в годината карахме в замъка разни стоки.

— В кой замък?

— Не знам. Капитанът винаги казваше „замъка“, но името му така и не чух.

— Мислиш ли, че „Ралф“ ще бъде в безопасност там?

— И още как! Кораб с дълбоко газене не би могъл да влезе в пристанището поради малката дълбочина на канала, но „Ралф“ гази плитко. Само че входът във фиорда не е свободен, той е частна собственост на херцог Норланд.

— Е, тогава ще ти кажа, драги Алтенс, че младите хора, които ни спасиха тази сутрин, са синове на херцог Норланд и ни канят на гости.

По безстрастното лице на помощник-капитана не се изписа нито радост, нито почуда. Суровият моряк отвърна:

— Идва ни тъкмо навреме, капитане. Така ще можем да се скрием от крайцерите, без да изглежда, че бягаме.

— Заповядай да се вдигне котвата. Ако ще ходим, да тръгваме незабавно. Трябва да стигнем фиорда, преди да ни е видяла ескадрата.

Инголф се върна на палубата и обяви, че приема поканата; имал възможност да отдели четири-пет дни, без това да е в ущърб на поетата задача.

Олаф и Едмунд се върнаха на яхтата, за да се разпоредят за тръгване, а на „Ралф“ по заповед на Алтенс лейтенантите наредиха на матросите да заемат местата си.

След по-малко от час яхтата и пиратският кораб навлязоха в Розолфския залив. Яхтата плаваше напред, следвана от кораба. Когато приближиха скалите, Алтенс, който през цялото време наблюдаваше движението на ескадрата, видя, че в един момент тя смени посоката и тръгна към брега. Без да сваля далекогледа от очи, той затаи дъх, тъй като не знаеше дали промяната беше случайна или умишлена. Изведнъж на един от крайцерите светна огън и над вълните се плъзна пушечен изстрел. Несъмнено сигналът се отнасяше за яхтата и кораба: ескадрата имаше право да спира и да проверява срещнати кораби.

Изстрелът беше толкова далечен, че никой не го чу освен опитното ухо на Инголф, а огъня видя само Алтенс, който стоеше на площадката на мачтата. Когато той слезе оттам и отиде при капитана, за да му съобщи предположенията си, Инголф без никакво вълнение го попита:

— А видя ли от каква националност са корабите?

— Не мога да видя флага от такова разстояние, но съдейки по външния им вид, струва ми се, че са английски.

— Английски?! — извика Инголф. — О, само да ми се изпречат на пътя, ще им дам да разберат с кого си имат работа! Прати побдителен наблюдател горе на далекомера — те може и да спуснат лодка във фиорда.

Инголф влезе в каютата си. На „Ралф“ всичко се вършеше като на военен кораб: капитанът си имаше отделна каюта с кабинет и даваше заповедите си чрез старшия офицер, а се появяваше на палубата само в изключителни случаи.

Като остана сам, Инголф позвъни и нареди да повикат Надод. Ала този дивак беше изпаднал в такава ярост, че не беше лесно да го укротят. Имало бе случаи, когато Инголф се бе принуждавал да вика четирима матроси, за да отведат Надод в кревата, и той лично да седи до него, докато не се успокои. Такива сцени, разбира се, никак не бяха по вкуса на Инголф и той благоразумно се стараяше да ги избягва.

Как е възможно да се сдружат двама души, толкова различни по характер, произход и възпитание? Очевидно някакво тъмно дело свързваше капитана с Надод...

Подобни взаимоотношения не са особена рядкост и могат напълно да объркат представите на хората. Ако Олаф и Едмунд знаеха истината за „Ралф“ и екипажа му, те, разбира се, не биха се заели да ги спасяват от яростта на малстрьома, нито щяха да канят Инголф на гости... Но как можеха да знаят те всичко това?

Преди да вдигнем завесата, прикриваща тайните на престъпното приятелство на бандитите, и да пристъпим към драматичните събития, представляващи предмет на разказа ни, бихме желали да запознаем читателя с някои подробности за старата херцогска фамилия, към която принадлежаха Едмунд и Олаф и която Червеноокия тъй силно мразеше.

Причината за тази омраза също ще бъде разкрита на читателя.

Що се касае до Инголф, той знаеше за отмъстителните намерения на Надод, но и през ум не му минаваше, че те се отнасят именно за спасителите на „Ралф“ и екипажа му.

VII

ЧЕРНИЯ ХЕРЦОГ. ФИОРДЪТ РОЗОЛФС. МАЛКО ИСТОРИЯ. СТАРИЯТ ЗАМЪК. РОДЪТ БЬОРН

Едва ли някъде океанът представлява по-величествена гледка, отколкото край Розолфския нос, където се развиват описаните дотук събития. При най-малкия вятър от север навътре в морето се надигат огромни вълни, които с рев се хвърлят върху скалите, сякаш искат да ги откъртят от брега и да ги потопят в океана. При сблъсъка със скалите едни от вълните се разпадат на кипяща бяла пяна, а други се разбягват из близките фиорди на разстояние до петнадесет мили.

Това именно е морето Ар Мор, както са го наричали древните келти. То е мрачно и гневно, когато над него надвиснат тежки, докарани от север облаци, и боботи зловещо прелюдията си към бурята, но е тихо и спокойно, когато вълните спят в дълбоките бездни, а блестящата тъмнозелена гладка повърхност отразява бледите лъчи на северното слънце. Ала и в двата случая то изглежда еднакво гордо и величествено в своята необятност и безпределност, в своята променливост и движение. Единствено гълбините му са вечно неизменни и мрачни.

Странно, но въпреки промените и капризите си океанът винаги създава впечатление, че е един и същ. Причината за това е, че както в буря, така и в затишие океанът си остава вечен безформен хаос, чиито очертания се губят в далечината и пораждат чувство за неизмеримост.

Човешкият дух е огледало, което отразява различните явления в природата. Затова и непрекъснатото съзерцание на океана в привидното му еднообразие е отпечатало мрачна и мечтателна суровост върху характера на жителите от този край на Норвегия.

Въпреки безбройните криволиचेци и широки фиорди, осеяни с острови, скали и зъбери, тук при всеки прилив и отлив бушуват и се

пенят гневни вълни, които, отблъснати от нащърбените брегове, връхлитат една върху друга и образуват непроходими водовъртежи, поглъщащи всеки попаднал тук кораб. Тогава нито знания, нито опитност могат да помогнат на моряка.

Тези почти недостъпни брегове, оградени на всичкото отгоре и с подводни скали, биха могли да дадат убежище на цяла флота морски разбойници, и то такава убежище, че оттам пиратите само биха се изсмели в лицето на най-страшната потеря преследвачи.

Именно от тези места са навлизали в морето с плоскодънни-те си ладии средновековните нормани, без да се страхуват от бури, и са всявали ужас в Англия и Франция. Те се появявали ненадейно, плячкосвали крайбрежните селища и докато тръгне войска срещу тях, те вече се отдалечавали в морето. До началото на нашия век потомците на норманите били най-смелите мореплаватели.

Под предлог, че отиват на лов за риба, те поемали към Балтийско море, към Средиземноморието, кръстосвали при входа на Ламанша — винаги с леки лодки и по всяко време. И горко на търговските кораби и тежките испански галеони с товари злато! Те ги обсаждали, избивали целия екипаж, вземали товара и потапяли корабите.

Грабителите не оставяли никаква следа след себе си.

Към залез-слънце, когато се надигал вятър, предвещаващ буря, от всички фиорди тръгвали леки ладии, плъзгащи се чевръсто по вълните като големи хищни птици. Те се отправяли да търсят някой заблуден кораб, примамвали го към подводните скали, където само съдове, подобни на техните, можели да преминат, и на другия ден целият бряг осъмвал покрит с всевъзможни останки, които дивите крайбрежни обитатели си поделяли.

Промяната на нравите, духовният прогрес и главно усъвършенстването на морската полиция според най-новите международни закони почти унищожили морското разбойничество, но варварското прилагане на крайбрежното право, според което останките от корабокрушения вследствие на буря принадлежали на крайбрежните жители, продължило още дълго да съществува въпреки опитите да бъде отменено. То вероятно съществува и до днес, като се има предвид, че и в наше време има случай на тайнствено изчезване на кораби.

Около Розолфския нос навътре в сушата се простират равнини, покрити с мъх, трева и друга слаба растителност, сред която тук-там стърчат северни борове и ели, попаднали там кой знае как. Това са пустеещи девствени земи, подобно на руските степи, на индийските джунгли или на американските савани. Тук живеят и се множат на свобода вълци, лисици, рисове, белки, бобри; има и много дивеч, гъмжи от диви северни елени. Много често се срещат и мечки, а полярните плъхове са такава напаст, че където и да попаднат, не се спират пред нищо. Налегне ли ги глад и студ, милиони от тях заливат най-топлите райони на Норвегия и Швеция и единствено с огън могат да бъдат спрени.

Перото е безсилно да опише фантастичната картина на ширните скандинавски равнини, обвити три четвърти от годината с мъгла, в която всички форми губят очертанията си и се сливат в едно. През дългите летни дни слънцето почти не слиза от небето, а зиме изгрива за малко и бързо се скрива. Затова пък нощите са постоянно светли и северното сияние ги изпълва с тайнственост, която влияе и на душевността на хората тук.

В норвежките народни предания и легенди голямо място се отделя на привиденията и призраците. Едни от най-страшните разкази се отнасят именно за Розолфския нос. Според тях в определено време на годината на това място се събират злите духове на морето, равнините и бурята и наред виелицата подхващат лудо хоро. През този период, съвпадащ със смяната на пролетните мусони с летните, никой не смее да припари в това дяволско място. И до ден днешен се смята, че малкото тукашни жители са свързани с нечистите сили и им се приписва способност да викат духове, да правят магия на корабите и да погубват хора и животни. Но както се страхуват от тях, така и прибягват понякога до тяхното всевластие. С наивната си вяра в разни тайнствени ужаси и със смелите си риболовци и мореплаватели тази страна напомня затътен край от средновековието. И никой не би се учудил, ако изведнъж между скалите се появи широка плоскодънна лодка на древните скандинавци.

Розолфският фиорд, който се врязва двадесет мили навътре в сушата, се ползва със същата лоша слава. Нито една норвежка лодка не смее да навлезе в него, тъй като съществува поверие, че която е свърнала натам, не се е върнала.

Ако рибарят, обикаляйки около Розолфския нос, случайно се натъкне на тайнствения фиорд, бързо обръща лодката си и кръстейки се, гледа да излезе в морето. А когато завият снежните виелици, вечер в хижите започват да се разказват легенди, една от друга по-страховити.

В дъното на този морски канал, сред унила и безлюдна степ, се издига старинен замък, построен през XI век от Ерик Бьорн, един от близките приятели на Ролан^[1], който отказал да го последва, когато Ролан решил да се установи в Нормандия. Замъкът сега е развалина, но навремето е представлявал масивна постройка, обградена с четири високи кули и широк, дълбок ров с един-единствен мост срещу главния вход. Той бил солидна крепост срещу нашествениците през средните векове, когато огнестрелното оръжие не било още открито. В него Ерик издържал двегодишната обсада на приемника на Ролан — Харалд. Обсадените получавали провизии по подземен тунел, дълъг две мили, който извеждал до самото море. Изходът на подземието бил изкусно замаскиран между крайбрежните скали и било немислимо да се открие.

Всеки, който влизал в замъка, минавал най-напред през широк квадратен двор, застлан с камъни и обграден от конюшни, сарачници, погребни. В дъното се издигала двуетажна постройка, на която първият етаж имал прозорци само откъм вътрешния двор, а прозорците на втория етаж били тесни и ниски — колкото да се вижда равнината наоколо. Най-отгоре имало тераса, която съединявала четирите кули. Обикновено тук се сражавали защитниците на замъка, като изливали върху нападателите врящо масло и смола, а сетне ги замеряли с горящи факли.

На сто мили от Розолфския замък, което се равнявало на пет дни път, се простирала широка равнина, толкова гъсто обрасла с мъх и храсти, че конете едва успявали да преминат, теглейки колите. Благодарение на местоположението си — тази трудно проходима местност — Бьорнови били независими от норвежките херцози и отказали да им се подчинят, дори и когато последните получили кралска титла. Всички опити да бъдат покорени упоритите северни владетели завършвали с неуспех. Бьорнови били сурови воители; докато континенталното дворянство живеело от сухопътни грабежи, те, както впрочем и всички норвежки владетели, се занимавали с морско

разбойничество — скитали по морето и събирали десятък от всеки срещнат кораб, а при най-малката съпротива задигали целия му товар. В Розолфския залив се трупали богатства от всички краища на света. Докато грабежите по суша се регулирали под формата на мита и данъци, морските разбойници продължавали безнаказано да нападат търговски кораби и се надсмивали на всички международни постановления.

Бьорнови проявили огромна настойчивост да запазят всичко, което считали за своя привилегия, и отстъпили едва след като Англия и Холандия, чиито търговски интереси най-много страдали от розолфските норвежци, организирали „кръстоносен“ поход срещу тях. В началото на XVII век адмирал Ройтер обесил Олаф Бьорн заедно с петдесет негови подчинени и викингите — така се наричали розолфските владетели — се отказали най-сетне от морските си нападения и се заловили с риболов. Флотата им, приспособена и съоръжена за лов на китове, в продължение на година и половина порила вълните на Северно море и Ледовития океан и отново се прославила със смелостта и уменията си. На предишните флибустиери^[2] започнали да гледат като на първи северни риболовци. От новата дейност на Бьорнови богатството им още повече нараснало. Те станали наследствени херцози на Норландия и продължили по традиция да бранят независимостта си, като се държали с норвежките крале едва ли не на равна нога. След провъзгласяването на знаменитата Калмарска уния, според която Швеция и Норвегия ставали подвластни на Маргарита и Золдемар Датски, Свен Бьорн внесъл в парламента официален протест, задето е включена в унията и Норландска област. Този протест станал основен статут за целия род на Бьорнови.

Разбира се, въпросният протест на Норландския херцог за официална независимост си останал исторически факт само на книга и властта на Бьорнови никога не се е простирала по-далече от ненужните стени, ограждащи замъка. Заедно с Розолфския фиорд владенията им не са обхващали повече от шестстотин къщи, разположени по брега — равнината останала необитаема поради многото мечки, вълци и други хищни зверове.

Могъществото на Бьорнови се дължало на неизчерпаемите им богатства. Трупането на съкровища в продължение на седем или осемвековно пиратство напълнило подземията на замъка с несметно

количество злато и сребро. Когато изпадали в нужда, владетелите на трите кралства всеки път се обръщали към щедрите Бьорнови и никога не получавали отказ. А щом веднъж дадели някаква сума на кралете, Бьорнови изобщо не поставяли условие да им бъде върната. Ето два примера, които показват колко голямо било богатството на тази фамилия.

По време на първия кръстоносен поход Бьорнови поели издръжката и въоръжили десет хиляди копиеносци, а когато Людовик попаднал в плен, те предложили за него огромен откуп. Когато попитали пратеника Хуго Бьорн кой го е натоварил с това предложение, той гордо отвърнал:

— Викингите! — И добавил старата титла на дедите си, нормандските вождове, съвременници на Ролан.

В рода на Бьорн имало един обичай извън общоприетите по онова време. Строенето на кораби, риболовът и продажбата на стоки в Хамбург, Франкфурт и други ханзейски градове се вършели от по-старите членове на семейството, а младите постъпвали на военна служба и пазели честта и достойнството на рода в северните дворове. Щом някой от Бьорнови навършел шестнадесет години, главата на семейството му давал полк и го пращали да служи във Франция, Дания или Швеция. Където и да постъпел на служба, всеки Бьорн получавал генералски чин, привилегия, придобита отдавна от древния херцогски род.

В края на XVIII век животът на тази фамилия значително се променил. Те продали риболовната си флота на хамбургски корабоприетежатели, като подписали договор да не се занимават повече с лов на китове, за да не праят конкуренция на новите собственици. За себе си Бьорнови оставили само няколко кораба за лично ползване, построени във Венеция от най-скъпото дърво и снабдени с всякакви удобства. Общо пет на брой, те били един от друг по-бързоходни.

Сам по себе си този факт не удиви никого — всички смятаха, че Бьорнови отдавна е трябвало да престанат да се занимават с търговия, след като огромните им доходи многократно надвишаваха кралските бюджети на Швеция и Норвегия. Постъпката на Бьорнови би могла да се обясни с модното тогава презрение към търговията, наложено в Европа от лекомисления и горделив Луи XIV, ако последвалите събития не ни караха да се замислим. Скоро след продажбата на

риболовните кораби Ха-ралд Бьорн, наричан Черния херцог, баща на Олаф и Едмунд Бьорн, които в това време служеха във Франция с чин контраадмирал, прати заръка до синовете си да вземат безсрочен отпуск и незабавно да се завърнат в Розолфс.

Младежите безропотно се подчиниха, като разчитаха, че у дома ще узнаят причината за това нареждане, което разби всичките им мечти за кариера и слава. Старият Харалд обаче само похвали синовете си и им благодари за послушанието, без да обясни причината за неочакваното си разпореждане.

Черния херцог беше суров човек. Появата му караше всеки неволно да потръпва — дори синовете му не смееха първи да го заговорят. По-малкият им брат, петнадесетгодишният Ерик, също не знаеше нищо за случая; съобщи им само, че старият херцог се застоявал напоследък в лабораторията, която се намираще в една от кулите на замъка. Ден и нощ там горели печки, а в прозорците се виждала светлина, която придавала някаква мистичност на замъка. Лабораторията построил един от рода Бьорн — Сигурд, който живял в XIV век. Той се родил урод, негоден за военна служба, нито за каквато и да е физическа работа. Затова усърдно се заловил с алхимия и с разни тайнствени науки, като приобщил към заниманията си и един от своите племенници. Оттогава в семейството станало обичай най-младият му член да се посвещава на науката. Всеки трябвало да излага резултатите от работата си в писмена форма. Така се събрали извънредно много важни научни открития, които никога не излезли извън стените на замъка в Розолфс. Това обстоятелство породило всевъзможни легенди за замъка и нямало човек в околността, който да не е твърдял, че Бьорнови се занимават с магии.

Харалд бил най-младият в рода и отраснал сред реторти и колби. Случило се така, че двамата му по-големи братя загинали по време на лов в степта и той неочаквано се оказал глава на семейство. Това го принудило да изостави научните си опити, но скоро, след една случка, с която по-нататък ще запознаем читателя, той отново се върнал към тях, като дори пожертвал печалбата от търговията и кариерата на синовете си.

Напразно Олаф и Едмунд си блъскаха главата над загадъчното поведение на баща си. Особено ги заинтригува обстоятелството, че завръщането на баща им към заниманията в лабораторията съвпаднало

с посещението на някакъв тайнствен непознат човек, който престоял само една нощ в замъка и изчезнал. След като не научиха нищо повече, младите хора престанаха да се занимават с въпроса и решиха да чакат търпеливо, докато случаят или баща им по своя воля не им открие тайната.

---

[1] Ролан — славен рицар, един от дванадесетте перове на Карл Велики, възпят в старофренския епос „Песен за Ролан“. Б. пр. ↑

[2] Морски разбойници и контрабандисти. Б. пр. ↑

VIII

ОЛАФ И ЕДМУНД. ТЕХНИЯТ ЖИВОТ В РОДОВИЯ ЗАМЪК. НАДОД. ГОЛЕМИЯТ СИН НА ХАРАЛД СЕ ИЗГУБВА. ОТМЪЩЕНИЕТО НА ХАРАЛД

За младите момчета — двадесет и три годишния Олаф и двадесет и пет годишния Едмунд — започна празен и скучен живот. Най-накрая те се пристрастиха към лова, който беше единственото им развлечение. Те бяха възпитани в такова страхопочитание и покорство пред баща си, че и през ум не им минаваше да роптаят против разпорежданията на Черния херцог.

Харалд Бьорн бе предоставил на синовете си пълна свобода с едно условие: в никакъв случай да не прекрачват границите на Розолфското имение. Но тъй като обширната степ, принадлежаща на замъка, се простираше върху повече от шестдесет мили наоколо, младежите имаха къде да проявяват мъжеството си.

Придружени от по-малкия им брат Ерик, от слугите Хутор и Грундвиг, които ги бяха поели още от детството им, те нерядко прекарваха със седмици в гората на лов за мечки и вълци; завръщаха се в замъка всеки път с обилна плячка, а старият Харалд ги посрещаше с горда усмивка на бледите устни.

— Добре, синове мои, много добре — казваше им той. — Личи си, че в жилите ви тече кръвта на норландските вождове. Не-напразно сте с кралски произход.

Тези думи на мрачния владетел винаги бяха придружени с многозначителен поглед към Хутор и Грундвиг, но младежите обикновено не забелязваха това, иначе, ако им беше направило впечатление, те непременно щяха да се досетят, че между херцога и двамата му слуги съществува някаква тайна.

Харалд не преувеличаваше, като си приписваше кралски произход.

По предложение на парламента двама Бьорнови последователно са заемали шведския престол и е твърде възможно този сан, доста съмнителен по онова време, да се е давал и по-често на норландските херцози, стига те да не са предпочитали кариерата на викинги пред възможността да бъдат на равна нога с кралете.

Докато на шведския трон се възкачвали потомци на древните скандинавски вождове — Швард, Сигурд, Стенкал, Свекер, Фолкунг, Ваза, — Бьорнови се грижели да си запазят независимостта. Но когато на престола бил повикан холщайнският принц Адолф Фридрих, Бьорнови изразили силен протест и заявили, че те също ще предявят претенции за престола.

След като станал глава на семейство, Черния херцог възобновил този протест, на който обаче всички погледнали като на желание за историческо удовлетворение. Той не пожелал синовете му да служат в двора на „узурпатора“ и ги пратил на служба в Русия и Франция, но както вече се разбра, скоро ги повикал обратно.

Харалд Бьорн имате брат, Магнус — двадесет години по-малък от него, който не се месеше в никакви семейни работи. Беше се отдал страстно на географията и мореплаването. От шестнадесет години той почти непрекъснато беше на околосветски пътешествия с превъзходен кораб, построен нарочно за него по нареждане на баща му. Магнус се връщаше рядко и за съвсем кратко време в замъка. Не се чувстваше добре у дома: морето, неговата страст, постоянно го теглеше към себе си.

Преди няколко години Магнус отпътува за някаква далечна страна; оттогава никой не бе чувал нищо за него. В Розолфс решиха, че вероятно е загинал при буря някъде край бреговете на Азия, тъй като последното писмо, получено от него, беше от Батавия.

Магнус не беше единственият от рода Бьорн, изчезнал безследно. Преди Едмунд и Олаф Харалд Бьорн имаше петгодишен син, Фредерик, който изчезна при следните обстоятелства. В рода Бьорн имало обичай при раждане на дете от мъжки пол да прикрепят към новороденото син на някого от прислугата. Това момче вземало участие в детските игри на малкия Бьорн, като едновременно му бил

слуга и помощник-възпитател. Вземали го в юношеска възраст и то обикновено оставало любим слуга на младия господар за цял живот.

Когато се родил Фредерик, между слугите в замъка имало едно дванадесетгодишно момче на име Надод, или просто Над, син на херцогския камериер. Херцогът избрал него за помощник-възпитател на сина си. Над бил умен, но притежавал и лоши черти — жестокост, завист, хитрост, които от малък се научил да прикрива. Баща му го възпитавал строго и привидно той показвал послушание, дори го давали за пример на другите крепостни слуги.

Още на тази си възраст, когато обикновено момчетата мислят само за игри и удоволствия, Над вече кроял планове как ще се възползва от доверието на младия си господар, като го подучи да открадне от съкровищата в замъка огромна сума пари, как после ще забегне някъде далеч, ще ги пусне в оборот и ще забогатее.

Над не бил красив, но лицето му правело впечатление с умното си и будно изражение. На петнадесетгодишна възраст той вече имал напълно завършена характерна физиономия: големи, дълбоки зеленикави очи, широко, макар и ниско чело, голям нос с широки ноздри, месести устни, силни челюсти, гъсти червени коси, падащи като грива по раменете — всичко това му придавало едновременно добродушие и сила, кротка и дремеща, когато бивал спокоен, но свирепа и заплашителна, когато го дразнели и предизвиквали. Освен това Над имал телосложение на атлет.

Той намразил малкия Фредерик още от първия ден. Не можел да свикне с мисълта, че той, Надод, ще трябва да преживее всичките си дни в робство.

Детето карало петата си година, когато един ден Надод го завел на брега и го качил на лодка, за да го разходи из фиорда. Както и дедите им — викингите, така и Бьорнови се приучвали към морето от ранно детство. На излизане от фиорда Надод срещнал някакъв чуждестранен кораб. Капитанът, който бил на палубата, го поздравил и го заговорил; попитал го кой е, откъде е. Надод го било срам да признае робското си положение и като не могъл да измисли друго, отвърнал, че той и братчето му останали сираци, но трудно се препитавали, тъй като рибата е малко и за нея няма пазар по тия места... Той съчинил такава трогателна история, че капитанът се смилал и предложил на Надод да вземе братчето му, за да го отгледа.

В пристъп на безумие, породено от дълго трупана омраза, Надод се съгласил и дал детето... Когато се опомнил, било вече късно: чуждестранният кораб отплавал в морето, отнасяйки младата издънка на Бьорновия род.

Надод не смеел да се върне в замъка и три дни обикалял с лодката из фиорда. Най-сетне го намерили и го откарали в замъка. Там с плач и скръбна жестикулация описал как момченцето се навело от лодката, паднало във водата и потънало.

Харалд, който треперел над сина си, се разгневил ужасно и наредил да му ударят сто тояги; изпълнението на присъдата било възложено на Хутор и Грундвиг. За момче на неговата възраст това се равнявало почти на смъртна присъда.

Доверените слуги на Харалд завързали Надод гол на стълба и започнали да го налагат с дебели дъбови тояги. Когато на стотния удар спрели да бият, пред тях лежало безформено, окървавено тяло, което предали на майката на Надод... Момчето още било живо, дишало... Чудесата на майчината грижа и любов го спасили от смърт. След половин година ужасни страдания нещастникът започнал да се подобрява и давал надежда за пълно възстановяване; останал обаче с тежко възпаление на мозъка.

За него било по-добре да умре. Слугите го били както им попадне, без да гледат къде удрят — по главата, по ръцете; смазали му носа, лявото му око изскочило и завинаги си останало така. С една дума, Надод се превърнал в урод, който отблъсквал и ужасявал всекиго.

Когато за първи път станал от леглото и се погледнал в огледалото, изревал от ужас и злоба — разбрал, че остава страшилище за цял живот. Да, и това огромно, изхвъркнало от орбитата кърваво око никога няма да се върне на мястото си!... В пристъп на необуздан гняв той грабнал нож, за да го изтръгне напълно, ала майка му го спряла и укротила навреме с горещите си молби.

— Да, права си — рекъл той, като се поуспокоил малко. — Нека окото ми остане тъй дотогава, докато не изтребя и последния Бьорн. Кълна се, че ще изпълня намерението си!

Щом Надод оздравял напълно, напуснал родината си, без да се обади на никого, дори и на майка си. Нищо не се чуло повече за него. От малкия Фредерик също нямало никаква следа и накрая всички в

замъка повярвали, че се е удавил и че рибите са го изяли, тъй като морето не изхвърлило трупа му. И все пак имало начин да бъде намерен Фредерик, но тъй като увереността в неговата смърт била всеобща, никой не се сетил да го предложи.

От незапомнени времена поколенията на рода Бьорн поддържали и друг обичай, който може да се обясни с авантюристичния им начин на живот. Бащата на семейството белязвал с нажежен печат всеки свой новороден син. В света нямало нито един Бьорн без такъв знак — липсата му го определяла като незаконороден.

Къде и в каква среда е попаднал малкият Фредерик? Предполага се, че никой от кораба не е тръгнал да търси негови роднини, след като от думите на Надод се разбрало, че той произхожда от семейство на бедни рибари. Фредерик от своя страна, като порасне и узнае как е попаднал на кораба, вероятно не би се заинтересувал от „брат си“, който така безсърдечно го е предал в чужди ръце.

От тази случка до началото на нашия разказ са изтекли двадесет и две години и макар всичко да е възможно на Божия свят, дотогава не е имало сведения за участието на първия син на Харалд Бьорн.

Когато негодникът Надод предал момчето на кораба, успял да забележи, че корабът явно принадлежи на богат човек — бил построен от тиково и палисандрово дърво; по обшивката на борда имало резба, а отпред, на носа, се издигала изящна бронзова фигура на жена, държаща в ръце лебед. На главата ѝ — това също удивило младия слуга — били изписани четири букви, обозначаващи вероятно името на кораба. Надод обаче не могъл да ги разчете, тъй като бил неграмотен.

Ако се вземе предвид господстващата по това време мода на всичко, свързано с митологията, можем да предположим, че женската фигура е изобразявала богинята Леда, както се е казвал и корабът. Това предположение би било от полза за времето непосредствено след излизането на чуждия кораб от розолфски води, но двадесет и две години по-късно то едва ли може да помогне с нещо.

Където и да е попаднал малкият Фредерик, важното е, че не му е било писано да се завърне при семейството си в родния край. И на него му издигнали надгробен паметник в параклиса на замъка редом с паметниците на дедите му. Стариият Харалд не могъл да прежали първородния си син и често идвал да си поплаче над малкия гроб.

Харалд Бьорн имал и дъщеря Елена, омъжена за граф Хорн, командир на дворянския гвардейски полк в Стокхолм — един от първите хора на шведското кралство. Това бяха последните представители на стария норландски род, дал на Швеция двама крале и съратници на Ролан и Сигурд, род, водещ началото си от Один и Сканд — вождове на древните викинги. Фамилията Бьорн запазила независимостта си до края на XVIII век — до момента, когато починал и последният и представител при доста драматични и тайнствени обстоятелства.

Впрочем интересна е съдбата на тези млади хора, които не успели да продължат древната шведска династия Бьорн — загиват сред ледовете на Северния полюс, сякаш потомците на този могъщ род не са искали да се задоволят с обикновен саван, а потърсили огромния саван от вечен сняг.

Всички събития, които са предмет на нашия разказ, звучат до голяма степен като легенда, ала всъщност са исторически факти от края на миналия век.

IX

ТАЙНСТВЕНИЯТ НЕПОЗНАТ. ОТЧАЯН ВИК В СТЕПТА. НАПАДЕНИЕ НА МЕЧКАТА. КРЯСЪК НА БУХАЛ В НЕОБИЧАЕН ЧАС

В нощта, когато „Ралф“ упорито се бореше с разяреното море, чиито подводни скали край норвежките брегове едва не го погълнаха, бурята вилнееше и на сушата, макар и не с такава ярост.

Малко преди залез-слънце един мъж малко над шестдесетте, с горда осанка и маниери на човек, свикнал да заповядва, излезе от Розолфския замък и тръгна по спуснатия за него подвижен мост. Беше облечен в старо кадифено сако и къси също кадифени панталони. Тънките му нервни крака бяха обути в копринени чорапи с модния за онова време тютюнев цвят и в ниски обувки. Облеклото му бе допълнено от шапка от черно-кафява лисича кожа, на която бе забоден ярко блестящ диамант, голям колкото гълъбово яйце, на стойност около два милиона; отстрани на хълбока му, като знак на висок сан, висеше широк и къс норвежки меч, чиято дръжка беше обсипана със скъпоценни камъни.

Този старец, облечен със семпло, но скъпо облекло, беше Харалд XIV, херцог Норланд, главата на рода Бьорн. Обезпокоен от лошото време, той вдигна до устните си златна свирка, закачена на златна верижка, и силно изсвири. Звукът отекна в мрачните сводове на замъка. Почти след миг се появи слуга.

— Къде са синовете ми, Грундвиг? — попита го господарят на замъка. — Да не би да са излезли в морето в това време?

— Те, ваша светлост — замънка объркан слугата, — не биха, разбира се, си позволили... предполагам, че... да, спомням си, че те благоволиха да излязат в степта на лов за елени.

— Някак несвързано приказваш, Грундвиг. Нищо не разбрах — прекъсна го строго херцогът. — Казвай истината, къде са младите господари?

— Ваше височество, вероятно са ме излъгали, като споменаха, че отиват на лов за елени, защото „Сузана“ не е във фиорда.

— Ах, тия безумци! Вечно са в морето независимо от времето! То ще вземе да ги погълне някой ден, както погълна и вуйчо им Магнус.

— Те не благоволяват да слушат моите съвети — с огорчение рече старият слуга. — Напоследък дори започнаха да странят от мен. Преди искаха да ги придружавам навсякъде, а сега ми казват, че съм бил много стар за мореплавател.

Верният Грундвиг изтри бликналите си сълзи и разстроен продължи:

— Моля ви, ваша светлост, не ми възлагайте повече да ги надзиравам. Не мога да се справям с тях. Благоволете сам да разсадите: в това ужасно време малстрьомът сигурно се е развилнял, а те — в морето... без мен, без моята опитност... О, ваша светлост, за Бога, забранете им да си играят тъй с опасностите... Тогава аз ще престана да им натрапвам моите съвети и те отново ще се отнасят с мен както преди и аз пак ще бъда с тях навсякъде, както сега прави Хутор...

Грундвиг можеше дълго да нарежда в този дух; херцогът обаче не му обръщаше внимание — той знаеше, че старият му слуга се жалва и скърби, защото завижда на Хутор. Двамата слуги не се бяха отделяли от младите си господари още от люлката и синовете му бяха много привързани към тях. Преди известно време обаче Харалд възложи на Грундвиг да отклонява Едмунд и Олаф от неразумни постъпки. А на младите хора това никак не им се понрави. Омръзнаха им почтителните увещания на Грундвиг и те започнаха да крият от него, че излизат на разходка по море в лошо време. Докато Хутор постоянно беше с тях.

Грундвиг продължаваше да излива мъката си, а старият херцог в това време си говореше под носа с гордост:

— Да, личат си потомците на древните викинги, царували тук векове наред... Що е угодно Богу, това ще стане с тях. Никой не може да избяга от съдбата си...

Въпреки това херцогът чу последните думи на Грундвиг и рече:

— Не мога да забраня на синовете си да плават в морето, макар че, щом аз заповядвам, всеки трябва да ми се подчинява. — При тези думи лицето на херцога доби суров израз. — В края на краищата нямам нищо против те да тренират духа и тялото си. Нищо не калява човека тъй, както борбата с морето. Ще ми се само да бъдат по-внимателни и да не рискуват живота си напразно... На теб, Грундвиг, са ти известни моите планове, знаеш какво е призванието на двамата млади благородници. Наближава времето, когато от тях ще се иска и смелост, и сила. А моето желание е тъкмо тези качества да бъдат най-силно изявиени у тях. Затова отново ти давам свобода на действие, придружавай ги навсякъде — и в морето, и в степта, не спъвай техните пориви, но гледай да не се потопи отново в траур семейството ни. Не забравяй, че баща им двадесет и две години не е престанал да оплаква своя малък син и едва ли ще понесе нова загуба.

— Никога не съм вярвал в смъртта на вашия син, ваша светлост — отговори Грундвиг, поклащайки глава.

— Пак ли почваш с твоите вечни бълнувания?

— Не, ваша светлост, това не са бълнувания... Надод плуваше като риба, а този ден морето беше спокойно като езеро. Той не би допуснал детето да се удави, а в най-лошия случай би намерил трупа му. Позволете също да ви напомня, че при входа на фиорда е бил забелязан някакъв чужд кораб.

— Е, да, ти съчини по тоя повод цял роман. Но аз пък помня, че Надод го разпитвах и родителите му, и аз лично. Обещах му прошка и голяма награда дори, а той твърдеше едно и също: детето паднало във водата и той не могъл да го спаси. Защо мислиш, че не е казал истината?... Вярно, наказах го много строго, но аз му бях забранил да извежда Фредерик в морето... Аз и майка му едва не си загубихме ума от мъка тогава... Но да не говорим повече за това, Грундвиг, старата ми рана още не е зараснала и боли при всеки спомен.

— Простете ми, ваша светлост, но аз ще продължа да държа на своето до края на живота си. Вече двадесет и две години всеки път, когато ваша светлост ми даде отпуск, аз тръгвам по света да го търся и ще правя това до последния си час. Повярвайте ми, ваша светлост, това е последната ми дума и само от уважение към вас повече няма да говоря по този въпрос. Но аз съм убеден, че Надод го е продал за пари,

тъй като на мнозина им е изгодно да бъде унищожено мъжкото потомство на норландските херцози. Нима сегашната шведска династия може да забрави, че вие произхождате от древни крале и в парламента холщайнската партия има надмощие над бьорновската само с пет гласа?... Не, ваша светлост, може и да не ми вярвате, но според мен детето е било откраднато и отгледано кой знае къде с надеждата, че няма да бъде открито... Но то е белязано с Бьорновия знак...

— Ако в това имаше нещо вярно — рече херцогът, — тогава би трябвало да се опитат да откраднат и другите ми синове...

— А толкова ли сте уверен, ваша светлост, че не са правени такива опити?

— Да не би да знаеш нещо, за което аз да не съм уведомен? — попита херцогът и побледня като мъртвец.

— Попитайте Хутор, господарю — отвърна злорадо слугата. — Фиордът не връща шпионите, хвърлени в него.

Херцогът потрепери.

В това време бурята се усили. Мракът се сгъсти. Настъпи нощ. В далечината се чуваше ревът на морето.

— Каква ужасна нощ! — въздъхна херцогът. — Като си помисля само, че са тръгнали с един от най-леките кораби!...

— И по-добре, че са с такъв кораб, ваша светлост — отбеляза Грундвиг. — „Сузана“ може да се издига и спуска като тапа и по най-големите вълни. Освен това, ваша светлост, не си мислете, че синовете ви ще тръгнат да плават в такова време... Те са добри и разумни моряци. Сигурно са спрели в някой фиорд.

— Чул те Господ, Грундвиг, чул те Господ!

Изведнъж Черния херцог трепна — стори му се, че дочува далечен звук на рог.

— Какво е това? Сигнал или зов за помощ?

Той пак се послуша. Същият звук се повтори още няколко пъти.

— Трябва да е някой овчар, който привиква пръснатото от бурята стадо — рече Грундвиг.

— Не, не вярвам да е овчар — отвърна херцогът, като помълча още малко. — Чуваш ли? Звукът нито се усилива, нито затихва. Това значи, че някой е спрял в степта и не се решава нито да продължи по пътя си, нито да се върне назад.

В този момент се чу изстрел, след него втори. После всичко стихна. Сега вече нямаше никакво съмнение. Явно някой зовеше за помощ.

— Бързо на конете, Грундвиг! Иди кажи на Хутор да вземе със себе си още четирима въоръжени и да тръгваме.

След по-малко от три минути Харалд и свитата му, легнали върху гривите на конете, се понесоха натам, откъдето се чува изстрелите. Нощта беше толкова тъмна, че на метър пред тях не се виждаше нищо, но благородните коне, израснали в дивата степ, безпрепятствено се носеха по гъстата степна трева.

Скоро до ездачите долетя радостен възглас: един едър човек стоеше до коня си и се опитваше да го успокои. Грундвиг веднага разпозна в него тайнствения пътник, който бе идвал няколко пъти за малко в Розолфския замък.

Черния херцог му направи едва забележим знак, после се обърна към свитата си и с отсечен, повелителен глас рече:

— Хутор, връщай се с хората си обратно. Повече не сте ми нужни.

Групата веднага обърна конете и постепенно се изгуби в нощната тъмнина.

— Дявол да го вземе! — обади се непознатият, като позна Харалд и Грундвиг. — Тъкмо навреме идвате, още малко и щеше да е късно. Вижте това...

На няколко крачки от Харалд и Грундвиг, под светлината от фенера, който държеше слугата, в локва димяща кръв лежеше огромна пещерна мечка — рядко срещан вид в Северна Норвегия и Швеция.

— Много точно попадение! — отбеляза Харалд, като оглеждаше гърдите на звяра, от които стърчеше забит до дръжката кинжал. — Имал си късмет. Тия мечки са изключително свирепи и силни.

— Разчитах да пристигна в замъка още по светло — продължи непознатият, — но бурята ме застигна и се загубих в степта. Няколко пъти подадох сигнал с рога, надявайки се да ме чуете в замъка. Изведнъж конят спря. Как ли не опитвах да го подкарам, той не мърда. Тогава скочих на земята и стиснах в ръка широкия си кинжал. След миг ми се мярна някаква тъмна маса, успях навреме да отскоча настрана и забих кинжала, както после се оказа, в самите гърди на мечката. Звярът падна и аз го доубих с два револверни изстрела.

— Знам го аз юнака Анкастрьом!

— Е, това не е никакво геройство, херцог. Просто нямах друг избор: нямаше къде да бягам и волю-неволю трябваше да защитавам живота си. Дори за размисъл нямах време, всичко стана за секунди.

— Тъкмо това хладнокръвие и съобразителност ми харесват у теб, Анкастрьом. Ти си незаменим човек... Какви новини ми носиш?

— Много важни, херцог... Мога ли да говоря?

— В степта няма кой да ни чуе.

— Но ние не сме сами...

— Това е моят верен слуга Грундвиг. От него нищо не крия.

— Време е да се действа, херцог. Народът изнемогва под тежестта на данъците и отказва да ги плаща. Немеца, който заемаше трона на Бьорнови и Ваза, недоволен от привилегиите на дворяните, разпусна дворянския гвардейски полк, командван от зет ви Хорн. Дотогава графът беше сред нерешителните, но сега премина към националната лига.

— Не може да бъде!

— Нося ви доказателства.

— А как е армията?

— Само чака сигнал...

— Ваша светлост — намеси се Грундвиг, — не разговаряйте тук, послушайте стария си слуга. Има неща, които не трябва да се доверяват дори на вятъра в степта. Спомнете си за Свен и Астор, които умряха на ешафода... Спомнете си и за вашия предводител, паднал под ножа на неизвестен убиец!

— Ами! Кой ще тръгне из степта в такава нощ! — отвърна Черния херцог. — Чуваш ли далечния вой? Това са вълци. Те ще разкъсат всеки, който се осмели да излезе в степта — най-добрите пазачи на Розолфския замък.

— Вярно е, ваша светлост, но тази нощ няколко пъти чувам и доста необичайни звуци... Ето, благоволете да се вслушате...

Откъм морето наистина долетя звук, наподобяващ жален вик.

— Чухте ли? — попита Грундвиг, като понижи глас.

— Крясъци на бял бухал! Това са звуците, дето те безпокоят, Грундвиг.

Едва херцогът изрече тези думи, и в далечината отляво се чу друг подобен крясък, като че в отговор на първите.

— Много странно — замислено рече Харалд.

— Наистина е странно, ваша светлост, защото белите бухали лете отлитат в Лапландия.

— Интересно — продължи озадачен херцогът. — Да не би това да е някоя закъсняла двойка и сега да се надвикват в нощта... Добре тогава, да се връщаме у дома. Горя от нетърпение да узная час по-скоро новините. Да отложим разговора за малко по-късно, Анкастрьом. Между стените в замъка ще бъдем в пълна безопасност, а и оттам нищо няма да излезе навън.

— Съгласен съм, ваша светлост — рече Анкастрьом и с тих глас добави: — Немеца се досеща, че недоволстващите помнят Бьорнови, затова нищо чудно да е пуснал наоколо шпиони. А негодникът Хинко, негов приятел и довереник, е събрал цяла армия от такива люде. Съветвам ви, херцог, да бъдете по-внимателен.

— На конете! — извика херцогът, съзнавайки основателността на изложените доводи. — Да вървим у дома!

И наистина колкото и малка да беше вероятността да има чужди хора в степта, не беше нужно да се продължава този важен разговор там. А в това време бурята бушуваше с пълна сила. Вятърът духаше така, че конниците бяха принудени да се държат здраво за конете, за да не бъдат съборени на земята.

— Моите синове също се оказаха в морето в това време — отбеляза херцогът.

— Как е възможно, ваша светлост?

— Ах, Анкастрьом, ти още не ги познаваш, но утре вече ще те запозная с тях. Те много обичат да бъдат сред бушувашите вълни и рева на морето. Истински викинги са...

В този момент херцогът си спомни за опасенията на доверения си слуга, засмя се и ги подкани:

— Хайде, хайде да тръгваме, че моят храбър Грундвиг изпитва страх от бухали.

— Господарю — мрачно възрази Грундвиг, — точно преди тридесет и пет години нощта беше такава и по същия начин тогава почувствах, че в степта става нещо странно... И тогава злоещо грачеха птици. Но вашият баща, благородният херцог Ерик, не ме послуша и отиде на лов, за да го донесат после пронизан със седем кинжала...

— Да, вярно е — с печален глас рече Черния херцог. — И още не е отмъстено за неговата смърт, въпреки че се заклех.

X

ПО ПЪТЯ КЪМ ЗАМЪКА. ДВАМАТА ШПИОНИ. ТРУМП И ТОРНВАЛД. ПО БРЕГА НА ФИОРДА

Тримата конници полетяха като стрели към замъка Розолфс. Почти не разговаряха по пътя, но приближавайки замъка, старият херцог не се стърпя и се наклони към язdecия до него Анкастрьом, за да му каже тихо:

— Аз пак се залових със старото си занимание и неотдавна успях да открия онова, което на шега поиска от мен зет ми граф Хорн.

— А какво е искал той? Безшумен барут и безшумен пистолет, това ли е?

— Точно това.

— И вие изобретихте такъв барут и такъв пистолет?

— Да.

— В такъв случай, Немецо, пази се!

— Мисля, че заговорниците ще бъдат доволни от абдикира-нето му.

— Не. Много кръв е пролял той...

— Слушай, да не би ти...

— Да. На мен се падна жребият!...

Гигантът Анкастрьом сложи ръка върху врата на Харалдовия кон и като се наклони досами ухото на Черния херцог, продължи шепнешком:

— Дните на Немеца са преброени. За забавление на дворянството след две недели той ще даде бал с маски. Има заповед да присъстват всички от двора. Единствено граф Хорн ще знае в какъв костюм ще бъде кралят. Той ще ми го посочи, когато двамата с него отидем при краля и той каже: „Здравей, прекрасна маско!“ След тези думи Немеца трябва да падне мъртъв.

— Убийство?! — с отвращение прошепна Харалд и потрепери.

— Нима и вашият баща не бе убит, подмамен в подла примка? Нима кръвта на нашето най-високо дворянство не вика за отмъщение?

Сякаш по даден знак херцогът и Анкастрьом усмириха конете си и подкараха по-бавно.

— Съмнявам се синовете ми да се съгласят да участват в заговор с цел...

— По-тихо, за Бога! — извика Грундвиг, който яздеше по-встрани.

Като че в потвърждение на думите му на двадесетина крачки от ездачите отново се чу крясък на бухал. Черния херцог неволно трепна. Този път и на него му се стори необичаен крясъкът на зловещата птица на полярните нощи.

— Да я вземат дяволите тая проклета птица — обади се Анкастрьом.

— Това не е птица — пак настоя Грундвиг, който вгълпеше ли си нещо в главата, никой не можеше да го убеди в противното.

И изведнъж, без да чака заповед, старият слуга затръби с рога, давайки сигнал за пристигането на господаря в замъка. Ездачите отпуснаха юздите и конете, ободрени от утринния хлад, бързо се понесоха напред.

Подвижният мост тъкмо се вдигна след пристигналите конници, когато от храстите изскочиха двама души и с все сила побягнаха към морето.

— Каква непредпазливост — рече единият. — А Сборг тъкмо това ни заръча: да внимаваме да не събудим някакво подозрение у жителите на замъка.

— Добре де! Аз исках само да посплаша малко оня глупак Грундвиг — отвърна другият. — И както виждаш, успях.

— Да, да, хубав успех... като открие следите ни. Ти не знаеш що за човек е той! Опасно е да си правиш шеги с него. Впрочем мен тук не ме бъркай... Аз си измивам ръцете, но те предупреждавам, че ако нещата вземат друг обрат, ти ще се разправяш със Сборг.

— Да ти кажа право, Трумп, много обичаш да преувеличаваш. Разбери, че нищо няма да последва от тази шега. Ние ще занесем толкова интересни вести на Сборг, че той няма и да помисли да се гневи, ако узнае, че не сме се придържали към заповедите му. В края

на краищата мнозина умеят да имитират крясъка на белия бухал — нали така го примамват заради ценните му пера. Та и Грундвиг най-много да реши, че ловци са тръгнали в степта за бели бухали. Познава се, че не си тукашен, щом не ти е известно това.

— Добре, добре!... Ти за всичко си имаш отговор, Торнвалд.

— Има и нещо друго — кой знае, твоят Сборг може и да е потънал тая нощ заедно с капитан Велзевул.

— Много дрънкаш, Торнвалд. Внимавай да не си навлечеш някоя беля.

— Това говори само, че имам весел характер, Трумп. Ако през главата ти беше минало всичко, което аз съм преживял, щеше да се убедиш, че няма смисъл да гледаш на живота толкова сериозно... Почтеният Пегам е на същото мнение... Той шестдесет години наред краде, граби, коли и беси, пък все е усмихнат и весел... Ти си още новобранец, Трумп, и затова те прикачиха към мен, стария вълк, за да ти влея повече разум, да те науча да работиш както трябва и да ти разбия всички илюзии. Запомни, че всеки, който влезе в „Дружеството на морските разбойници“, трябва да е подготвен за всякакви трудности и за всякакъв вид смърт. Само така можеш да преминеш безпрепятствено през Долината на сълзите, както въпросният почтен Пегам нарича земния живот... Трябва да знаеш също, Трумп, че съвсем не се шегувах, когато подметнах, че може и да не видим нашия Сборг повече. Ти не си моряк и нямаш представа за силата на този ураган, който продължава да вилнее. Ако е застигнал „Радф“ и го е отнесъл в малстрьома, което е повече от вероятно, тогава никаква земна сила не би могла да спаси онези, които са на кораба.

— Започваш да ме плашиш.

— Няма от какво да се плашиш — продължи старият бандит. — Животът се състои от щастливи и нещастни моменти. Впрочем, ако на „Ралф“ наистина му се случи нещо подобно, тогава ще се убедя напълно, че Розолфският замък е пазен от някакво чудо. Защото това ще е третата неуспешна експедиция с цел да се заграбят милионите, скътани в подземията на замъка. Почтеният Пегам сигурно ще си умре от мъка — толкова беше уверен в успеха на „Ралф“, че дори прати на него свое доверено лице, за да запази частта си от богатството, в случай че някой посегне на нея.

— Какво?! Да нямаш предвид оня глупак, Олдъм, който си мисли, че пътува за Океания?!

— Да, точно той.

— А пък аз мислех, че капитан Инголф случайно е попаднал на него.

— А, то и капитанът мисли така, но изборът му бе внушен от Червеноокия по уговорка с Пегам. Почтеният Олдъм нарочно бе изпратен от началника си да се разхожда по брега, откъдето го примами Инголф. Освен това старият нотариус си имал и други причини да се отърве от стария глупак, който никога вече не ще види ни семейство, ни родина. Пегам подозирал, че неговият писар е свидетел на някакво престъпление, извършено от него преди няколко години. Макар старият Олдъм досега с нищо да не е показал, че знае нещо, за по-сигурно нотариусът решил да го отпрати по-надалече.

— Какво толкова се е загрижил старият злодей? Нали освен това престъпление на съвестта му тежат още много други тъмни дела. Едно повече или по-малко, не е ли все то?

— Тъй е, но иначе погледнато, в нито едно от тях Пегам не е замесен пряко. Той винаги е действал така, че върху него да не падне и сянка от съмнение. Единствено Червеноокия, нашият Сборг, би могъл да го полее със студен душ, но надали... В Англия нотариусът се ползва с безукорна репутация.

— Много странно!

— Почакай, колко още странности има да видиш... Днес обаче не мога да ти кажа нищо повече. Един ден ще ти разкрия такива неща, че косите и на най-големия храбрец ще настръхнат... За мен това е въпрос на живот и смърт. Ние се намираме в общество, чийто девиз е: подчинявай се и мълчи! Ако разберат, че дори и толкова съм ти казал, направо съм загубен... И тъй, ние изпълнихме каквото ни бе възложено. Всички наши момчета са пръснати наоколо и имат храна за три дни. А в замъка никой нищо не подозира. Ако и този път Червеноокия не е доволен, не знам дали изобщо може да му се угоди... На всичкото отгоре видяхме и непознатия посетител на Розолфския замък...

Докато водеха този разговор, Трумп и Торнвалд стигнаха до брега на фиорда и се упътиха към мястото, където Надод им бе определил среща. Това беше същото място, където преди пет дни

двамата разбойници заедно с още десет друга бандити бяха свалени тук, близо до Норкап, с тайни поръчения.

Отдавна беше съмнало и двамата бързаха да заобиколят скалите, които им се изпречваха на пътя. Ето в далечината вече се показва синята ивица на морето. Изведнъж след един завой на брега те се озоваха точно пред една красива яхта, която се носеше по канала, движена от източния вятър. След яхтата плаваше голям кораб с високи мачти, в който бандитите веднага разпознаха „Ралф“... Пиратският кораб навлезе в Розолфския залив, воден от яхтата.

— Бързо се скрий! — заповяда Торнвалд на приятеля си и той залегна зад една скала. — В никакъв случай не бива да ни видят от яхтата.

Трумп се подчини, Торнвалд радостен продължи:

— Е, този път розолфските милиони, пазени от векове, няма да ни избягат. Не проумявам само как е успял този Сборг да накара яхтата, която принадлежи на замъка, да му показва пътя.

ХІ

ЧЕРВЕНООКИЯ И ВЕЛЗЕВУЛ.

СТОКХОЛМСКИЯТ ЗАТВОР. ЛЪЖЛИВИЯТ ПАСТОР. ПРЕОБЛИЧАНЕ. ДВАДЕСЕТ И ВТОРО БЯГСТВО

Докато двата кораба се носеха спокойно по водите на Розолфския фиорд, Инголф, както си спомня читателят, повика Надод в каютата си. Без да предполага, че предприетата експедиция се приближава към целта си, той искаше да предупреди Надод, че поради поканата, отправена от Едмунд и Олаф, корабът им малко ще се забави. Инголф познаваше спривавия характер на Червеноокия и междуременно обмисляше с какви по-солидни мотиви да оправдае постъпката си.

От своя страна Надод, който още не се бе опомнил от изненадата, че спасители на „Ралф“ са синовете на ненавистния му враг, на когото цял живот е мислил как да си отмъсти, с тревога се питаше дали Инголф ще се съгласи да му помогне. Като имаше предвид рицарските качества на капитана, той започваше да се съмнява; а без неговата помощ едва ли можеше да направи нещо. Нито един матрос от „Ралф“ не ще тръгне пряко волята на капитана си. Ако имаше време, Надод можеше да разчита да привлече екипажа на своя страна с примамката за несметните богатства, които щяха да дойдат в резултат на отмъщението, ала тъкмо в липсата на време беше бедата. Сега трябваше да се действа бързо, иначе всичко щеше да пропадне. Надод знаеше от опит, че почне ли да кове интриги против Инголф, онзи при най-малкото подозрение ще го застреля като куче...

Когато пратеният от Инголф матрос му събщи да се яви в капитанската каюта, тревогата на Червеноокия още повече се засили: не беше готов с плана си за действие. За да спечели време, Надод отпрати матроса, като му заръча да предаде на капитана, че го моли да отложи разговора за вечерта, и добави също, че и той самият много

държи да се срещне с него, тъй като имал да му съобщи особено важни неща.

Нищо неподозиращият Инголф отговори чрез куриера си, че му е все едно кога ще разговарят, след което Надод се успокои и се изтегна в койката, за да може на спокойствие да обмисли плана си от всички страни. Беше готов да стигне до крайност, само и само да не изпусне предоставящата му се възможност за отмъщение. Дори му мина през ума и мисълта да поеме командването на кораба в свои ръце, като отстрани Инголф, но веднага съобрази, че без значителна част от екипажа това не би било възможно, а никой от екипажа не би се подчинил на другото освен на Инголф... Най-накрая Надод реши да говори с Инголф направо с надеждата, че водачът на пиратите няма да устои пред примамливата съблазън да постигне главната си цел с един удар.

Време е да разкрием обстоятелствата, които до такава степен бяха сближили Надод и Инголф.

Ясно е вече, че Надод Червеноокия не е никой друг освен бившия розолфски крепостен, избягал от замъка, след като изтърпя жестокото си наказание. Животът, който той започнал да води след бягството си, го довел до затвора, където довършил разбойническото си образование, а когато излязъл оттам, се превърнал в страшилище за цял Стокхолм. Събрал банда от мошеници и започнал умело да ръководи престъпните им действия. След време един от подчинените му, подкупен от полицията, го предал и той отново бил заловен и осъден на каторжен труд. Когато разгалили огромните му плещи, за да му сложат затворническото клеймо, той се отскубнал и така побягнал, че едва успели с помощта на цял взвод войници да го хванат и усмират.

Оттогава обезобразеният Надод се заклекл непримиримо да мрази обществото и отново се прославил с такива престъпни подвизи, че ако не бяха официалните съдебни документи, които да свидетелстват, читателят трудно би повярвал на всичко това.

Двадесет и два пъти Надод бягал от шведските затвори. Той не успявал дълго да се укрива поради издаващата го външност. Затова пък се специализирал в бягствата въпреки всички предохранителни мерки, вземани от управата на затворите.

Отначало той вършел само грабежи. Но с течение на времето натрупал злоба към съдиите, които непрекъснато му издавали присъди,

и дал обет да си отмъсти. И наистина в една прекрасна утрин Стокхолм осъмнал с потресаваща вест: Надод избягал от затвора и петимата съдии, участвали в разглеждането на последното му дело, били намерени заклани в леглата си.

От този ден никой повече не видял Надод, ала зловещата му ръка се чувствала във всяка дръзка кражба, грабеж или убийство. Напразни били усилията на европейските полицейски служби да заловят злосторника.

Замисляйки последното си бягство, Надод се престорил, че е получил парализа на цялата лява половина на тялото си, и останал да лежи, без да помръдне ни ръка, ни крак цял един месец. Той така майсторски изиграл ролята си, че докторът на болницата се подвел и заключил: втори такъв удар ще избави обществото от опасния враг. В навечерието на бягството Надод изглеждал много зле; извикали пастор за него. Между пастора и уж умирация се разиграла интересна сцена.

— Защо дойдохте да смутите последните ми минути? — едва разбираемо прошепнал Надод.

— За да се разкаеш, сине мой — ласкаво отвърнал пасторът. — Искреното разкаяние изкупва всички грехове.

— Казвам ви да излезете оттук — разгневил се болният. — Аз не съм ви викал. Защо сте дошли?

Тогавя пасторът поискал разрешение да остане насаме с умирация. Доложили на управата на затвора и след като получили съгласие, стражите, които денонощно се сменяли и не напускали килията на Надод, този път излезли за малко.

— Сине мой, защо отказваш да се разкаеш? — попитал пасторът, когато останали на четири очи с Надод.

— Слушайте, казах ви да се махате! — упорствал закоравелият злодей, излязъл вече от кожата си.

— По-тихо, Надод, по-тихо! — повишил тон пасторът. — Тук няма шпиони, тъй че престани да се преструваш.

— Ти всъщност кой си? — извикал удивеният разбойник.

— Това няма значение — отговорил мнимият пастор. — Пратиха ме при тебе.

— Кой те прати?

— Не знам.

— Значи си шпионин.

— Ти си кръгъл глупак!

Надод кипнал от яд.

— Хайде, хайде, не се гневи — продължил непознатият. — Ако смяташ, че съм шпионин, защо през цялото време си мърдаше ръката, която уж е парализирана?

— Вярно — смутен си признал Надод.

— Ако бях шпионин, нямаше да седна да разговарям с теб и щях да си тръгна. Но аз съм дошъл, за да изпълня даденото ми нареждане.

И непознатият измъкнал изпод расото си пакет и рекъл:

— Скрый това под постелята си. Тук има всичко необходимо, за да избягаш. Слушай сега какво ще ти кажа. На „Морските разбойници“ им трябва кален човек като теб. Искаш ли да поемеш водачеството на хора, които ще изпълняват всяка твоя заповед, ще са готови на всякакви изпитания, без да издават събратята си, и с усмивка ще се качват на ешафода?

— О! С такива хора мога да обърна целия свят!

— В такъв случай, щом излезеш на свобода, замини веднага за Англия, в град Чичестър, и потърси нотариуса Пегам. Кажи му: „Аз съм този, когото чакат...“

После, без да промени тона си, мнимият пастор добавил:

— Мир на душата ти, сине мой!

Бандитът кимнал с глава. В това време вратата се отворила и влезлият надзирател заявил, че времето за свиждане е изтекло. Пасторът станал и се простил с умирация.

— Няма да изкара нощта — тихо добавил той на вратата и съкрушено въздъхнал.

XII

МИЛОСЪРДНАТА СЕСТРА. НА СВОБОДА. ПОДВИЗИТЕ НА „ГРАБИТЕЛИТЕ“. ОЛАФ И ЕДМУНД — СЛУЧАЙНИ СВИДЕТЕЛИ НА УЖАСНА ДРАМА

Предсказанието на свещеника се сбъднало: Надод не изкарал нощта в затвора.

Според правилника на затвора осветление в килиите се разрешавало само от седем до десет часа вечерта. През зимата обаче в шест вече било тъмно. Надод използвал момента, в който надзирателите излезли за малко от килията, и бързо отворил пакета, оставен му от пастора. Вътре намерил облекло за милосърдна сестра.

„Ето каква била работата!“ — прошепнал той и ехидно се изсмял.

Отначало решил да изчака стражите и като заспят, да им пререже гърлата, а после, вън от затвора, да се преоблече. Но веднага съобразил, че трябва да мине и покрай главния караул, а в затворнически дрехи това нямало да е възможно. Тогавя му хрумнало друго, което благодарение на изключителната му дързост се увенчало с успех: той бързо обръснал брадата си и преди да се върне стражата, се преоблякъл като милосърдна сестра; после направил нещо като чучело под завивката на нара, все едно че той лежи там, и застанал на колене до него със събрани за молитва ръце.

В килията било много тъмно и измамата не биела на очи.

— Я гледай ти! — възкликнали в един глас двамата надзиратели, като се върнали. — Някой е дошъл тук!

Приближили се и видели коленичила милосърдна сестра.

— Кой ви пусна тук, сестро? — удивен попитал единият, макар че в затвора често можели да се видят тези честни и уважавани девиси.

Надод отвърнал с едва чут шепот, за да промени гласа си:

— Самият господин директор, по поръчение на пастора. Той смята, че само аз мога да усладя последните минути на този нещастник... Ала затворникът ме прие много зле... с разни богохулства, после се обърна към стената и заяви, че няма и дума да ми каже, тъй като не се нуждаел от грижите ми.

— Той си е такъв, сестро — отвърнал стражът. — Но аз съм сигурен, че не знаете при кого са ви пратили.

— Не — съвсем тихо прошепнал смиреният глас на сестрата.

— Това е известният разбойник и убиец Надод Червеноокия — важно съобщил стражът. — Досега двадесет и един пъти е бягал от затвора, а когато го докараха при нас, той с насмешка каза, че след по-малко от месец щял да избяга и оттук, което щяло да е двадесет и второто му бягство. Трябваше да прибави, че ще бъде и последното му, защото, както виждате, скоро волю-неволю ще си иде от тоя свят.

— На неговото самохвалство — намесил се и другият надзирател — ние пък му отвърнахме, че не ще излезе оттук жив. Разбойници като Надод, сестро, трябва да се пазят много зорко, нито за миг не бива да се изпускат от очи.

— Предполагам, че повече нямам работа тук — отвърнала сестрата. — Моето присъствие не му е приятно.

— И ние мислим тъй — отвърнал първият страж. — Все едно, от него дума няма да изтръгнете. Е, хайде, довиждане. Един от нас ще ви изпроводи, тъй като ще трябва да минете през главния караул. Не е леко да си затворник тук... Излизане оттук няма освен в дървен сюртук. — Последните думи бяха придружени с груб смях. — Хайде, сестро, аз ще ви изпроводя, а Йохансон ще остане при него.

Като чул това, Надод с облекчение въздъхнал. Ледена пот избила по челото му по време на разговора. За щастие с настъпването на нощта ставало все по-тъмно; ако осветлението било запалено четвърт час по-рано, с него щяло да е свършено.

Без да бърза, стражът отделил един голям ключ от връзката и пуснал сестрата пред себе си.

— Ама че тъмница! Нищо не се вижда! — измърморил той с досада. — Какво толкова, ако светнат вече лампите... ама вечно икономии... Дайте си ръката да ви вода, сестро...

— А, не, благодаря, виждам — отвърнал Надод с огромно присъствие на духа.

Та нали мощната му длан щяла веднага да го издаде.

— Както желаете — равнодушно рекъл надзирателят и тръгнал по коридора, тананикайки си някаква песничка; след него, стараейки се да стъпва тихо, вървял Надод.

На всеки десет метра стражът отварял железни врати, които се затваряли след тях със зловещ и глух звук. За щастие никой не ги срещнал — повечето хора от затворническия персонал се хранели по това време; иначе обезателно щели да се натъкнат на някого от стражата, която често обикаляла по коридорите с фенер в ръка.

Изведнъж Надод почувствал, че се смразява от ужас. Спомнил си, че според правилника на затвора всеки посетител минавал през канцеларията, където удостоверявал самоличността си при влизане и излизане. А в канцеларията винаги светела лампа по това време.

Както навсякъде, така и между затворническия персонал и чиновниците от канцеларията съществувала подмолна вражда. С какво удоволствие отмъстителните канцеларски плъхове щели да спипат стража, който наивно се готвел да пусне на свобода един от затворниците, и то не друг, а Надод Червеноокия — най-страшния бандит. О, каква суматоха щяла да настане тогава...

За миг Надод си представил последствията и Вероятно от съжаление към надзирателя едва ли не си помислил да му се разкрие, за да предотврати скандала; тогава той ще го върне в килията и от благодарност, че го е избавил от неприятности, после ще му помогне да избяга... В ушите на Надод вече кънтели смеховете и подигравките на тълпата тържествуващи чиновници... Да, той трябвало да предотврати неизбежния скандал...

И Надод тъкмо протягал ръка да потупа стража по рамото, когато онзи се обърнал и попитал:

— Кажете ми, сестро, господин директорът преведе ли ви през канцеларията? Там видяха ли ви?

В гласа му се прокрадвало неподражаемо презрение. Лъч на спасение светнал пред очите на Надод — този железен човек се развълнувал като жена.

— Не! — едва произнесъл той. — Господин директорът ме заведе направо в килията.

— О, в такъв случай и сега ще минем по същия път. Ония мастилени души ще бъдат много доволни да отбележат нарушение в

правилника. Вярно, няма да посмеят да го покажат открито, след като самият директор го е извършил, но все пак... По-добре да не им се мяркаме пред очите... Ще минем отгук, направо през главния караул...

Стражът свърнал в един страничен коридор и след малко те се озовали пред вратата на главния караул. Стражът пропуснал напред Надод и рекъл:

— По заповед на господин директора.

— Парола? — попитал подофицерът.

— Бдителност и вярност — прошепнал в ухото му стражът.

— Минавайте! — рекъл онзи.

Лицето на Надод било съвсем закрито от бялото монашеско було.

Стражът го съпроводил до самия изход.

— Довиждане, сестро! — рекъл му заблуденият човек и ниско се поклонил.

— Довиждане, приятелю — прошепнал бандитът и без да бърза, излязъл на улицата, смирено скръстил ръце на гърди.

Надод се оказал на свобода.

На петнадесетина крачки от затвора в карета, впрегната с чифт бързи коне, го чакал мнимият пастор. Надод се качил в нея и каретата се понесла като вихър.

В същата минута от затвора гръмнала пушка. Стражът, който останал в килията на Надод, открил бягството му още преди завръщането на другия надзирател и като обезумял хукнал да даде тревога.

Нямало и десет минути от разкриването на бягството, тъй че се надявали да заловят беглеца...

Ала всички търсения се оказали безуспешни.

Злощастният надзирател изгубил службата си, а той бил женен, с две деца и изпаднал в крайна бедност.

Една вечер нещастникът седял край студеното огнище и с болка на сърце слушал как гладните му деца искали хляб, а в дома му нямало и троха. В този момент в стаята нахълтал непознат човек, сложил на масата голяма кесия и без да каже дума, бързо си отишъл. В кесията имало двадесет хиляди талера, а на дъното ѝ изпаднало листче с думите: „От милосърдната сестра“.

Надод изчезнал безследно. Не могли да го открият нито в Швеция, нито в Норвегия.

Междувременно завършила Седемгодишната война, в която участвали Прусия, Франция, Австрия и Русия. Северните държави си поделили Полша. Разбойничеството се ширело навсякъде. Пътниците били изложени на големи опасности. Това е времето, когато се обособяват многочислени разбойнически банди в Европа, всяка от които си имала име: „Рицари на Шварцвалд“, „Грабители“, „Волни братя“, „Морски разбойници“.

„Морските разбойници“ действали по бреговете на цяла Европа. Тази банда се отличавала от другите по това, че се подвизавала еднакво успешно както по вода, така и по суша. Тя си имала агенти, които прониквали навсякъде, където надушели плячка, но действали толкова предпазливо, че честните хора изобщо не можели да ги заподозрат.

Един от тези агенти бил и почтеният Пегам. Негова територия бил английският бряг, смятан от пиратите за един от най-важните обекти. Плячката от всяко нападение се разделяла обикновено на две: едната половина се разпределяла между изпълнителите на грабежа, а другата отивала за главатарите, повечето от които дори не познавали по-главните си агенти, ала всички от бандата чувствали властта и влиянието им.

Когато например трябвало да се ограби някой дворец или замък, водачът на бандата получавал подробен план на сградата, ключове за всички врати и описание на всички заключени помещения, в които се съхранявали ценности. Кой би могъл да достави подобни сведения? Разбира се, някой от главатарите; а те обикновено принадлежали към висшето общество. Така една нощ под носа на десетки пазачи бил ограбен дворецът на девънширския херцог, друг път, докато бандата разбивала касата на един от най-заможните банкери от рода Лестър, всичките ѝ членове били заловени на местопрестъплението. Осъдили ги на смърт чрез обесване, ала невидима ръка им помогнала да избягат през нощта срещу насрочената екзекуция.

Често разбойниците нападали с цел лично отмъщение. Случвало се да изпратят на оня свят цели семейства, които представлявали пречка или заплаха за някое високопоставено лице.

Случайни свидетели на подобна драма станали и братята Олаф и Едмунд. Скрити в пустия залив на един малък остров в Северно море, те видели как бандитите хвърлили в морето седемчленно семейство:

баща, майка и пет деца, най-голямото от които било някъде около осем години. Това станало на не повече от стотина метра от брега и братята чули как жертвите молели за пощада.

„Знам, че брат ми иска да вземе титлата и мястото ми в камарата на лордовете — говорел бащата. — Нека вземе и едното, и другото, всичките си права отстъпвам... само ни пощадете!... Съставете протокол за нашата смърт и ни отведете на някой остров в Тихия океан — давам ви честна дума, че никой никога няма да узнае за нашето съществуване...“

Олаф и Едмунд онемели от ужас, като слушали всичко това...

Двама души извършили убийството. Впоследствие младите хора разпознали в единия от тях нотариуса Пегам, а другият бил загърнат в моряшки плащ и с качулка на главата, тъй че не успели да видят лицето му, но им направило впечатление атлетическото му телосложение.

Това бил самият Надод, който, след като избягал от затвора, послушал съвета на освободителя си и отишъл в Чичестър, където се свързал с бандата „Морски разбойници“.

Дълбоко потресени, Олаф и Едмунд се върнали на яхтата си, която стояла на котва от другата страна на острова, и веднага тръгнали след пиратския кораб с целия риск да бъдат нападнати от него. Двамата братя се заклели да открият злосторниците и да отмъстят за невинните жертви. Проследили кораба до Чичестър, където той спрял в залива, но още същата нощ незабелязано изчезнал.

Младежите тъкмо решили да поемат обратно за дома, когато на една улица в града неочаквано срещнали нотариуса Пегам, в когото веднага разпознали единия от убийците на семейството. До него вървял почтеният Олдъм, неговият писар.

Голямо било изумлението на братя Бьорн, когато по-късно узнали, че нотариусът Пегам е член на парламента в Чичестър и се ползва с репутацията на честен човек в цялото графство. Младите хора побързали да се върнат у дома, за да разкажат на баща си за разкритията си и с намерение да вземат със себе си Хутор и Грундвиг, да съберат още сведения за Пегам и да изкарат престъплението му на бял свят. Тъкмо този план те се готвели да изпълнят, когато срещнаха „Ралф“ и го спасиха от гибел. Сега вече е ясно защо тъй ги озадачи появата на Олдъм на кораба.

Олаф и Едмунд обаче постъпиха непредпазливо, като споменаха пред Надод на каква драма са станали неволни свидетели. Защото от този момент бандитът включил и тях в пъкления си план, вместо да се задоволи само с отмъщението си към стария херцог.

XIII

МИСТЪР ПЕГАМ. ЗЛОДЕЙСКИЯТ ЗАГОВОР. ПЛАНОВЕ И НАМЕРЕНИЯ

Бандата „Морски разбойници“ напълно отговаряла на името си, тъй като се занимавала предимно с ограбване на търговски кораби. Но това не ѝ попречило да хвърли око и на стария Розолфски замък, съхраняващ в продължение на осем века натрупаните си милиони. След четири неуспешни опита да се доберат до богатството разбойниците най-сетне прибягнали до помощта на Надод Червеноокия, разчитайки на неговата дързост и опитност и особено на отколешната му жажда да отмъсти на стария херцог.

Леките кораби на пиратите, приспособени предимно за абордажни схватки с трудно подвижните търговски гемии, не се осмелявали да влязат в открит бой с ескадрата от седем или осем прекрасно съоръжени кораба, охраняващи и бездруго защитения от дебели стени и опитни стрелци вековен замък. Четири пъти те се опитвали да навлязат във фиорда и всеки път капитаните на корабите им се връщали с пораженчески рапорт, че не е възможно да се преборят с онези великолепно съоръжени кораби.

Тогава те възложили изпълнението на тази задача на Надод, като му дали картбланш за всяко негово действие.

Надод обаче, след като видял, че пиратските кораби не притежават никакви оръдия за обсада на замъка, решил да потърси друго решение. И го намерил. Просто му хрумнала гениална идея.

По това време положението в Швеция било много объркано. В кралския двор се надигала омраза срещу Густав III заради нетърпимия му характер. Тронът му се клател. От всички страни го заплашвали заговори. В обществото открито започнало да се говори за възстановяване на древната династия Бьорн на престола.

Червеноокия писал на Хинко, любимеца на краля; описал му как стоят някои неща и му посочвал средство за укрепване на кралския

престол. Накрая добавил, че би искал да се срещне на неутрален терен с него и да му съобщи подробности за плана си.

Хинко не бил от свестните хора и обикновено не подбирал средствата. Посрещнал с удоволствие предложението на Надод и отплавал към английския бряг за среща с него. Надод успял да убеди Хинко, че в основата на всички заговори стоят Бьорнови — което, разбира се, не било вярно — и че ако този бунтовнически род бъде унищожен, в Швеция незабавно ще настъпи спокойствие. Поради разклатеното положение на Густав Хинко много се зарадвал на идеята и попитал Надод каква поддръжка и награда ще поиска, ако успее да осъществи плана си.

— Ще искам отмяна на всички присъди срещу мен — отвърнал Червеноокия, — както и пълно възстановяване на честта ми, искам дворянска титла и право да си поделим с приятелите ми златото, което намерим в замъка.

— Съгласен съм — отвърнал Хинко.

— Що се касае до поддръжката — продължил Надод, — ще ми бъде необходим военен кораб с тридесет и пет пушки и шестдесет матроси, който да е под мое разпореждане.

Хинко отговорил, че това вече е невъзможно, тъй като подобна постъпка може да послужи като претекст за кралските противници.

— Дори нещо повече — допълнил той, — това неминуемо ще ускори падането ни. Колкото до другите ти желания, ще намерим двадесет престъпници и ще ги застреляме под предлог, че са подпалили замъка, а на теб ще дадем награда и ще те помилваме под предлог, че си защитавал замъка и си проявил изключителна преданост и вяност.

Надод се съгласил с тези действително основателни доводи, но все пак заявил, че без военен кораб нищо не може да се направи.

— Това е невъзможно! — повторил Хинко. — Ние скоро извършихме крещяща несправедливост, против която аз напразно протестирах: на корсаря Инголф, който в последната война ни оказа услуга, много по-голяма от цялата флота, му бе обещано да бъде зачислен в офицерския корпус при редовната флота, но завистта на адмиралите попречи в крайна сметка обещанието да бъде изпълнено. Както сигурно знаеш, Инголф не върна поверения му кораб и влезе в открита незаконна война с всички европейски флоти. Ето такъв човек

ти трябва на теб. Намери го, обещавай му чин капитан първи ранг и амнистия на всичките му деяния. Той е човек със забележителни способности и е готов да даде половината от живота си, за да излезе от нелегалното си положение.

Идеята много се харесала на Червеноокия, но той с основание отбелязал пред кралския любимец, че се съмнява Инголф да повярва на обещанието, след като веднъж вече е бил лъган; затова препоръчал първо да му дадат амнистия и да му връчат подписан от краля документ за произвеждането му в чин. Хинко приел да съдейства. Доложил на краля, чието положение било толкова застрашено, че той без колебание сложил подписа си. След седмица Надод държал в ръцете си драгоценните два документа.

Заедно със свой съмишленик той тръгнал да търси Инголф, който дотогава пиратствал самостоятелно и нямал никаква връзка с бандата „Морски разбойници“. След двуседмично бродене по моретата най-сетне Червеноокия го намерил и споделил с него плана си, но за двата документа премълчал; смятал да ги покаже само в случай че изпадне в някакво крайно и неочаквано затруднение.

Надод казал на Инголф, че става дума за нещо като контразаговор, замислен от поддръжниците на Густав III срещу заговорите, предприети от враговете му, чието свърталище бил уж замъкът Розолфс.

— В случай на успех — добавил коварният бандит — приближените на краля ще ти издействат всичко, което пожелаеш, те са достатъчно влиятелни. Освен това в замъка те чака несметно богатство.

Отначало Инголф не се отнесъл благосклонно към предложението и Надод вече бил готов да му връчи документите, когато изведнъж Инголф заявил, че иска двадесет и четири часа, за да си помисли. След изтичането на този срок Надод със задоволство чул съгласието му. А какви са били подбудите на Инголф да се съгласи, ще разберем малко по-късно.

Червеноокия побързал да се възползва от обстоятелствата и веднага завел Инголф при нотариуса Пегам, където двамата пирати сключили помежду си договор. Освен това Надод получил от Инголф обещание, че никога и под никакъв предлог няма да се откаже от

общото дело, преди да е постигната целта. Инголф дал дума и Надод бил сигурен, че той ще я удържи.

Явно у Инголф било запазено чувството за чест независимо от живота, който водел. И все пак той е имал причини, за да се съгласи на съюз с такъв престъпник като Червеноокия. Тези причини читателят ще узнае от разговора, който ще последва между двамата.

В Розолфския замък никой не подозирал каква беда очаква стария Харалд и синовете му. Слепият случай подреди така нещата, че разбойниците безпрепятствено се озоваха там, където им бе целта, и то чрез най-подло предателство — злоупотребявайки с предложеното им гостоприемство, те се канеха да осъществят най-злодейските си замисли.

Надвечер корабите влязоха в малкото Розолфско пристанище и двамата братя побързаха да представят новия си приятел на баща си. Старият Харалд покани Инголф на вечеря. Инголф поддържаше в изрядност парадния си капитански мундир, който бе имал право да носи по време на войната, и сега се яви с него на вечерята у херцог Норланд.

Докато минаваше през отворените врати на замъка с блестящите по него златни нашивки и ордени, които наистина бе получил от разни държави, макар и невалидни впоследствие, срещу него се зададе Грундвиг, изпратен от Харалд да преведе госта през лабиринтите от коридори. В момента, в който видя насреща си Инголф, старият слуга изведнъж преbledня и дори се подпря на стената, за да не падне; гледаше слисан и нямаше сили да произнесе дума.

— Какво ти е, старче? — ласкаво го попита Инголф, като се приближи до слугата и го подхвана под мишница.

Капитанът имаше много хубав глас, който понякога звучеше с необикновено нежен тембър.

— Гласът на херцога... — измънка под носа си слугата. — И каква прилика!... Боже мой! Боже мой!... Полудявам ли?

Инголф стоеше объркан и не разбираше какво става със стареца. На помощ му дойде Едмунд, който се приближи в този момент.

— Какво има, Грундвиг? — попита младежът с престорено сърдит тон. — Защо задържаш приятеля ми? Какво ти става, да не си болен?

— Не... нищо, ваша светлост, аз просто... силите ми намаляват.
Не са ми малко годините — смотолеви слугата.

Едмунд хвана приятелски Инголф под ръка и скоро двамата
изчезнаха зад свода на коридора.

Грундвиг ги проследи с поглед и прошепна:

— Боже, Боже! Дано да е той! Тогава спокойно ще умра!

XIV

НОЩ В РОЗОЛФСКОТО ПРИСТАНИЩЕ. БЛОКАДА НА АНГЛИЙСКАТА ЕСКАДРА. ВЕРИГА. РЕШЕНИЕ ДА НЕ ГИ ПУСНАТ

Към края на вечерята, по време на която Инголф направи добро впечатление с изисканото си държане, един от матросите на херцога донесе важна вест: при входа на фиорда се е разположила английска ескадра от седем кораба; единият от тях навлязъл в канала въпреки изричната забрана.

Фиордът беше собственост на херцога и никой нямаше право да влиза в него без разрешение.

Като чу това, Инголф леко побледня, но за щастие никой не го забеляза. Само той знаеше какво дири английската ескадра в норландски води.

— Що за дързост! — гневно извика Харалд. — Стреляхте ли по тях?

— Съвсем не, ваша светлост. Началникът на караула Нюстен не посмя да стреля, но дръпна веригата на Адската врата и корабът бе принуден да спре.

Адската врата беше мястото на канала, където той се стесняваше до петдесет метра и можеше да се прегражда с верига.

Матросът продължи:

— Командирът на кораба им предаде, че ако не го пуснем да влезе, утре призори щял да разбие веригата с топове. Нюстен му отвърна, че в такъв случай и той ще открие огън и ще потопи кораба.

— Добре му го е казал! — рече Харалд. — Най-сетне и той да прояви повече решителност... И после какво...

— После, ваша светлост, началникът на караула ме прати при вас, за да дадете разпорежданията си.

Харалд повика секретаря си и му продиктува следното:

„Аз, херцог Норландски, върховен владетел на фиордите и бреговете, влизаци в пределите на херцогството, нареждам на капитана на английския кораб, влязъл в Розолфския фиорд, незабавно да се изтегли от водите на херцогството. Същото се отнася и за останалите кораби от ескадрата, които преди изгрев слънце трябва да са напуснали розолфските води.“

Под писмото старият Бьорн се подписа така:

„Харалд XIV, херцог Норландски“.

По кобна случайност не бе споменато името Бьорн и Инголф тъй и не разбра, че гостоприемните му приятели са същите онези Бьорнови, на които Надод Червеноокия се готвеше да си отмъсти. А той и не беше разказвал никакви подробности за враговете си.

Само една дума щеше да обясни всичко на Инголф и тя беше презимето на херцога; ако той бе изписал цялото си име, събитията сигурно биха се развили другояче. Като че ли обстоятелствата се подреждаха така, че да работят в полза на отмъстителните замисли на Надод.

— Как е възможна такава дързост — обърна се старият херцог към Инголф. — С какво право англичаните си позволяват да правят проверки на всички европейски пристанища! Нямам намерение да търпя подобно унижение. Имам шест кораба, с които спокойно мога да браня риболовните си води от пирати. Способен съм да заставам всекиго да уважава независимостта на Норландското херцогство, признато официално от Калмарската уния.

— Напълно одобрявам поведението ви, ваша светлост — рече Инголф. — Не бива да търпите подобна наглост, особено като се има предвид, че разполагате със седем кораба, какъвто е и броят на английските, намиращи се във фиорда ви.

— Грешите, капитане — отвърна Харалд, — разполагам с шест кораба. „Сузана“ е увеселителна яхта и не е въоръжена.

— Да, ваша светлост, но те стават седем с моя кораб, ако, разбира се, му позволите да вземе участие в битката с англичаните.

— Какво?! Вие сте готов да вземете участие?! — изумен извика Черния херцог. — Но вашето правителство може да ви потърси отговорност за това.

Ако Инголф би позволил да надделее рицарската му същност, той щеше да отвърне: „Не искам да ви лъжа повече — англичаните са

влезли във фиорда заради мен. Аз съм капитан Велзевул. И встъпвайки в битка срещу англичаните, вие по-скоро ще защитавате мен, а не себе си. Ако прецените, може да ме предадете на англичаните. Техният крал веднага ще ви удостои с Ордена на жартиерата, а и другите държави ще последват примера му: Швеция ще ви даде Ордена на желязната корона, Прусия — на Черния орел... Това е истината, тъй че можете да заповядате да бъде арестуван капитан Велзевул още сега, на вашата трапеза...”

Но Инголф мълчеше. Да, той можеше да рискува себе си. Ала да рискува живота на храбрите си матроси, които той сам превърна в пирати, нямаше никакво право. А и си спомни за клетвата, която бе дал тържествено на Надод. И се покори на съдбата си.

— За какво се замислихте? — с вежлив тон запита херцогът.

— Умувам как да избягна последствията, за които ме предупредихте — отвърна Инголф. — Затова ви предлагам да се сражавам под вашия флаг, така никой няма да узнае кой съм в действителност.

Последните думи пиратът произнесе със загадъчна усмивка, чийто смисъл никой не разбра.

— Поздравявам ви за идеята, капитане! — възкликна с юношеска пламенност херцогът. — Това ще бъде третата поредна битка за честта на Норландското херцогство. Датчани и холандци помнят подобно нещо...

Олаф и Едмунд, зарадвани от случая, че ще премерят силите си с англичаните, стиснаха горещо ръката на Инголф.

— Ако ги победим — пошепна старият херцог в ухото на Анкастрьом, — това ще бъде добре дошло за нашите планове.

— И ще предизвика огромен възторг в Швеция и Норвегия — допълни Анкастрьом. — Тогава без съмнение парламентът ще избере за крал Едмунд.

Двамата размениха тези думи съвсем тихо, тъй че никой от присъстващите не ги чу. Усмивка на радост и гордост озари лицето на стария херцог.

XV

В МОРЕТО... ЛЪВ И ЛИСИЦА. РЕШИТЕЛНО ОБЯСНЕНИЕ. СВЪРЗАН С КЛЕТВА. УЛТИМАТУМ

Беше решено: ако англичаните не си тръгнат доброволно, корабите на херцога ще се сражават с тях в розолфските води, като използват малката крепост на носа.

Изпратеният от Нюстен матрос си тръгна, за да предаде ултиматума на херцога към англичаните и заповедта за началника на караула. След това всички се разотидоха по стаите, а Инголф се върна на кораба си. Едмунд и Олаф помолиха баща си да повери командването на всички техни кораби на новия им приятел, тъй като той бил най-опитният сред тях — участвал е и в предишната голяма война.

Надод стоеше на палубата и с нетърпение очакваше Инголф. И той се бе приготвил за сражение, но срещу благородството и великодушието на Инголф, макар да не беше напълно уверен в победата си. А тя му беше особено необходима, тъй като едва ли би му се предоставил друг такъв случай да утоли ненавистта си към Бьорнови. Освен това, ако намеренията му се увенчаеха с успех, той щеше да получи опрощение за всичките си престъпления, а това никак не беше маловажно за него, защото след амнистията и със заграбените от Розолфския замък милиони Надод разчиташе да се появи в обществото с високо вдигната глава, над която доскоро бе висял мечът на палача. В случай обаче на провал той бе решил да убие по най-хладнокръвен начин Инголф, като припише смъртта му на Бьорнови, разчитайки с това да предизвика огромна жажда за мъст у матросите на кораба срещу обитателите на замъка.

Настана една от най-красивите полярни нощи. На небето засияха милиарди звезди, които се отразяваха като златен прах в тъмните води

на залива. Топъл вятър, пропит с острата миризма на морето, полюшваше високата степна трева; чуваха се леки, сънени звуци на заспиващата природа: жужене на насекоми, шумолене на листа, ромол на ручей, а в клоните на трепетликите лееше своите мелодии северният славей, прекъсван сегиз-тогиз от гръмкото крякане на блатни жаби.

Изведнъж в околността на замъка отекна норвежка военна тръба, призоваваща всички розолфски моряци, рибари и васали да се притекат в защита на замъка.

Надод не разбра значението на сигналите, но сърцето му се сви от лошо предчувствие. Той и без това се тревожеше, че Инголф твърде дълго се бави.

Но ето че по брега се чува бързи стъпки. От пристанището се отдели голяма лодка и се насочи към кораба... Капитанът се връщаше.

— Позабавих се — бяха първите думи на Инголф към Надод, когато се качи на палубата, — но в замъка пристигнаха важни вести. Ела с мен в каютата ми, там ще ти кажа всичко... Ей, господин Алтенс! — извика той мимоходом на помощника си.

— Слушам, капитане!

— Всички да се върнат по местата си и незабавно се пригответе за сражение.

— Слушам, господин капитан! — невъзмутимо отвърна Алтенс.

Придружен от Надод, Инголф влезе в каютата си. Като затвори вратата след себе си, той предложи на Надод стол и рече:

— Още преди да сляза от кораба, исках да поговоря с теб. Сега обаче нещата се усложниха още повече. Извиках те, за да те предупредя за това.

Лицето на Надод се изкриви в грозна гримаса, но той не каза нищо.

Инголф продължи:

— Струва ми се, че трябва да се откажеш от намеренията си.

Надод остана безмълвен, само огромната му космата ръка се сви конвулсивно.

— Знаеш, че аз не съм замесен — пак заговори капитанът, — а, изглежда, твоите замисли са станали известни в замъка...

Той не можа да довърши мисълта си, тъй като Надод, който до този момент показваше сдържаност, изведнъж изля насъбраната си

злоба.

— Какво, замаяха ли ти главата, кучи сине? Май наистина си Велзевул... Защо играеш по нервите ми, ами не казваш направо какво се е случило?

Инголф стана, пламнал от гняв.

— Още една дума, и ще те удуша — рече той с глас, в който прозвуча хладна решителност.

Тогава и Надод скочи; в ръката му проблесна пистолет.

— А, така значи! — рече Инголф и с крак изби пистолета от ръката на Червеноокия.

Обезумял от ярост, Надод се нахвърли върху капитана и понечи да го хване за гърлото, ала Инголф се оказа по-бърз: той сграбчи с едната си ръка бандита за врата, а с другата го улови през кръста и го повдигна от земята.

— Ти вече прекали, подлец такъв! Този път няма да те пусна, а ще те ударя в стената! — изкрещя той.

После го повдигна още нагоре и тъкмо да изпълни закана си, онзи заскимтя с жален глас:

— Смили се над мен, Инголф, пощади ме! Ако знаеш с каква болка слушах как всичките ми планове рухват...

За щастие на негодника гневът на Инголф бързо се стопяваше. Той се успокои малко и пусна Надод.

— Махай се от очите ми!... Отвращавам се от теб, а и от себе си започнах да се отвращавам — печално изрече капитанът. — Такива бандити като нас не могат да се разбират като хората... Просто бях забравил това...

Сконфузен, Надод мълчеше. Инголф седна, наведе ниско глава и също се умълча. След малко, сякаш смилал се над Червеноокия, рече:

— Щом искаш да говоря направо, ето какво се оказа: когато синовете на херцог Норландски ме поканиха да им гостувам, в същия момент постовият забеляза на хоризонта английска ескадра. Беше невъзможно да продължим пътя си, затова веднага приех поканата — така щяхме да се скрием за три-четири дни във фиорда... Все още не знам дали двамата братя са се усъмнили в нас и са повикали англичаните, или англичаните просто са ни проследили, но факт е, че те се намират сега във входа на фиорда. И само веднага спуснатата верига от розолфския караул ги е задържал да не навлязат навътре.

Вбесеният херцог Норландски изпрати ултиматум до англичаните до утре заран да напуснат фиорда и ако те не се подчинят, утре започва битка. Тъй като корабите на розолфци са по-малко от тези на англичаните, аз предложих на херцога и нашата помощ. Чувствах се задължен към владетелите на замъка за гостоприемството, което ми оказаха, както и за това, че ще се сражават заради мен. Когато отблъснем англичаните, ние с теб ще пристъпим към изпълнението на твоето предложение, за което ти дадох дума и не се отричам от нея.

Надод беше онемял от изумление. Значи Инголф не подозира, че херцог Норландски и Харалд Бьорн са едно и също лице! И продължава да държи на дадената дума!... Надод реши да отстрани англичаните, като им даде да разберат, че пред тях не е пиратът Инголф, а действителен капитан от шведската флота, за което има официален документ.

У Надод отново пламна надеждата и той реши да улови бика право за рогата.

— Благодаря ти за това съобщение, драги капитане — заговори Надод кротко. — Прости ми, задето се държах безобразно одеве, но то се дължеше на сприхавия ми характер. Разкайвам се и много съжалявам... А сега нека ти кажа как можем да се откопчим от англичаните без битка. Слушай внимателно, защото това, което ще ти съобщя, е от огромно значение.

— Готов съм да те изслушам — усмихна се капитанът, — по искам първо да отбележа, че и ти, както виждам, започваш с дълго предисловие, а на мен ми се разсърди за това.

— Няма да те измъчвам с дълги предисловия, бъди спокоен. Ти ми каза току-що, че ще удържиш на думата си, но аз искам още веднъж да го потвърдиш.

— Да беше друг, знам как щях да отговоря, ама на негодник като теб пак повтарям: няма да изменя на думата си.

— Дори това да коства живота ти?

— Да, дори това да коства живота ми.

— Дори и да коства живота на твой приятел, родственик или благодетел?

— Накъде биеш?

— Отговори де!

— Странна настойчивост!

— Сам каза, че нищо не е в състояние да те накара да измениш на думата си.

— Така е. Сега доволен ли си?

— Тогава чуй ме добре, капитан Инголф. Хората, на които от двадесет години се готвя да отмъстя, не са други, а самите владетели на замъка Розолфс — Бьорнови, приели титлата Норландски херцози.

Сякаш гръм порази Инголф. В продължение на няколко минути той остана онемял от ужас.

— Херцог Норландски... — продума той най-сетне с пресъхнало гърло. — Херцог Норландски... чиито синове рискуваха живота си, за да ни спасят!

След това изведнъж се съвзе и гневно извика:

— Не може да бъде! Това са глупости! Ти се шегуваш, нали? Хайде, Надод, не ме измъчвай, не е хубаво така. То бива подлост, бива, ама чак пък толкоз... Помисли само: да отнемеш живота на тези, които ни спасиха живота!... Та това е чудовищно!

Червеноокия му отвърна следено мълчание. Инголф разбра, че не се е шегувал, и продължи с умолителен, ласкав глас:

— Чуй ме, Надод, та аз ще умра от презрение към себе си, ако извърша подобна гнусна измяна. Послушай ме, откажи се от намеренията си.

— Не мога — глухо отвърна негодникът. — Двадесет години живея с тази мисъл, затова и тръгнах с теб. Погледни ме, погледни обезобразеното ми лице, противното ми око... Аз съм един урод. Никой не може да ме погледне, без да се отврати. И кому дължа това? На тях, на Бьорнови.

— Но те ни спасиха!

— Мен обаче погубиха.

— Олаф и Едмунд са невинни. Те нямат пръст в тази работа.

— Моите родители, които умряха от скръб, също бяха невинни. Нима Харалд ги пощади? Сигурно мислиш, че главната ми цел е да убия стария херцог. Съвсем не — той е стар, и без това няма да живее дълго. Не, аз искам да унищожа целия им проклет род. Искам старият херцог да пълзи в краката ми и да моли пощада за синовете си и въпреки това да не я получи... Аз се заклек да сторя това, а ти даде дума да ми помогнеш.

— Относно думата ми едно мога да ти кажа, Надод — възрази Инголф, опитвайки се да се улови и за най-малката сламка. — Ако дадената дума е честна, тя има сила само за честни дела.

— Жалки оправдания! За честни дела може да се говори само между честни хора, а не между пирати. Впрочем аз с нищо не съм те измамил. Още от самото начало ние говорихме да нападнем замъка Розолфс, който принадлежи на Бьорнови. Ето, замъкът е пред нас. Тръгваш ли срещу него или не? Кажи де! Чакам отговора ти.

— Пристигането на англичаните вдигна на крак всички в замъка. Нима не разбираш, че ще ни унищожат, ако предприемем нападение?

— Не те смятах за толкова наивен, Инголф. Нали ти казах, че имам начин да отстраня англичаните, и то сигурен начин. Плячката няма да ни избяга. Когато обстановката се успокои и всички от замъка се приберат и се заловят със своите работи, тогава, в някоя прекрасна нощ, ние ще нападнем замъка, ще изпълним задачата си и... изчезваме в морето. Надявам се да нямаш възражения.

Бандитът говореше уверено, тъй като се чувстваше сигурен в победата си. Инголф сам бе паднал в клопката, след като многократно бе потвърдил, че държи на дадената дума. Затова и не можеше да има възражения. От друга страна, той разбираше, че ако продължи да се съпротивлява, може да навреди на замъка, а той бе решил да го спаси, надявайки се да победи бандита с хитрост, както го бе победил и със сила.

В случай че Надод успее да отблъсне англичаните без битка, Инголф разчиташе в някой от идещите дни да намери някакъв начин да попречи на неговите намерения или в краен случай да спаси поне херцог Харалд и синовете му. Трябваше обаче да действа много внимателно, тъй като злодеят бе подозрителен и непредвидим.

След тази кратка душевна борба Инголф вдигна глава и рече:

— Нямам какво повече да ти кажа. Дал съм ти дума и ще я отстоя.

— Тогава да си пожелаем на добър час! — отвърна Червеноокия. — Впрочем аз не съм се и съмнявал, че можеш да измениш на думата си.

Сетне, като извади от пазвата си чист хартия, подаде го на Инголф и допълни:

— Това ти е за награда, макар че бих предпочел да разчитам на твоята вяроност и без такива неща.

Инголф пое листа, който представляваше официален документ, съставен с всички необходими формалности... Докато го четеше, ръцете му почнаха да треперят, сълзи замъглиха очите му. Документът възстановяваше честта му и възвръщаше правата, които бе завоювал в петгодишната война, отнети му впоследствие несправедливо...

— Ти ли направи това, Надод? Ти ли го издейства за мен? — рече той и за първи път стисна горещо ръцете на бандита. — Ако някога се наложи, готов съм да жертвам живота си за теб...

— Искам само да ми помогнеш да си отмъстя, нищо повече... Сега ти е ясно, че е достатъчно само да се каже една дума на англичаните и те ще си тръгнат. Защото те търсят капитан Велзевул, а такъв няма тук, тук има капитан от шведската кралска флота.

— В такъв случай — зарадва се Инголф — ще спасим живота на толкова много невинни хора.

Изведнъж обаче той сбърчи вежди и тонът му се промени.

— Може да излезе, че се радваме прибързано. Представи си, че старият херцог не пожелае моето застъпничество. Той ревностно пази своята независимост, а тук не е Швеция...

— Бъди спокоен, няма да се стигне дотам — отговори Надод. — Нима не познаваш англичаните? Те са дръзки с по-слабите, но озъбиш ли им се, веднага си плюят на петите... Утре заран няма да има ни един техен кораб във фиорда.

Неочаквано в обширната степ се разнесе крясък на бухал. Надод потрепера.

— Какво беше това? — запита Инголф.

— Нищо — смути се Надод. — По тия места често се чуват бухали.

— Странно! — озадачен промълви капитанът.

— Кое ти се струва странно?

— Ами странно е, че...

Крясъкът се повтори. Надод се намръщи и погледна Инголф, но той като че ли се беше отнесъл нанякъде. Това се стори подозрително на Надод.

— Инголф — заговори той, — не искам да крия нищо от теб. Напълно си прав, като намираш крясъка на бухал странен за това

време на годината. Това наистина не е бухал, а сигнал за мен.

— Аха! — равнодушно прозвуча гласът на капитана.

— Петнадесет тайни агенти, които ти неотдавна свали в Нордкап, наблюдават Розолфския нос. Дал съм им нареждания и ти може и да не участваш в тази най-трудна част от изпълнението на целта. Твоето участие ще се ограничи до превземането на замъка и пренасянето на съкровищата на кораба. А пленниците ние сами ще заловим. Както виждаш, погрижил съм се да не те въвличам в най-мръсната работа... А сега извинявай, но трябва да ида и да чуя съобщенията от тях...

Червеноокия забързано излезе.

XVI

РАЗМИСЛИТЕ НА ИНГОЛФ. СТРАННОТО ЧУВСТВО, КОЕТО ГО ОБЗЕ. СЛУЧАЙНО ПОДСЛУШАН РАЗГОВОР

— Ето че почнаха — промълви Инголф, след като Червеноокия си отиде. — Каквото и да предприема за спасението на онези хора, нищо няма да помогне, освен ако... Не, и това не. Достатъчно ми беше и краткото време, за да ги опозная добре... Ако ги предупредя за опасността, те, вместо да се качат на яхтата и да избягат навреме от замъка, ще вземат да призват всички васали и до последен дъх ще защитават земите на своите деди. Те с цяла английска ескадра са готови да се бият, камо ли да отстъпят пред бандитите... В какво ужасно положение изпаднах! А и кажа ли дума, ще загине Надод. Не мога да допусна подобно нещо, след като веднъж вече сме се договорили с него... Ех, какъв волен корсар си бях досега. Кой дявол ме накара да се включа в такава позорна експедиция? Защо го направих? Съвсем се опозорих!... Ако ли пък премълча, целият този древен род ще загине, а доколкото виждам и чувствам, върху него не тегне никакво петно... Сигурен съм, че заговорът, в който те уж били участвали, е чиста измислица... О, поне малко да можех да повярвам, че те наистина са опасни за държавата!

Инголф развълнуван закрачи из каютата.

„Всъщност какво ми влиза в работата? — продължи той наум разсъжденията си. — Аз да не би да съм тук съдия! В момента съм офицер от редовната флота, който е получил специално нареждане и трябва да изпълни служебния си дълг. Последствията не ме засягат... Е, да, но мога ли да залича от паметта си геройския подвиг на младежите, които ни спасиха да не загинем във вълните на малстрьома? Мога ли хладнокръвно да гледам как пред очите ми ще изколят тия доблестни хора? Не! Трябва да ги спася на всяка цена...

Но как да направя така, че да не пострада Надод? Като е безчестен бандит, следва ли да бъде лишен от съжаление? Нали той самият е жертва на жестокост. (Инголф очевидно бе повярвал на измислицата за потъналото дете.) Нима нехайството му, обяснимо за един незрял юноша, може да оправдае варварското наказание, което са му наложили?... Какво да правя?... Боже мой, какво да правя? Как да изляза от това положение?“

Главата на Инголф беше пламнала, той се раздираше от противоречия. Отиде до люка и го отвори, за да поеме чист въздух. Пред очите му ясно се откри бреговата линия на фиорда с назъбените скали, а в далечината, на фона на звездното небе, се издигаше безмълвният силует на замъка. Долу под брега светеха червени и бели светлини — там васалите на замъка, свикани от Черния херцог, се готвеха да защитават древната независимост на Розолфс. Иначе навсякъде другаде цареше тишина и това подейства успокоително на Инголф. Мислите му се насочиха в друга посока. През тези няколко минути, докато разглеждате пейзажа, той отново възкликна както преди малко пред Надод:

— Странно! Много странно!

От известно време Инголф бе обсебен от някакво необяснимо чувство. Цялата розолфска местност — фиордът, скалите, корабите в пристанището, самият замък ведно с необятната степ — му се струваха някак познати, сякаш беше виждал всичко това някога, макар да беше сигурен, че никога не е бил по тия места. И това безкрайно го озадачаваше.

„Да, позната ми е тази местност — мислеше си той, — но откъде?... Нищо не разбирам...“

Все тъй в недоумение той продължи да се любува на гледката. Изведнъж вниманието му бе привлечено от огромен столетен дъб на стотина метра от замъка. Очевидно дъбът дълго се бе борил със суровия климат, ала накрая бе победил и сега короната широко се разстиляше над ствола му.

В момента, в който видя дъба, Инголф неочаквано си спомни, че в ранното си детство си е играл точно под такъв дъб, само че до него имаше каменна статуя на рицар с копие.

Но какво беше удивлението на Инголф, когато след малко, като се вгледа по-внимателно, видя, че до розолфския дъб има точно такава

статуя! А крясъкът па белия бухал преди малко, който според Надод бил само подражание, също беше едно от най-ярките впечатления от ранното му детство...

Но къде ли Инголф е могъл да чуе такъв крясък в онези години, след като белият снежен бухал прелита над Норландия само зиме, а в такъв сезон Инголф никога не е бил по тия краища.

Без да подозира задаващата се драма, Инголф размишляваше над тези обстоятелства и колкото повече мислеше, толкова повече се луташе в догадки... Как може това да са впечатления от ранната му възраст? Та той отлично помни, че в детството си пътуваше с баща си из Франция и Испания, но в Норвегия не са били.

Насред размислите си Инголф дочу гласове, идещи от „Сузана“, която бе пуснала котва близо до „Ралф“. Единият от гласовете беше на Черния херцог, който току-що бе приключил с прегледа на корабите си и сега се качваше на „Сузана“, откъдето смяташе да следи хода на предстоящото сражение.

Яхтата имаше малък объл мостик и херцогът застана там, тъй като нощта беше необикновено топла и приятна.

Херцогът не беше сам — ето какво го чу Инголф да казва на събеседника си:

— Каква прекрасна нощ, Анкастрьом!... И все пак ми се ще по скоро да свърши, тъй като горя от нетърпение да видя докъде ще стигне наглостта на англичаните.

Разговарящите не забелязваха Инголф, въпреки че яхтата и пиратският кораб стояха съвсем близо един до друг. Инголф нямаше намерение да подслушва разговора им и тъкмо се нагани да подскаже с нещо за присъствието си — например да запали лампата в каютата си, когато изведнъж го вцепени отговорът на Анкастрьом. Тогава промени решението си и се облегна на люка.

А отговорът на Анкастрьом беше следният:

— Позволете ми, херцог, да не споделя вашето нетърпение. За разлика от вас аз съм против това, което предстои да стане тук, и бих дал десет години от живота си, за да предотвратя стълкновението. Аз не мога да гледам спокойно как вашият син Едмунд ще рискува живота си в момент, когато парламентът се готви да го предложи да се качи на шведския престол.

— Та ако Едмунд не успее да защити херцогството на баща си, какъв пазител ще бъде тогава на кралството си? — отвърна херцогът.

— А какво ще стане, ако падне в битката? Помислете само, дните на Густав III са преброени, а заговорниците разчитат именно...

Краят на изречението не се чу, тъй като бе казано много тихо. Но ето че Анкастрьом отново извиси глас:

— Тайно се надявам това да са само големи приказки от страна на англичаните и те да се оттеглят, като получат нашия настоятелен протест.

— И аз това искам — рече херцогът, — но не се ли оттеглят, ще се защитавам докрай.

Думите му, произнесени с решителност, издаваха непреклонния характер на херцога.

Това, което Инголф чу, му беше достатъчно. Вече по-успокоен, той се отстрани от малкото прозорче на каютата. На него, пирата, официално възстановен като офицер от кралската флота, му трябваше доказателство, че Бьорнови действително участват в заговор. И той получи това доказателство, чу го от устата на самия херцог. С това обаче положението не ставаше по-добро. Инголф беше наясно, че сега като офицер от кралската флота би трябвало да действа против херцога, а в другия случай — да се откаже от чина си и да предостави всичко в ръцете на Надод... Но можеше ли и в двата случая да спаси обитателите на Розолфс? Той също има баща, който страда заради него, макар в приключенията му да няма нищо позорно. Защото още когато Инголф беше мичман, един щабофицер от пехотата го бе обидил жестоко и младият мичман го извика на дуел, хвърляйки ръкавица в лицето на оскърбителя... За тази постъпка Инголф бе отстранен от служба. По време на войната получи крайцер и с подвизите си се прослави в цяла Европа, но след сключването на примирие отново бе оскърбен с отказа да му дадат обещания чин. И тогава Инголф вдигна знамето на бунта — времената бяха такива и действията му съответстваха на нравите на епохата, така че не трябваше да се считат за позорни. Вчерашният корсар винаги можеше да стане редовен адмирал или полковник, както Конде и Тюрен безнаказано нахлуваха от една държава в друга в зависимост от личните си интереси. Те обаче не бяха упреквани или уличавани в безчестие. Сега, разбира се, времената са други. Сега корсарят не може

да стане адмирал, но и един адмирал не би се присъединил тъй лекомислено към морските пирати. Съзнанието за дълг към родината е вече много по-силно развито и ясно изразено, затова за такива като Инголф няма място нито на сушата, нито в морето.

Според някогашните разбирания Инголф не се е опозорил, като е станал корсар. За измяна щеше да се счита, ако беше минал на страната на разбойниците, докато е бил редовен офицер от кралската флота и е бил пратен да воюва срещу тях. Тогава за подобно нещо прошка не можеше да има. Трябваше ли сега да постъпи така? Трябваше ли да огорчи до такава степен стария си баща, който от своя страна бе направил всичко възможно, за да му бъдат върнати пагоните?... Не! Благородството също си има граници, а честта изискваше да изпълни дълга си. Сега не можеше да жертва нито своето, нито името на баща си заради хора, предприели заговор срещу отечеството и краля, който, макар и късно, беше поправил една несправедливост и награди Инголф за старите му заслуги. Да, Инголф ще изпълни дълга си, но в същото време ще направи всичко според силите си, за да спаси Харалд и синовете му; няма да ги остави в ръцете на Червеноокия, а ще ги отведе в Стокхолм като пленници, където техните привърженици ще се погрижат да им дадат възможност за бягство.

Като взе това решение, Инголф отиде да се излегне на дивана, за да си почине малко, защото цели двадесет и четири часа беше на крак. Диванът беше турски, много удобен, и заемаше едната страна на каютата. Щом легна, потъна в дълбок сън.

След около час бе разбуден от страхотна врява, викове и ругатни. Той бързо скочи на крака и чу силен глас, звучащ като през тръба, който се извисяваше над цялата шумотевица:

— Който се противи, направо му отсичай главата.

XVII

НЕОЧАКВАНОТО ЗРЕЛИЩЕ. ПРИТИСНАТ ДО СТЕНАТА. ИНГОЛФ В ПЛЕН НА АНГЛИЧАНИТЕ. ПРИСЪДА. АНГЛИЙСКИЯТ АДМИРАЛ ПОБЛЕДНЯВА, КАТО ЧУВА ИМЕТО НА ПЕГАМ

Инголф изскочи от каютата и изтръпна, като видя какво се разиграва пред очите му. Около петстотин англичани, които бяха влезли с големи лодки във фиорда и обкръжили „Ралф“, преди караулът да ги забележи и даде сигнал, нахлуха на палубата. Всеки един матрос от „Ралф“ се бореше с по петима англичани. Нападението бе извършено тъй неочаквано и ловко, че не бе пролята капка кръв. Алтенс беше смъртноблед и нервно хапеше устни.

На палубата беше светло като ден. Редом с английския офицер, който ръководеше атаката, стояха Черния херцог и синовете му.

Инголф веднага проумя или във всеки случай по своему си обясни причината за този непредвиден обрат. Реши, че хората, заради които бе готов едва ли не да се жертва, са му изменили, и всичката му кръв нахлу в главата. Скръстил ръце на гърди, той застана гордо пред вратата на каютата и загледа презрително херцога и синовете му. Ако всичко това се бе случило вчера, той мигом щеше да хване оръжието и тия тримата щяха скъпо да заплатят за живота му, ала сега в пазвата му лежеше удостоверение за капитан първи ранг, което го правеше неприкосновен. Затова той можеше спокойно да изчака как ще се развият по-нататък събитията.

— Трябва да се предадете! — обърна се към него английският офицер и даде знак на четирима моряци да се приближат до Инголф и да го арестуват.

— Почакайте! — рече старият Харалд на офицера. — Не забравяйте какво ми обеща вашият адмирал.

Офицерът даде заповед на моряците да почакаат. Харалд пристъпи към Инголф и му рече:

— Капитане! Ще ви наричам така, докато не ми бъде доказано, че нямате право на този чин. В отговор на моя ултиматум английският адмирал се яви лично при мен и ми представи ред документи, доказващи, първо, че вие не сте никой друг освен известния пират с позорното име капитан Велзевул. Второ, принадлежите към разбойническа общност, известна като „Дружество на морските разбойници“, което си е поставило за цел да ограби и разруши замъка Розолфс, и трето, последно, недостойният Хинко, министър на Густав III, предварително ви се е отплатил за моята гибел и за гибелта на синовете ми, като ви е дал чин капитан първи ранг. При наличието на такива сериозни факти аз разреших на адмирала да задържи временно вашия кораб с условието косъм да не падне от главата ви, докато лично не чуя вашия отговор. Който и да сте вие, поне в едно съм сигурен — че сте истински джентълмен, и затова вашата дума ще ми бъде достатъчна. А ако адмирал Колингуд казва истината, то, надявам се, няма да ме обвините, че съм дал свобода на действие на тези, които се явиха в защита на моя дом и семейство. Ако обаче адмиралът греши, пак ви повтарям, само една ваша дума ще ми е достатъчна, за да си получите обратно свободата заедно с вашите моряци, а господа англичаните ще се оттеглят с прощални салюти в знак на извинение. Това, капитане, с условието, което поставихна адмирала. И тъй, чакам вашия отговор.

Старият Харалд произнесе тази реч със забележително благородство и Инголф не можеше да не му се възхити.

— Аз на свой ред също ще поставя един въпрос — отвърна той. — И след като получа отговор, незабавно ще ви отговоря... Впрочем не, само ще задам въпроса и веднага ще отговоря и на вашия. Истина ли е, че Харалд Бьорн, херцог Норландски, участва в заговор, чиято цел е да бъде убит Густав III, кралят на Швеция, а на негово място да се възкачи Едмунд, по-големият син на споменатия херцог? И тъй като аз не умея... не съм способен да лъжа, признавам: да, аз съм въпросният капитан Велзевул, но давам честната си дума, че никога не съм имал намерение да ограбвам и разрушавам замъка Розолфс, нито

да убивам херцог Норланд и неговите синове. Отново давам честната си дума — едва вчера узнах, че съм възстановен като капитан в шведската флота, и заедно с това получих заповед да арестувам трима ви за държавна измяна. А едно от доказателствата ми е, че в момента виждам тук един от най-дейните инициатори на заговора, чиито нишки водят от Розолфс до Стокхолм.

— Достатъчно, уважаеми господине! — прекъсна го намръщен Черния херцог. — Значи вие с лека ръка щяхте да арестувате двамата младежи, които само преди часове спасиха живота ви, хвърляйки се във водовъртежа на малстрьома?!... Нима сте забравили дълга към благородството, забравили сте, че Норландското херцогство е независима страна, че този род е дал на Швеция двама крале и че аз не съм длъжен да давам отчет за действията си?! В държавна измяна може да бъде обвинен само поданик на съответната страна, а аз не съм бил и няма да бъда поданик на шведския крал!

— Чудесно! — възкликна капитанът. — Но шведският крал има право в крайна сметка да се защитава от враговете си.

— Не му оспорвам това право. Същото право имам и аз — отвърна херцогът. — Шведският крал е възложил защитата си на капитан Велзевул, аз пък възлагам своята на адмирал Колингуд. Вие сте пленник на адмирала, защото преди всичко сте пират, влязъл случайно в друга кожа...

— И то ако не е фалшива — отбеляза английският офицер.

— С една дума — продължи Черния херцог с повелителен тон, — вие ще отговаряте за постъпките си пред военен съд!

Четиримата моряци обградиха Инголф и го поведоха. Пиратът би могъл да ги отблъсне и да се хвърли във водата, но съобрази, че тази недостойна постъпка не би му била от полза, затова се остави в ръцете им, без повече да продума.

Като минаваше покрай Едмунд и Олаф, той срещна погледите им, в които прочете недвусмислено съчувствие. И ги заговори:

— Много ми тежи, млади господа, че загубих уважението ви, но уверявам ви, всичко казано от мен за баща ви е самата истина. Допреди два часа изобщо не знаех, че ми е поръчано да арестувам херцог Норланд и синовете му. И ако приех да изпълня нареждането, то е, защото вие при всички случаи щяхте да загинете, а аз се заклекх в себе си да ви спася на всяка цена. Прощавайте, господа. Повярвайте на

човека, комуто безспорно тежат много грехове на душата, но никога в живота си не е лъгал.

— Татко! — извикаха умолително младите хора.

— Недейте! — сурово ги прекъсна Черния херцог. — Правосъдието ще си каже думата.

След час военният съд под председателството на самия адмирал реши: Инголф и целият му екипаж се наказват със смърт чрез обесване за морско разбойничество и опит да бъде ограбен замъкът Розолфс.

Беше назначена специална комисия, която да разследва живота на моряците, преди да дойдат на „Ралф“. Трябваше да се съберат сведения за произхода и възрастта им и да се предложи на херцога да бъдат помилвани някои от тях. Офицери и матроси, постъпили на „Ралф“ от други кораби, в никакъв случай не подлежаха на помилване.

Започнаха да ги проверяват по списъка на екипажа. Липсваха двама души — счетоводителят Олдъм и касиерът Надод.

Червеноокия се числеше на „Ралф“ като касиер, за да няма излишни разпавии между моряците.

Въпреки старателното дирене касиерът и счетоводителят не бяха открити, никой не можа да определи дори и приблизително откога ги няма.

Още по-странното беше, че почти по същото време Черния херцог потърси и двама от служителите си — Хутор и Грундвиг, — но и тях ги нямаше никъде.

Впоследствие ще разберем връзката между изчезването на Олдъм и Надод, от една страна, и на Хутор и Грундвиг, от друга.

Очевидно сред „Грабителите“ имаше предател, който най-подробно бе осведомил за целите и намеренията на експедицията, предприета от Инголф и Надод. Адмирал Колингуд се бе насочил уверено към фиорда и пристигна тъкмо навреме, за да спаси замъка Розолфс и обитателите му.

Съгласно решението на съда Инголф бе отделен от другите офицери и матроси и бе затворен в една от стаите на южната кула (четирите розолфски кули съответстваха на четирите посоки на света). Стаята се осветяваше от един тесен прозорец, а вратата беше обкована с желязо, така че дори и помисъл за бягство не можеше да има. Под нея се намираше жилището на Магнус Бьорн, изчезналия брат на Харалд. Навремето там се беше обесил един управител на замъка, но

никой не узна причината за тази отчаяна постъпка. След това на ухо се разказваше, че всяка нощ духът на управителя се явявал в стаята, полюшвал се на възето, повтаряйки сцената на самоубийството. Същевременно се чували стонове и тракане на кости.

Стаята, в която затвориха осъдения Инголф, се намираще на самия връх на кулата и от нея се излизаше на тераса, която опасваше отвсякъде стария замък. Ако я нямаше тази тераса, никой от розолфските слуги не би се решил да отведе Инголф до пригодената за него килия, защото би трябвало да мине през затворените покои на Магнус.

Помощник-капитанът Алтенс и другите четирима офицери бяха затворени в трюма на „Ралф“ заедно с всички моряци. Оръжието, разбира се, им бе иззето. Всички изходи бяха добре затворени и се охраняваха от часовои; за бягство не можеше и дума да става, тъй като палубата беше заета от няколко отряда англичани.

Преди да го отведат, Алтенс, старият морски вълк, се обърна към съдиите си с думите:

— Всички вие сте подлеци и страхливци. Пленихте ни по най-недостоеен начин. Върнете ни кораба и капитана и воювайте с нас честно, тогава дори в съотношение едно към пет ние ще потопим корабите ви... само че вие никога не бихте се осмелили да го направите. Вие треперехте само като чуете името капитан Велзевул. Нужни ви бяха цели седем кораба и две хиляди души, за да ни преследват! Но ние още не сме обесени, тъй че пазете се!

След тази реч Алтенс онемя като риба и повече не можаха да изтръгнат от устата му нито дума.

Денят мина спокойно и за удивление на англичаните от трюма не се чуваше никакъв шум. Когато занесоха храна на затворниците, завариха ги строени чинно в няколко прави редици пред офицерите и подофицерите, сякаш готови и на смърт да идат под команда.

Свечеряваше се, а нито от Олдъм, нито от Надод имаше някаква следа. Същото се отнасяше и за Хутор и Грундвиг.

За двамата верни слуги на херцога предполагаша, че са убити от двамата бандити, които са използвали суматохата на „Ралф“ и са избягали. Гневът на стария Харалд беше безпределен. Дори Едмунд и Олаф престанаха да съчувстват на пиратите.

— Утре, след като се изпълни присъдата — заяви Черния херцог, — ще претърсим цялата степ и вероятно ще открием убийците.

Това бе казано по време на обема, даден в замъка в чест на адмирал Колингуд и офицерите му.

— Имате ли представа как изглеждат тия пирати? — попита адмиралът. — Така по-лесно ще бъдат намерени.

— Единия от тях можем веднага да разпознаем — отвърна Едмунд. — Той много прилича на писаря на един английски нотариус на име Пегам, когото имахме случай да видим в Чичестър.

Като чу името Пегам, адмиралът изведнъж смъртно побледня, но веднага започна да кашля, за да прикрие смущението си. По този начин никой не забеляза странната му реакция при думите на Едмунд.

Какво ли биха казали Олаф и Едмунд, ако знаеха, че адмирал Колингуд е станал английски пер и херцог Ексмаут след смъртта на по-големия си брат, загинал с цялото си семейство при коработрушение?

XVIII

ЗАМИСЛИТЕ НА АЛТЕНС. РАЗДАВАНЕ НА ОРЪЖИЕ. РАЗКРИТИЕТО НА ЙОИЛ. АЛТЕНС И НЕГОВИЯТ ПЛАН. БЯГСТВО

Англичаните постъпиха много непредпазливо, като затвориха пиратите в трюма на собствения им кораб. Вярно, те нямаха друг избор, понеже бяха дошли на „Ралф“ с лодки, а и през ум не им беше минало, че на кораба ще има всевъзможни приспособления за бягство в екстрени случаи като този.

В единия край на трюма имаше замаскиран подвижен отвор, който извеждаше до щурвала. Оттам можеше да излиза тайно част от екипажа, за да наблюдава обстановката наоколо. Моряците не знаеха за него. На Алтенс, разбира се, той бе известен и затова помощник-капитанът безкрайно се зарадва на необмислената постъпка на англичаните.

Освен това под трюма имаше складирано оръжие за случай на нужда.

След като англичаните провериха и затвориха всеки изход и пленниците останаха сами, Алтенс заповяда на моряците да се подредят в редици, за да им съобщи за предоставящата им се възможност за бягство.

— В краен случай — завърши той — ще бъдем принудени да се бием. Англичаните са петстотин души, а ние — осемдесет. Е, какво? Да не ни е за първи път? Нали тъй, момчета?

— А какво ще стане с нашия капитан? За нищо на света няма да го изоставим. Или ще го освободим, или ще умрем с него!

Малцина бяха негодниците на „Ралф“ — повечето бяха бивши военни моряци, предани на Инголф.

— Приятели — обади се един на име Йоил. Той беше от неголямата група „Грабители“, която Надод беше довел със себе си. —

Да нападнем замъка, преди да сме унищожили англичаните, е равносилно да идем на гибел.

— Така е — чуха се няколко гласа.

— Тогава, приятели — продължи Йоил, — ще поверите ли на мен спасението на капитана? Кълна ви се, че косъм няма да падне от главата му.

В отговор се разнесе приглушен ропот. Очевидно Йоил не им вдъхваше доверие.

— Е, добре, ще съобщя само на Алтенс по какъв начин може да бъде спасен капитанът, тъй като това е тайна и аз не бива да я разгласявам. Ако помощник-капитан Алтенс намери предложението ми напълно надеждно, тогава ще продължите ли да настоявате безразсъдно да се катерите по стените на замъка и да си разбиете главите?

— Ще постъпим така, както ни заповяда Алтенс — единодушно отвърнаха всички.

— Аз ви оставих да говорите — намеси се тогава Алтенс, — но, изглежда, забравихте, че тук никой няма право да дава мнения. Право да вземам решения имам само аз. Запомнете това и без повече приказки. Аз имам свой план за спасяването на капитана, но няма да откажа да изслушам и предложението на Йоил. Който се окаже посполучлив, него ще избира. А сега трябва да знаете, че при наложените обстоятелства е нужна особено строга дисциплина и ще наказвам безпощадно за всяко нарушение на реда. Подчинявайте се без никакви възражения, ако не искате да увиснете на въжето. Офицерите ще ви предават моите разпореждания, първото от които е: да се смаже главата на всеки, който се опита да се противи.

Алтенс се отдели насаме с Йоил, за да разговарят. По едно време суровото лице на помощник-капитана просветна — явно остана доволен от чутото — и той приключи разговора с думите:

— Чудесно, Йоил. Наистина в случая няма по-добър покровител на Инголф от лорд Колингуд. Само че ти на всяка цена ще трябва да бягаш, иначе, ако стане провал, англичаните ще направят всичко, за да те заловят и да прикрият следите от престъплението си. Но кой ще се наеме да предаде на адмирала, че искаме освобождаването на Инголф?

— Лично аз! — отговори Йоил.

— Браво! Ти си истински герой!

Убийствено бавно минаваше времето за осемдесетте моряци, очакващи с нетърпение момента, в който ще се озоват на свобода. Ето че най-сетне нощта настъпи и обгърна пленниците в мрак — англичаните не разрешиха осветление в трюма.

Алтенс беше решил да приведе в действие плана си веднага щом часовете заспят. А той знаеше, че ще заспят, защото не бяха подвели крак от предната нощ. Сигурни в предохранителните си мерки, часовете заспаха дори по-дълбоко, отколкото се предполагаше при съществуващите обстоятелства. Алтенс, който беше отишъл да подслушва разговорите на моряците горе на палубата, узна, че адмиралът и офицерите са отишли в замъка, а моряците и охраната на кораба са останали под командата на подофицерите.

Не след дълго движението по палубата започна да стихва, чуваха се само отмерените стъпки на часовете, които се разхождаха напред-назад, за да се стоплят в нощния хлад и да прогонят съня. Полека-лека и техните стъпки заглъхнаха — и тях ги налегна умората. Алтенс разбра, че те не са могли да издържат и са заспали, подслонени вероятно под мачтите.

Решаващата минута приближаваше. Алтенс раздаде на всеки моряк пушка, сабя и абордажна брадва. Така въоръжен, екипажът на „Ралф“ беше готов за решителен бой с англичаните независимо от тяхната численост.

Като получи от офицерите на всички групи уверение за пълна готовност, Алтенс отвори безшумно задния капак и обходи с жаден поглед обстановката наоколо.

Това, което видя, го накара да нададе тих радостен вик и мълком да стисне ръката на старши лейтенанта: бреговете на фиорда бяха съвсем безлюдни, а около „Ралф“ стояха десетина-дванадесет празни лодки — лодките, с които англичаните бяха дошли от техния кораб. Всяка от тях можеше да побере спокойно петдесет души, а за целия екипаж на „Ралф“ бяха достатъчни само две.

За да не издават шум, приближавайки се до пиратския кораб, англичаните бяха увили греблата с плат и тази тяхна предпазливост беше сега добре дошла за пиратите.

Морските разбойници се измъкнаха от трюма през тайния изход и напълниха лодките. Алтенс излезе последен, като отново замаскира отвора след себе си. Командата на едната лодка пое лейтенант Лудвик,

а на другата — Алтенс. Двете лодки безшумно се отдалечиха от „Ралф“, подминаха „Сузана“ и в дълбоката тишина се отправиха към отсрещния бряг на фиорда, отвъд който започваше необятната степ.

Когато лодките достигнаха брега, достатъчно далеч от английската ескадра и замъка, Алтенс изкомандва със звучния си глас:

— Напред, момчета! Налягайте веслата! Трябва да стигнем, преди да е изгряла луната.

XIX

ФРЕГАТА И ЛОДКИ. СМЕЛОСТТА НА АЛТЕНС. ОТВЛИЧАНЕ НА ФРЕГАТАТА. ИНГОЛФ В ЗАТВОРА. РОЗОЛФСКИЯТ ПРИЗРАК

Тридесет и двамата гребци налегнаха веслата и двете лодки запориха водата със скорост двадесет и две морски мили в час.

По всяка вероятност английският адмирал беше прехвърлил десантния отряд от моряци на фрегатата, която, преследвайки „Ралф“, бе спряна от веригите във фиорда, отвеждащ към замъка. Алтенс реши да плени този кораб тъй ненадейно, както англичаните плениха техния.

След около час пиратите зърнаха в далечината очертанията на голяма военна фрегата, която стоеше гордо на фона на тъмната нощ с батареите и мачтите си.

Лодките плаваха съвсем близо една до друга, за да се чуват командите, без да се повишава глас.

— Стой! — нареди Алтенс. — Това тлъсто парче не бива да се изпуска.

Откакто върху Алтенс падна цялата отговорност, той сам не можеше да се познае. Обикновено мълчалив и несловоохотлив, сега тъй си развърза езика, че удиви моряците с красноречието си.

— Момчета! — продължи той. — На кораб като този екипажът обикновено наброява между петстотин и осемстотин човека. Ако допуснем, че адмиралът е свалил от него петстотин моряци за нападението си, поне триста са останали. Съгласни ли сте да си опитаме щастието?

— Съгласни! — един през друг се обадиха моряците. — Готови сме да отмъстим и няма да се спрем пред нищо.

— Дадено, момчета! Не съм се съмнявал във вас. Но ние и нямаме друг изход, тъй като е невъзможно да минем под носа на

английската ескадра с две лодки, след като е запретила входа на фиорда. Каквото и да става, трябва да завладеем кораба. Ако всичко мине успешно, ще свалим на брега Йоил, за да иде в замъка и да разкаже на капитана онова, което сподели с мен.

Планът беше тихо да се приближат до фрегатата и да я щурмуват внезапно, като ликвидират всеки моряк, който им се изпречи на пътя. С пълно основание можеха да разчитат, че стреснати от неочакваното нападение, англичаните няма да имат време да се окопитят, за да се защитават добре.

За да се различават в тъмнината от враговете, Алтенс нареди на хората си да намажат лицата си със смес от сяра и фосфор. Накрая ги призова да не проявяват никаква пощада към когото и да било. Но след като даде разпорежданията си, Алтенс потегли с лодката си към брега, а на другата нареди да чака.

— Къде отиваме? — попита Йоил, предугаждайки намеренията на Алтенс.

— Реших да те сваля на брега преди нападението — отговори му помощник-капитанът.

— По-добре след това, капитане. Вие и без това не сте много, не бива да се лишавате дори и от един човек, който е способен да се сражава... Освен това аз също искам да споделя опасността с приятелите си.

— Ами ако те убият, какво ще стане с капитана?

— Тогава вече можете да ме замените с някой от най-храбрите.

— Но ти лично си бил свидетел. В това отношение никой не може да те замени.

— Достатъчно е да се разкаже случаят пред лорда... Споменаването на името Пегам ще свърши останалото...

— Е, добре. В най-лошия случай аз самият ще отида в Розолфс. Щом толкова настояваш, тръгвай с нас... Напред!

Повече не се чу дума. Лодките се плъзнаха по водата; осемдесетте дръзки пирати все повече скъсяваха разстоянието до фрегатата с решимостта или да победят, или да загинат. За по-малко от четвърт час те стигнаха до борда на закотвената фрегата. Високите скали, издигащи се от двете страни на тесния канал, съгъстяваха още повече тъмата и улесняваха пиратите.

Изведнъж се разнесоха гласовете на часовете — подвикнаха си един на друг. Очевидно те бодърстваха и зорко стояха на пост.

Едва стихнаха виковете им, и двама от тях, без да издадат и стон, паднаха на палубата с разбит череп. Пиратите нахлуха на кораба и започнаха да размахват абордажните брадви наляво и надясно.

Алтенс беше дал заповед да не се използва огнестрелно оръжие, докато и последният матрос от палубата не падне мъртъв.

Нощната стража на фрегатата наброяваше шестдесет души, които бяха налягали на палубата и дремеха, загърнати в плащовете си. Дремеха си спокойно, знаейки, че капитан Велзевул и хората му са пленени и добре охранявани. Тъй че нямаше от какво да се страхуват и дежурството им беше само проформа.

Само в един миг всеки пират остави на място по един часовой. Ударите с брадва се нанасяха тъй безпогрешно, че за цялото това време се чуха само два-три глухи стона.

За десетина минути пиратите си свършиха работата и от английските моряци не остана ни един жив на цялата фрегатата.

На разсъмване другите шест кораба от английската ескадра, които бяха пуснали котва на две мили от фиорда, видяха как фрегатата „Медей“, вдигнала всички платна за попътен вятър, излиза от фиорда и се отправя на юг. Преди да успеят да ѝ подадат сигнал, за да питат какво значи това, фрегатата вече ги предупреждаваше с разноцветни флагчета: „Бърза поръчка за Англия. Заповед на адмирала.“

Шестте кораба отвърнаха, че са приели сигнала, и „Медей“ бързо се изгуби в утринната мъгла.

А какво ставаше през това време в Розолфс? Успя ли Йоил да стигне навреме, за да спаси капитан Велзевул?

Когато Инголф бе затворен в кулата, на него му стана ясно, че участта му е решена и само чудо би го спасило, но понеже той не вярваше в чудеса, вече се готвеше да посрещне смъртта. Сега мислеше единствено за баща си, с когото не се бе виждал, откакто пое пътя на пират, и който толкова много щеше да се зарадва на възстановеното му звание.

Както и да разглеждаше положението си, все стигаше до извода, че няма никаква надежда за спасение. Не разчиташе на никаква великодушна постъпка от страна на стария херцог. Но дори и най-неочаквано Харалд или синовете му да се опитат все пак да направят

нещо подобно, то англичаните биха попречили: от всички народи на света именно те се отличаваха с пълна липса на великодушие — това им беше характерна национална черта. Ако се проследи историята на Англия, няма да се открие нито едно дело като последица на проявено от тях великодушие.

Стигайки до такова заключение, Инголф започна да мисли за бягство. Можеше ли да разчита на успех?

Той се зае да огледа старателно помещението, в което се намираше. То се осветяваше от едно-единствено прозорче, високо около тридесет сантиметра и широко десетина сантиметра. Да се провере през този отвор можеше само с помощта на някоя добра фея, която да го превърне в птица. Стените бяха изградени с типичната за средновековието дебелина, а вратите — обковани с желязо. Дори и Надод, извършил редица сполучливи бягства, би завършил живота си тук.

Целия ден Инголф си блъска главата да намери някакъв изход, но нищо не успя да измисли.

Настъпи нощ. В замъка отдавна всички спяха. Много шампанско се бе изпило в чест на спасителите; лорд Колингуд и офицерите бяха отнесени на ръце в покоите им.

Нощта беше величествена и безмълвна. До кулата, където беше затворен Инголф, не долиташе никакъв звук. Тъкмо по това време стана и бягството на пиратите от трюма на „Ралф“.

Изведнъж до слуха му стигна някакъв шум. Почукване. След това чуването не се повтори в продължение на няколко минути и Инголф реши, че просто тъй му се е счуло. Но като поразмисли, взе да се съмнява, че би могъл все пак да се излъже до такава степен. Почти несъзнателно той отиде до стената и почука два пъти. Не последва отговор. Какво може да е чул тогава? И наистина ли имаше почукване? Доближил ухо до стената, той се заслушваше и правеше догадки. И изведнъж неволно потръпна — зад стената долови някакви стонове, после тих глас запя тъжна песен, подобна на гренландска приспивна песен. Кой ли би могъл да пее в такъв час, когато замъкът отдавна бе потънал в дълбок сън?

В този момент по терасата се чува стъпки, тясното прозорче се отвори и някакъв глас отвън подвижна:

— Капитан Инголф!

— Кой е? — откликна Инголф.

— Изпратен съм като адютант на адмирала да ви съобща неприятна новина.

— Говорете.

— Настъпи часът на вашата екзекуция. Имате на разположение само десет минути.

— Как тъй? Посред нощ? — удиви се Инголф. — Всички вие сте варвари, диваци!

— Но вие не знаете какво стана... — продължи адютантът.

— Какво, пак ли някаква низост?

— Току-що стана известно, че вашите хора до един са избягали от трюма на „Ралф“. Кога и как е станало, още не се знае...

— А, сега вече ми е ясно — рече Инголф. — Вашият адмирал се бои, че въпреки превъзходството на силите му моите моряци може да намерят начин да ме освободят... Във всеки случай той няма да се отърве без битка. Хората ми не са от тия, дето ще стоят спокойно отстрани и ще гледат как увисва на бесилото техният капитан.

— Съжалявам, но вашата екзекуция ще стане във вътрешния двор на замъка.

— Е, да, защото сте подлещи и страхливци. Винаги съм ви смятал за такива.

— Ще ви бъде простено за тези думи поради предстоящата екзекуция. Наредено ми е да изпълня всяко ваше последно желание.

Прозорчето се затвори и стъпките постепенно заглъхнаха.

Но ето че на стената пак се почука, този път много по-силно. Инголф, който стоеше с отпусната глава, изведнъж скочи на крака и с отчаян и треперещ от вълнение глас извика:

— Който и да си ти, приятел или враг, защо смущаваш последните ми минути?

Почти веднага след това по терасата отекнаха ясните, отмерени стъпки на войниците. Десетте минути бяха изтекли и взводът войници идеше да отведе Инголф на екзекуция.

Капитанът леко потрепера. Вече беше готов на всичко.

— На място! — чу се командата на офицера. — В две редици!

Инголф пристъпи към вратата, за да посрещне гордо и с усмивка палачите си. В този момент отляво се чу особен шум. Той се обърна и в

слабата светлина в стаята видя как стената бавно се разтвори и в процепа се появи нещо като призрак със замъглени хлътнали очи.

Лицето и ръцете на призрака бяха като на скелет. Беше загърнат в дълъг черен саван и със знаци повика Инголф да иде при него.

В желязната врата ключът се превъртя... Инголф не се колеба повече, а се спусна към отворилата се стена. Призракът се дръпна да го пусне и стената отново се затвори безшумно.

Миг след това Инголф чу как отатък стената масивната врата на килията му се отвори и повелителен глас извика:

— Капитан Инголф, десетте минути изтекоха. Последвайте ни!

Секунда мълчание и... яростен вик — Инголф го нямаше.

XX

ЗАМИСЪЛЪТ НА ГРУНДВИГ. НЕГОВОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ. ДВАМА ШПИОНИ. КРАТКА РАЗПРАВА. ЗАЛAVЯНЕТО НА НАДОД

Хутор имаше вид на истински северен великан: висок шест фута, широкоплещест, с огромни ръце и крака и необикновена сила.

Едмунд и Олаф много обичаха своя великан; с него се чувстваха в безопасност, където и да се намираха.

— Напълно съм съгласен с теб — говореше Хутор на приятеля си, докато вървяха към фиорда. — И аз мисля, че Надод е дошъл в Розолфс с лоши намерения... Всъщност единственият начин да узнаем какво крои е да го заловим.

— А как да стане това?

— Дали да не ида направо на кораба?

— За Бога, какви ги приказваш?... Трябва да действаме в пълна тайна.

— Прав си, още повече че той има съучастници навред... Знаеш ли, мисля, че херцогът сгреши, като покани на гости капитана. Тоя юнак съвсем не е по-добър от другите. Тъй ми се струва.

— Нима подозираш младия капитан на „Ралф“?

— Всички там са от един дол дренки!

— Слушай, Хутор — рече тогава Грундвиг, като едва сдържаше вълнението си, — ще ти кажа една потресаваща новина... Усещаш ли колко съм развълнуван?

— Да, защо?

— Не забеляза ли колко прилича капитан Инголф на покойната госпожа Норландската херцогиня?

— Ти пак едно си знаеш — засмя се Хутор, но веднага след това стана сериозен. — Все не вярваше в смъртта на бедната Леонора и

твърдеше, че няма да повярваш, докато не ти я покажат мъртва. А се знае, че тя е загинала при буря в морето заедно с мъжа си, херцог Ексмаут, и децата си. Защо мислиш, че Бьорнови не могат да умират като всички останали хора?

— Фредерик Бьорн потъна в морето петгодишен, Леонора, сестра му, загина по същия начин на двайсет и шест години... Ще кажеш — съдба! Според мен обаче и в двата случая става дума за престъпление... А това, че Фредерик Бьорн не е загинал, а е бил отвлечен, продължавам да го вярвам и дори вече имам доказателство.

— Какво говориш?! — изуми се Хутор.

— Говоря самата истина. Знаеш, че не лъжа никога.

— Вярно е, но може би се мамиш.

— Казвам ти, имам доказателство, разбра ли?

— Кой е той? Да не е капитанът на „Ралф“?

— Това няма да ти кажа.

— Тогава защо спомена за приликата му с покойната херцс гиня?

— Чуй ме добре, Хутор. Имам сигурно доказателство, че Фредерик Бьорн е жив, но още не мога да твърдя с положителност, че той и капитанът на пиратския кораб са едно и също лице. Това е само мое предположение и сега ще ти обясня на какво се гради то.

— Говори! Това е интересно! — силно заинтригуван го подкани Хутор.

— Тази сутрин едва не припаднах, като видях поразителната прилика на капитана с нашата покойна господарка. И само след няколко часа узнах, че малкият Фредерик Бьорн никога не е умирал, и още, че на кораба се намира и Надод. Е, как след това да не предположа...

— Действително, всичко това е много озадачаващо. Явно Надод е дошъл да си отмъщава. Но какво може да направи той сам? И защо именно с „Ралф“ идва?... Вероятно разчита на пиратите на кораба, което ще рече, че капитан Инголф е същата стока.

— Плашиш ме, Хутор... Искам да ти кажа, че и аз си мисля същото... Ами ако негодникът Надод го е възпитал така?

— Е, в такъв случай капитанът не може да бъде твоят Бьорн и трябва да бъдеш спокоен — убедително го посъветва великанът. — Рано или късно соят винаги си проличава.

— Само с разсъждения доникъде няма да стигнем. Докато не пипнем Надод, в нищо няма да сме сигурни.

— Ооо! — ехидно се изсмя Хутор. — Аз ще го накарам да проговори!

Двамата стигнаха брега точно срещу пиратския бриг. На палубата се разхождаше Надод в очакване на Инголф.

Грундвиг го посочи на Хутор:

— Само да ми слезе на брега!

— Ами да почакаме — рече Хутор, — може и да слезе.

В този момент се чуха стъпки. Инголф се връщаше.

Двамата приятели се шмугнаха в храстите и затаиха дъх. Капитанът мина покрай тях, без да ги забележи. Когато той се качи на кораба, Хутор и Грундвиг понечиха да излязат от прикритието си, но гласове откъм фиорда ги спряха.

Някакви непознати разговаряха доста високо, предполагайки вероятно, че са сами. Вървяха към мястото, където отново се бяха скрили Хутор и Грундвиг.

— Няма нужда да отиваме по-нататък — каза единият. — Надод ще ни чуе и оттук. А и нали ни предупреди да не се приближаваме много до кораба.

— Е, надявам се този път да остане доволен от нас. Изпълнихме съвсем точно всичките му нареждания — отвърна другият. — Чудно ми е само как тъй му хрумна да се срещнем тук, а не на входа на фиорда, както се бяхме уговорили отначало!

— Много просто! Иска да сме по-близо до замъка, за да не влачим толкова далеч милионите от складовете на замъка.

Тръпки побиха Грундвиг и Хутор.

Онези продължиха:

— Още се чудя как успях да се въздържа снощи... Тъй ми се щеше да тегля куршума на херцога или синовете му, когато спасиха оня чужденец от лапите на мечката. Най-малкото щяхме да си облекчим работата в решителния ден...

— Смяташ ли, че трябва да бъдат избити всички?

— До един! Надод не иска да пощади никого.

— Знаеш ли, Торнвалд, той е ужасен човек.

— Тъй е, Трумп... Но не го слагай на сърце! В края на краищата благодарение на него ще забогатеем и ще заживеем като честни хора!

— Тогава пък и ние на свой ред ще почнем да се страхуваме от крадци.

Двамата бандити се разсмяха високо на шегата.

Грундвиг се възползва от това и пошепна на приятеля си:

— Нима ще ги оставим да си продължат по пътя?

— Не, ще направим тъй, че „да си облекчим работата в решителния ден“ — повтори Хутор изречението, дочуто от бандита. — Хайде да ги нападнем.

— Чакай да послушаме още малко. Може да узнаем и други важни неща — спря го другият.

Разбойниците спряха да се смеят и възобновиха разговора си.

— Какво ще кажеш, Торнвалд, ако ти предлага още по-изгодна работа?

— Ти ли?! Дето миришеш още на мляко?!

— Да, аз! Искаш ли да продадем тайната за милионите?

— Млъквай, нещастнико! Само ако те чуе Надод... — цял разтреперан го сръза Торнвалд. — Ясно е, че не го познаваш добре.

— Ама аз се пошегувах — опита се да се оправдае Трумп.

— Друг път не си прави такива шеги. Хайде, време е да дадем условен сигнал на Надод.

— Каж ми как си се научил да имитираш тъй добре гласа на тази птица... как я викаха?

— Снежен бухал.

— Да. Снежен бухал.

— Ами ето на, слушай!

И бандитът със забележително майсторство изкрюка като бухал. Сетне двамата тъй запълзяха по тревата, че не издадоха никакъв шум.

— Тъмно е като в рог — обади се Торнвалд. — Не виждам и на педя от носа си... Най-удобното време да удушиш някого...

Той не успя да се доизкаже — две железни ръце го склещиха за гърлото: ръцете на Хутор.

Великанът си избра Торнвалд, тъй като му се стори по-силен от другия. И действително едва ли някой друг освен Хутор би могъл да се справи с изпечения бандит. Той се мятеше отчаяно в ръцете на Хутор, който бе стиснал гърлото му в железни клещи, и след броени минути злодеят лежеше на земята мъртъв.

Младият Трумп почти нямаше време да се съпротивлява. Нападнат внезапно, той не успя дори да отскочи настрана и след няколко конвулсии също притихна в силната ръка на Грундвиг.

— Какво да правим с тия негодници? — попита Хутор.

— Това после ще решим — отвърна Грундвиг. — Сега по-бързо да дадем другия сигнал, за да извикаме Надод на брега. Нищо че времето между двата сигнала малко се удължи.

И той изкряска като снежен бухал, имитирайки го не по-зле от Торнвалд.

Сигналът прозвуча в минутата, когато Червеноокия си тръгваше от каютата на Инголф, след като го бе убедил да изпълни заповедта на Хинко.

Надод слезе на брега и започна да се взира в тъмнината, за да се ориентира накъде да тръгне. Лекото покашляне, което чу, му подсказа посоката. И той пое нататък.

Хутор и Грундвиг се бяха изместили на стотина крачки от лежащите трупове, за да не ги забележи Надод и да се отдалечат повече от кораба.

— Имаш ли нещо, с което да го вържем и да запушим устата му? — пошепна Хутор на Грундвиг.

— Държа в ръцете си и едното, и другото.

— Добре. Остави ме първо аз да го напада, защото ми се струва, че е доста силен. Още петнайсетгодишен беше много як. Ще гледам да го хвана отзад, а ти в това време бързо му запуши устата.

— Разбрано... Шшт... Тихо!

Както вървеше, Надод тихичко произнесе по едно „Хм!... Хм!“

Грундвиг му отвърна със същото... В тъмнината бавно изплува набитата фигура на бандита; Грундвиг и Хутор почувстваха, че насреща им се задава сериозен противник. Хутор бързо зашепна на приятеля си:

— Гледай да не избързаш, за да не ми попречиш.

В открита борба великанът би се справил с Надод за секунди, ала в случая не трябваше да го убива, а да го залови жив и в същото време да не му даде възможност да вика. Затова ставаше дума не толкова за сила, а за ловкост — това дори бе главното.

Хутор приклезна на тревата, а Грундвиг се отдалечи на десетина крачки, за да може Надод да мине покрай Хутор безпрепятствено.

Бандитът се движеше с умерен ход. Ако се случеше и най-малкото непредвидено нещо, всичко щеше да се провали. Предният ден беше много горещ и тази вечер от време на време просветваха светкавици. В момента, в който Надод щеше да отmine Хутор, ярка светкавица проряза тъмнината. За щастие вървеше спокоен, тъй като не очакваше изненади. И понеже му се бе мярнала фигура на човек, той попита:

— Ти ли си, Торнвалд? А защо си сам?

Трябваше да последва отговор, в противен случай у негодника непременно щеше да се породи подозрение. Какво ли обаче щеше да стане, като чуе непознат глас? Въпреки това Грундвиг реши, че трябва да отговори, и зашепна толкова тихо, че едва се чуваше:

— Не съм сам. Трумп е легнал на тревата.

— Ах, лентяй такъв! А ти не можеш ли да говориш по-високо? Нищо не се...

Но не успя да се доизкаже. Грундвиг междуременно се бе изкашлял — знак за Хутор, който скочи зад гърба на бандита и така го сграбчи в желязната си прегръдка, че той не можеше да си поеме дъх. И от изумление отвори уста, вероятно да извика, ала Грундвиг вече бе до него и пъкна кърпа в устата му.

— По-бързо! — рече великанът на приятеля си. — Тоя негодник така рита, че ще ми счупи краката. Ама ще има да взема, ако се надява да се изтръгне...

— Няма страшно, сега ще се успокои — отвърна Грундвиг и се обърна към бандита: — Слушай, Над, злодейо и убицецо, аз съм Грундвиг, а в ръцете си те държи Хутор, който с един удар поваля бик. Предполагам, че не си ни забравил... Е, тогава знай, че ако се противиш, ще те удуша като куче!

Надод целият потрепера, като чу двете имена — те извикаха в съзнанието му най-ужасни спомени.

— Хайде, можем вече да го отведем в кулата на Сигурд — рече Грундвиг, който отдавна си имаше план за действие.

— Чакай само да се отърва от тия два трупа тук — отвърна Хутор.

Той отиде до мястото, където лежаха мъртвите Торнвалд и Трумп, метна едновременно и двамата на рамо и се упъти към брега, откъдето ги хвърли в дълбоката бездна, която ги погълна завинаги.

XXI

КУЛАТА НА СИГУРД. НАДОД СЕ ПОКОРЯВА ПО НЕОБХОДИМОСТ. ГЛЕНОР УБИТ

Връщайки се, Хутор си подсвиркваше някаква весела мелодия, сякаш беше свършил нещо съвсем обикновено. Той понечи да вдигне Надод и да го понесе на гръб, но Грундвиг го спря с думите:

— Може пък да е съгласен сам да върви.

— На мен ми е все едно — отбеляза великанът.

Попитаха Надод. Той кимна смирено в знак на съгласие. Развързаха му краката и потеглиха.

Сигурдовата кула беше хрумване на един от Бьорнови на име Сигурд. Тя представляваше ловджийски павилион и се намираше на осем мили от замъка, в глухата степ. В живописната местност наоколо се въдеха много мечки, вълци и елени, тъй като през нея минаваше и малка река, където животните утоляваха жаждата си.

Надод даваше мило и драго да махнат кърпата от устата му. Надяваше се, докато Хутор и Грундвиг си приказваха, той да успее да даде сигнал на хората си. Желанието му обаче не се изпълни и той се ограничи само да стъпва колкото може по-шумно, с което пак нищо не постигна. След малко изведнъж се закова на място и започна да се взира в тъмнината, сякаш очакваше да види нещо сред гъстата степна трева. Чу, че нещо изпращя зад гръба му. Да не би това да беше някакъв сигнал за него?... Той наостри слух, но веднага последва грубият глас на Хутор:

— Хайде, върви! Какво си се запрял такъв! Или се умори, а? Хайде, тръгвай!

Понеже нямаше как да отговори, Надод безмълвно се подчини. Хутор и Грундвиг бяха престанали да разговарят. От време на време

пред тях пробягваха стада елени, дочуваше се вълчи вой и рев на мечка, усетила присъствие на човек.

Най-сетне на тъмния фон се очерта силуетът на Сигурдовата кула. Звездите бяха почнали да избледняват. Скоро щеше да се съмне.

Старата кула бе обгърната от мрачно мълчание. Вратата ѝ беше затворена.

— Странно — рече Грундвиг, — надявах се старият Гленор да ни чака.

Той изсвири три пъти, но не получи отговор.

„Чудесно, помисли си Надод, по-хубаво от това, да оповестиш за присъствието си, няма! Друго засега не ми трябва.“

Грундвиг отиде до вратата и без труд я отвори. На масата в трапезарията гореше стара норвежка лампа, изработена от тъмна керамика. В нея бе налято тюленово масло.

— Гленор!... Гленор! — извика Грундвиг.

Ехото повтори вика му, след което настана дълбока тишина, в която се долавяше нещо злоещо.

Великанът вкара пленника, затвори вратата след себе си и се приближи до Грундвиг. Върху лицето на Надод се изписа злорадство. Грундвиг забеляза това.

— Преди всичко трябва да затворим тоя негодник на сигурно място, пък после ще видим каква е тази работа — рече той.

Хутор се наведе да погледне под масата и извика ужасен.

— Какво има? — попита Грундвиг.

— Дявол да го вземе! Та той е убит! — отвърна великанът.

— Кой е убит?

— Гленор!

Той изтегли трупа. Бедният старец лежеше с кинжал, забит право в сърцето. Тялото му още не бе изстинало.

Грундвиг отвори вратата на малка изба до трапезарията, вкара вътре Надод и след като залости добре вратата, се доближи до приятеля си.

— Слушай, Хутор — пошепна той. — Да ти кажа правото, страх ме е... За първи път ми се случва да видя подобно нещо и много ме е страх, говоря ги най-откровено.

XXII

КАК ГОВОРЯТ НЕМИТЕ. ОТКРОВЕНОТО ПРИЗНАНИЕ. УЖАСЪТ. ХЕРЦОГИНЯ ЕКСМАУТ

След като провери щателно и петте етажа на кулата и подземието ѝ, Хутор, следван от Грундвиг, се върна в трапезарията, където лежеше трупът на злочестия Гленор. Нищо подозрително не бе открито. Кога ли е успял да избяга убиецът? Това беше необяснимо. Но тъй като диренето се оказа безуспешно, Хутор и Грундвиг се успокоиха до известна степен, че бяха поне сами.

— Хутор — обади се по едно време старият управител на Бьорнови, — работата ми изглежда по-сериозна, отколкото предположих в началото. Явно замъкът е обкръжен от всички страни — и по суша, и по море. Нашите господари са изложени на голяма опасност.

— Може би не трябваше да идваме тук.

— В замъка ние пък нямаше да бъдем пълни господари на нашия пленник. Херцогът е стар, синовете му са безкрайно великодушни и ако негодникът откажеше да говори пред тях, ние нямаше да можем да го принудим. Освен това, ако не бяхме дошли тук, нямаше да разберем колко са силни бандитите, събрани да разрушат замъка. Не се съмнявам, че във всичко това ще открия пръста на „Морските разбойници“, които за няколко години ограбиха и разрушиха сума ти замъци по бреговете на Швеция, Норвегия, Англия и Шотландия. Сигурен съм, че действат по план, изработен от Надод, който за щастие е в ръцете ни. Тъй че имаме време да се окопитим, защото „Разбойниците“ няма да пристъпят към действие преди връщането на Червеноокия.

— Искаш да кажеш, че с тях е и капитан Инголф ли?

— Тъй ми се струва... Дай Боже да се лъжа, но подобно отмъщение е напълно в характера на Надод. Та той може двадесет години да е възпитавал момчето в ненавист към Бьорнови и сега да е довел тук нещастния младеж да изстреби собственото си семейство, да убие баща си, братята си... Няма да се изненадам, ако Надод се е готвел да каже в лицето на умирация Харалд: „Знаеш ли кой разруши твоя дом, кой уби синовете ти и теб самия? Фредерик Бьорн, твоят най-голям син, отвлечен от мен и възпитан в ненавист към теб... Капитан Инголф и Фредерик Бьорн са едно и също лице.“

— Ох, моля те, Грундвиг, млъкни! Разтрепервам се, като те слушам... Това е ужасно, направо е ужасно!

— Хайде да вървим да разпитаме негодника.

— Ако предположенията ти са верни, той няма да проговори.

— Няма ли?... О, друже, ще видиш, че Грундвиг може да застави и немия да проговори.

И старикът се усмихна с такава ледена жестокост, че чак Хутор изтръпна — не защото му домиля за бандита, а поради вродената му доброта.

Грундвиг слезе в подземие и донесе оттам нещо като мангал, постави го в ъгъла и даде знак на Хутор да доведе пленника.

— Е? — обърна се Грундвиг към Надод, без да се церемони. — Оставих ти достатъчно време, за да обмислиш думите ми. Готов ли си да отговаряш на въпросите, които аз и Хутор ще ти задаваме?

Надод през цялото време се послушваше, сякаш всеки момент очакваше да чуе сигнал, та дори само някакъв шум. Като видя убийтия Гленор, в него пламна надеждата, че хората му няма да закъснеят да му се притекат на помощ. Според него убийството на стареца означаваше: „Приятелю, още не сме достатъчно, за да нападнем охраната ти. Горе главата! Скоро ще дойдем да те освободим.“ Затова Надод, който отначало бе готов да си признае всичко, за да запази живота си, сега реши да увърта. Той изгледа враговете си презрително и бавно и многословно заговори:

— Станаха вече двадесет години, откак не сме се виждали, Хутор и Грундвиг. Достатъчно добре ме познавате, за да не ви е чудно, ако откажа да отговарям на въпросите ви, и не се опитвайте да ме заплашвате. Добре обмислих всичко и реших, че няма да проговоря. Не

играем равностойно. Засега съм във вашите ръце, но тепърва ще се види кой ще спечели... Правете с мен каквото искате...

— Това ли е последната ти дума? — с леден глас попита Грундвиг.

— Първата и последната. Повече нищо няма да чуете от мен.

— Ще видим — отвърна старецът със заплашително спокойствие, от което Надод леко потрепери.

Пиратът знаеше, че враговете му го искат жив, за да говори, и затова беше убеден, че ще го пощадят — най-много да го затворят в някое подземие. Ето защо леденото спокойствие на Грундвиг го смути, дори поизплаши малко.

„Нима ще си позволят да ме изтезават?“ — помисли си той.

Без да каже дума повече, Грундвиг отиде да запали мангала; изглежда го правеше с удоволствие, тъй като дори подхвана да си тананика една стара норвежка песничка, като я прекъсваше само докато раздухваше въглищата.

Надод следеше с ужас движенията му. И ето че Грундвиг извади нож и го пъкна в жаравата. Когато след няколко минути ножът се нажежи до бяло, той се обърна към Хутор:

— Завържи краката на този негодник.

Хутор побърза да изпълни нареждането на стареца.

— Що за шеги си правите? — попита Надод, разтреперан от страх.

Никой не му отговори.

Грундвиг извади ножа от огъня и стискайки го в ръка, тръгна към Надод, който, обезумял от страх, подскочи от стола в отчаян опит да избяга с вързани крака, ала желязната ръка на Хутор го задържа и нещастникът облещи очи в нажеженото острие, което бавно се приближаваше към лицето му.

— Имайте милост! — завика той. — Готов съм да говоря.

— Тъй ли, братко? Значи поумня, а? — рече Грундвиг със саркастична усмивка. — Чуй ме сега още веднъж. Наричат те Червеноокия. Е, добре, давам ти честната си дума, че много скоро ще почнат да ти викат Безокия, тъй като ще изгоря и другото ти око. Защото да те убия... не заслужаваш — би било слабо отмъщение. Отговаряй ми само с „да“ или „не“, защото, предупреждавам те, знам

всичко и е безполезно да лъжеш. И тъй, истина ли е, че Фредерик Бьорн не се е удавил в морето, както твърдеше навремето?

— Да, Фредерик Бьорн наистина не се удави, само че не знам дали е жив сега или не.

Нажежената стомана отново се приближи към лицето му.

— Кълна се в името на майка си, единственото същество, което съм обичал, че говоря истината!

Думите му прозвучаха искрено и Грундвиг отдалечи ножа.

— Разказвай тогава — подкани го той.

— Още в детството си ненавиждах Бьорнови заради могъществото, богатството, успехите им. Искях да им причиня някакво зло. Този ден, както разхождах Фредерик с лодка във фиорда, покрай нас мина някаква великолепна чужда яхта, намали ход и моряците ме заговориха. Тогава аз им дадох Фредерик.

— Как тъй им го даде?

— Ами казах, че сме бедни сирачета и нямам с какво да нахраня братчето си.

— Подлец!... А как се казваше яхтата?

— Не видях.

— С какъв флаг беше?

— Датски, доколкото си спомням.

На Грундвиг му идете да извика: „Лъжеш, нещастнико! Отлично знаеш, че капитан Инголф и Фредерик Бьорн са едно и също лице!“, но се въздържа — искаше още малко да го поразпита.

— Искаш да кажеш, че оттогава изобщо не си виждал Фредерик?

— Де да можех да го видя! Ама вие толкова жестоко ме бихте тогава, че дълго време бях между живота и смъртта и се оправих благодарение на денонощните грижи на майка ми. Когато напуснах замъка Розолфс, как можех да намеря момчето, след като изобщо не знаех на кого съм го дал.

— Звучи правдоподобно — тихо вметна Хутор.

— Възможно е — отвърна Грундвиг, — но ако Фредерик е този, който командва кораба „Ралф“, как пък ги е срещнала съдбата? Това именно ми е странното.

Разпитът продължи.

Надод не се страхуваше от смъртта, но предпочиташе да каже цялата истина, само и само да запази зрението си. Защото ослепее ли

съвсем, нямаше да е способен да отмъщава по-нататък, а освен това продължаваше да таи надежда, че съмишлениците му скоро ще се притекат на помощ.

Няма да повтаряме онова, което е вече известно на читателя. Ще кажем само, че Надод продължи да прави пълни признания; разказа как „Разбойниците“ планивали да нападнат Розолфс, как Хинко искал да се отърве от Бьорнови, как той, Надод, лично успял да привлече на своя страна Инголф, който обаче — това също не пропусна да каже — държал да бъде запазен животът на розолфските владетели.

Последното изпълни сърцето на Грундвиг с огромна радост, защото това оправдаваше поведението на капитан Инголф — в качеството си на офицер от флотата той не е могъл да не изпълни заповед от по-високо място.

Накрая Хутор и Грундвиг с ужас узнаха подробности около злощастната гибел на херцогиня Ексмаут и семейството ѝ. Всички те били хвърлени в морето по заповед на адмирал Ко-лингуд, тъй като той се стремял на всяка цена да наследи титлата и положението на поголемия си брат, съпруг на Леонора.

Как ли биха постъпили Хутор и Грундвиг, ако знаеха, че адмирал Колингуд се е явил с ескадра в Розолфс? Но двамата бяха излезли от замъка много преди пристигането на англичаните. Освен това Бьорнови пък не знаеха, че Колингуд е роден брат на херцог Ексмаут — покойният херцог бил скаран с брат си от много отдавна и в дома му било забранено да се произнася името на адмирала. А Харалд от своя страна не поддържаше никакви отношения с роднините на зет си след трагичната случка и не знаеше, че херцог Ексмаут е наследен от брат си.

Развълнувани от всичко чуто, Грундвиг и Хутор си стиснаха ръце и се заклеха да отмъстят жестоко на всеки, който малко или много е участвал в тази подла и ужасна драма.

XXIII

ПОМОЩ. ХВЪРЛЕН ОТ КУЛАТА. ОБСАДАТА. ОГЪН. БЛАГОДАТНА БУРЯ

Надод свърши своята изповед и изпадна в безкрайно угнетено състояние. Тъкмо се готвеше да поиска от Грундвиг и Хутор да изпълнят обещанието си, когато на вратата силно се почука.

Надод вътрешно изтръпна, но мускул не трепна по лицето му. Кой ли можеше да бъде? Убийците на Гленор? Не, едва ли можеше да се очаква такава дързост от тяхна страна.

Да не би Харалд да се е сетил за служителите си и да е пратил да ги търсят? Трябваше да се узнае час по-скоро кой можеше да бъде по това време.

— Кой е? — извика Грундвиг и тръгна към вратата.

— Приятели! — отвърна глас. — Бързо отваряйте! Грундвиг не обърна внимание на гласа и отвори вратата, но мигом я бутна обратно с отчаян вик:

— Бързо, Хутор! Насам!

Той се мъчеше да затвори вратата, но отвън напиреха да влязат петима души и старецът едвам удържаше на натиска им. С един скок Хутор се озова при него, хвана първия, който му попадна, и го дръпна навътре в стаята, а след това хлопна вратата под носа на останалите и попита стареца:

— Искаш да останем затворени в кулата ли?

— А как иначе! — викна Грундвиг. — Та ние ще бъдем един срещу десет най-малко!

— Само срещу десет? — спокойно, без нотка на самохвалство попита Хутор, докато продължаваше да натиска с гръб вратата. Грундвиг сложи в това време кулата.

— Ти май си загуби ума — отвърна му той. — Нима забрави, че аз не мога да се справя с повече от един противник наведнъж, а отвън са най-малко двадесет, ако не и тридесет.

Хутор въздъхна със съжаление — тъкмо се бе въодушевил за битка и сега да го лишават от тази възможност.

Бандитът, когото той бе дръпнал вътре, си кротуваше в ъгъла. Изглеждаше силен, широкоплещест, без съмнение страшилище за всекиго, но не и за Хутор.

— Какво да правим с това нищожество? — попита великанът.

— За убийците на Гленор никаква пощада! — отсече старецът. — Дошли са да направят същото и с нас, а сетне да освободят водача си.

Хутор хвана пленника за врата и му рече:

— Сядай и не мърдай, защото като нищо ще те размажа на стената! — Сетне посочи с глава към Надод и добави: — А не можем ли да убием с един удар два заека?

— Не — отвърна Грундвиг, — този още ни трябва... Най-добре е неговата участ да бъде решена от Черния херцог и Фредерик Бьорн.

През това време нападателите бяха обградили кулата и с яростни викове се опитваха да проникнат вътре от другаде. Един глас се извиси над останалите:

— Да насечем дърва и да подпалим вратата!

— Само така!... Давайте!... Бързо! — подкрепиха го гласове отвсякъде.

— Сега ще видите как ще ви усмиря! — рече великанът и като грабна пленника, го понесе по вътрешната стълба към върха на кулата; оттам излезе на площадката и извика: — Ей, вие, гладни псета! Ето, връщам ви вашето приятелче! На! Дръжте! — И той вдигна с една ръка нещастника над главата си и го метна отгоре.

Вик на ужас проехтя и бандитът се просна в краката на стълпилата се сган разбойници. Той бе метнат с такава сила, че падна на повече от двадесет крачки от кулата.

Нищо не поразява хората така, както необикновената физическа сила. Разбеснялата се глутница долу се слиса и притихна за момент. Великанът стоеше изправен на върха на кулата и в утринната мъгла огромната му фигура изглеждаше още по-величава. Приличаше на легендарен исполин от старите норвежки балади. Но ето че бандитите се опомниха и с нови яростни викове се завтекоха да събират съчки и клони, за да изпълнят намерението си.

— Вратата е от много старо и яко дърво — поясни Грундвиг на Хутор, когато той слезе долу. — Тя ще има да гори бавно и дълго като

дънер.

— Това е добре, но ние и друго ще им покажем. Ще видим как ще влязат те тук!

Той слезе в избата, където бяха складирани огромни цепеници за отопление на големите средновековни стаи на кулата, избра си една и заби в нея огромен топор. Въоръжен с това оръжие, той застана зад вратата, готов с един удар да смаже главата на всеки, който се опита да влезе. Надод наблюдаваше действията му и тръпки на ужас го побиха. Само с няколко удара великанът можеше да умъртви половината от нападателите.

Отвън долетяха радостни възгласи — бандитите бяха приготвили и запалили огъня и езиците му вече заблизаха масивната врата. Минаха десетина минути. Те с нетърпение очакваха всеки момент вратата да пламне. Най-неочаквано, сякаш в защита на обсадените, небето прати помощ: събиралите се цяла нощ тъмни облаци изляха проливен дъжд. Само за минути кладата на бандитите бе загасена напълно.

XXIV

ПРИЗРАКЪТ ПРОГОВАРЯ. SURSUM CORDA. ФРЕДЕРИК БЪОРН. ЧИЧО МАГНУС

С неописуемо вълнение Инголф чуваше как войниците се отдалечават, изумени от изчезването на затворника. Наистина стана чудо — той бе спасен тъкмо когато животът му висеше на косъм. Спасителят му го извади от вцепенението.

— Елате с мен — едва чут глас повика Инголф. — Вече няма от какво да се страхувате.

Капитанът потрепера, когато го докосна костелива суха длан, досущ като на скелет. Непознатият го поведе за ръка по тясна стълба в дебелината стена, която водеше към покоите на изчезналия Магнус Бьорн на долния етаж.

В един момент непознатият, сякаш изгарящ от любопитство, издигна фенера си и го доближи до лицето на Инголф. След като разгледа внимателно чертите му, тайнственият непознат продължи надолу по стълбите и замърмори под носа си:

— Да, няма грешка. Грундвиг е прав. Досуц херцогиня Ма-тилда на младини... Интересно как тъй Харалд не го е познал!

Полуспокоен, Инголф на свой ред също огледа стареца. Беше на преклонна възраст, сякаш надживял отреденото му време. Костеливото му мършава тяло бе загърнато в черна дреха с широки ръкави, стягаща почти до земята. Лицето му като че ли нямаше плът — беше само кожа и кости, с цвета на стара слонова кост; устните му бяха бледи като пергамент, а очите му с угаснал поглед, дълбоко хлътнали в орбитите, му придаваха мъртвешки вид. Едва ли би се намерил по-подходящ жив пример за онагледяване на общоприетото понятие за призрак или привидение. Дори и гласът му беше глух, сякаш идеше от отвъдното. Имаше вид на старец, който бере душа, а всъщност умът му беше съвсем бистър.

След като се озоваха в тайнствените покои, столетникът се обърна към Инголф:

— Тук ще бъдете в пълна безопасност и никой няма да ви безпокои.

Старецът отмести подвижната стена, с която бе замаскирана вратата, и Инголф се закова на място, онемя от разкошната обстановка, разкрила се пред него. Дивани с красива дамска привлякоха вниманието му; стените бяха облицовани с кожа, великолепият паркет беше покрит с дебел килим; от тавана на сребърен синджир висеше огромен полилей от розов бохемски кристал. До едната стена имаше масивни шкафове от червено дърво, натъпкани с книги с еднакъв формат и подвързия. Върху гръбчето на всяка книга се четеше годината на изданието. Инголф обърна внимание, че те обхващаха времето от 1130 до 1776 година.

След като огледа стаята, Инголф се обърна към стареца, който оставаше загадка за него, и леко се поклони.

— Който и да сте — рече той, — вие спасихте живота ми, без дори да ме познавате. Благодаря ви от цялото си сърце. Ако ми се предостави случай да докажа признателността си, аз ще...

— Без да ви познавам ли? — прекъсна го старецът със задгробния си глас, от който тръпки побиваха човека. — Откъде сте сигурен, че не ви познавам?

— Нима искате да кажете, че ме познавате? — удиви се Инголф.

— Та как няма да ви познавам! — отвърна старецът, без да даде конкретен отговор. — Той се роди пред очите ми, а аз да не го познавам!

Инголф си помисли, че бедният старец е съвсем изкуфял.

— А кой съм тогава според вас? — попита все пак той с ласкава усмивка.

— Сегашното ти име не запомних, макар Грундвиг да ми го каза — отговори старецът, минавайки на „ти“. — За настоящето имам лоша памет и това е обяснимо: аз съм като завършена книга, към която повече не може да се добави нито една страница. Но много добре помня, че когато се роди, те кръстиха Фредерик Бьорн и ти дадох титлата принц Розолфски като син на херцог.

Иронична усмивка пробягна по устните на Инголф — дожаля му за стареца.

Това не убягна от погледа на събеседника му.

— Вероятно ме мислиш за побъркан или най-малкото за глупак. Не отричай и не се опитвай да се оправдаваш... Няма да ти се обадя. Покажи ми знака си.

Думите поразиха Инголф. Да, това не бяха налудничави приказки.

Старецът отиде до едно чекмедже, извади оттам малък медальон и го подаде на Инголф.

— Знаеш ли коя е тази? — попита го той.

— Това да не би да е майка ми?! — Той грабна миниатюрата и забравил всичко на света, започна да я обсипва с целувки, а по лицето му потекоха сълзи.

Той никога не беше виждал майка си; бяха му казали, че е умряла при раждането му.

— Невероятна прилика — промълви той по едно време. — И щях да си умра, без да видя как е изглеждала. Баща ми нямаше нито един неин портрет. — Той си спомни думите на баща си: „Нямам и никога не съм имал портрет на майка ти.“ А в кабинета му висеше портрет на някаква жена, която прислугата наричаше „господарката“. Странно!

От същото чекмедже старецът извади и един златен печат с ясписова дръжка и пак попита Инголф, докато му го подаваше:

— А това познато ли ти е?

Инголф внимателно разгледа предмета и потърка очи, сякаш да се увери, че не бърка... И пак се вторачи... Ръцете му трепереха, от устните му се отронваха неразбираеми изречения... Халюцинираше ли? Сетне вдигна глава и погледна стареца, чиито очи от време на време просветваха като раздухали въглени, лицето му се озаряваше от едва сдържана усмивка... Изведнъж Инголф прихна да се смее като обезумял.

Тогава задгробният глас пак се обади:

— Покажи ми гърдите си, Фредерик Бьорн.

Капитанът направи усилие да се овладее: „Нима наистина този старец знае?!“ И на бърза ръка оголи гърдите си. Там, в синкаво кръгче, се открояваше изображението на летящ орел в същия цвят; орелът държеше в ноктите си сърце, а под него бе изписан девизът на Бьорнови: *Sursum corda* — да извисим сърцата си!

Това беше точен отпечатък на рисунката и буквите от златния печат с ясписовата дръжка. Когато са слагали печата на новородения Инголф, или по-точно на Фредерик Бьорн, не се бяха ограничили само с отпечатъка, а някакъв художник беше изрисувал с тънка игла всички детайли на рисунката и девиза, посипани после с прах, за да се получи синкавият оттенък, който дори и след толкова години веднага биеше на очи.

Вече нямаше никакво съмнение — Инголф беше син на херцог Норландски и по-голям брат на Едмунд и Олаф, неговите спасители!

Крайно изумен, Инголф слушаше стареца, без да го прекъсва. Всичко, което старецът му разказваше, звучеше неправдоподобно, като измислено, и той отново взе да се съмнява в умственото състояние на събеседника си.

— По-нататък историята е много печална — продължаваше разказа си старецът, който най-сетне разкри името си, Розевел, — но ти все пак трябва да я знаеш, защото още не съм загубил надежда, че ще го намеря...

— За кого говорите? И друг ли е изчезнал?

— Да, чичо ти... чичо Магнус... Изслушай ме. Има още много време, тъй като и бездруго можеш да излезеш оттук само с Грундвиг, когато той ще е подготвил баща ти и братята ти за потресаващата новина.

— Но те сигурно са тръгнали да ме търсят и може би скоро ще дойдат и тук...

— Няма страшно. Освен Грундвиг никой не знае за съществуването на тайната стълба. Магнус беше наредил да я вградят в стената. Но дори Харалд да се досети, че може да си се скрил тук, той за нищо на света няма да позволи никому да влезе при мен. Макар че при най-малкия подозрителен шум аз ще те скрия така, че никой няма да те намери. Затова ме слушай внимателно, няма кой да ни безпокои.

— Добре, Розевел. Слушам ви.

— Искам преди всичко да ти кажа, че в действителност аз съм много по-млад, отколкото изглеждам. Дори съм с две години по-млад от баща ти — Харалд.

Капитанът не можа да прикрие изумлението си.

— Виждам, че това те изненадва, но е така. Изворът на живота ми отдавна пресъхна. Претърпях такива страдания, че има от какво да е изсъхнало тялото ми... Маслото в лампата изгоря до последната капка и някой прекрасен ден аз ще угасна, без сам да усетя. Но да не говорим за мен. Продължавам разказа си. И тъй, Бьорнови имаха навремето огромна риболовна флот а и повече от седем века се занимаваха с лов на риба и китове. Корабите им пътуваха далеч на север, а след това се връщаха, за да разменят стоката си с венецианските търговци срещу злато, коприна, стъкло, кадифе, сърма и какви ли не още неща от цял свят, които пък после продаваха на северните държави. Ежегодно балансът на дожите и князете търговци, както наричаха норландците във Венецианската република, приключваше изгодно и за двете страни, някъде към сто и петдесет-двеста милиона, а най-големият син на Норландския херцог неизменно биваше вписван в Златната книга на венецианските благородници, с което ставаше гражданин на тази велика република, царицата на Адриатика... Виждаш ли тия книги там? Това са корабните дневници на капитаните, служили при Бьорнови в годините от 1130 до 1776. Засега толкова по този въпрос. Ти ще имаш достатъчно време да се запознаеш с историята на рода си... Баща ти беше двадесетгодишен, когато се роди брат му, Магнус Бьорн. Тогава аз бях на осемнадесет и по стар бьорновски обичай повериха малкия Магнус на мен — да се грижа за него, да го възпитавам, за да стана после негов пръв довереник и наставник. Младият Магнус отрано проявяваше влечение към пътешествия и приключения. Нямаше още четиринадесет, когато направихме с него първото околосветско пътешествие с един великолепен три-мачтов кораб и добре обучен екипаж. Изглежда, оттогава у него е почнала да зрее идея, която за съжаление никой по-нататък не му попречи да осъществи. Той изучи всички корабни дневници на нашите капитани и откри във всеки от тях една любопитна подробност. Да ти кажа първо, че по тия места с настъпването на студовете, когато всички кораби се завръщат в Розолфс, преди ледовете да сковат моретата и да им препречат пътя, от всички краища на Европа към Северния полюс се понасяха огромни ята морски птици. Такива множества прелитаха, че забулваха небето. Всички наши капитани са отбелязвали този факт в дневниците си с общото предположение, че щом птиците бягат от сравнително леката

европейска зима, значи на север, около полюса, трябва да има област, наситена с блата и реки, та дори и с гъста растителност, покрай бреговете на море, незасегнато от ледовете. Там вероятно те са намирали прехрана. А после, с първите пролетни лъчи на слънцето, те отново се завръщаха по нашите земи. За обширността на далечната северна област можеше да се съди по количеството на прелитащите птици, сред които имаше диви патици, лебеди и други подобни, които не биха могли да се аклиматизират дори на Шпицберген. Да се вярва, че тия птици прелитат натам, където е вечен лед, без следа от тревичка, би било нелепо. Оставаше единствено заключението, че там някъде има земя, която чака своя Христофор Колумб. И тъкмо това погуби моя господар. От двадесетгодишен все ми казваше: „Розевел, един ден ние с теб ще се прославим, като открием шестия континент.“ Преди да предприеме замислената си експедиция, той в продължение на пет години ме вземаше със себе си на плавания из Северно море. Зимували сме на Шпицберген, на Нова земя, застоявахме се по бреговете на Лена, стигнахме с шейни до осемдесет и четвъртия паралел. Всички тези приготовления за предстоящата експедиция ставаха в пълна тайна, тъй като Магнус не искаше предварително да създава грижи на брат си Харалд, от една страна, а от друга, целта му беше да изненада целия свят, като открие нова Америка... Седем години бяха минали от деня, в който се отправихме от Сибир по маршрута на замислената експедиция. С нас тръгна малка група помощници, а по пътя наехме няколко ескимоси с кучета и шейни. Пред нас подкарахме стадо елени, които трябваше да послужат по-нататък за храна и на нас, и на кучетата. Няма да ти описвам в подробности това пътешествие, ще ти кажа само, че то беше изключително трудно и тогава загубих здравето си. Стигнахме до осемдесет и седмия паралел, където ни свари третата зима. Една вечер навлязохме в ледена планина, висока около три хиляди фута. Дотогава беше непоносим студ, но в подножието на тази планина не ни се стори толкова силен. Изведнъж Магнус се развика ликуващ: на хоризонта, малко преди залез-слънце, той ни посочи дълга синя ивица, в която като в огледало се отразяваха последните лъчи на дневното светило. „Море! Море без лед!“ — крещеше той възбуден. Най-сетне бяхме постигнали целта си, макар и с цената на огромни страдания. Но, уви — прибързано се бяхме зарадвали: предстояха ни още двадесет мили

по ледника, през който трябваше да си пробиваме път с брадви. Да се презимува там не можеше и дума да става; вече бяхме прекарали две тежки зими и за трета нямаше да имаме достатъчно храна. Предложих да се връщаме, но Магнус Бьорн бе непреклонен — да сме се връщали назад на две крачки от победата?! За нищо на света! По-добре да сме загинели!

Старият Розевел млъкна за момент, въздъхна дълбоко и продължи с още по-слаб глас:

— Ох, какво да ти разправам... Той реши да продължи напред, каквото и да става. Реши да прекара и трета зима на полюса. Ескимосите ни издълбаха пещери в ледниците и ние останахме. Какво се е случило по-нататък, не помня. Как съм се върнал у дома, също нямам представа. Вероятно през цялото време, докато ескимосите са ме пренасяли обратно, съм бил в безсъзнание. Благодарение на големите грижи от страна на Грундвиг дойдох на себе си, макар и с много разклатено здраве. Харалд научил за цялата история от онези, които ме бяха довели. Той започна да се страхува да не би Едмунд и Олаф да намислят да тръгнат по следите на чичо си, за да го търсят... Те и двамата са толкова благородни и великодушни момчета... Никой друг не беше разбрал, че съм се върнал в замъка, а и никой не можеше да ме познае — бях остарял с едно десет години. Пусна се слух, че чужденецът, когото ескимосите докарали, бил умрял. Така бях осъден на вечен затвор в тази кула. Вече три години не съм виждал никого освен Грундвиг и очаквам с нетърпение смъртта да ме отведе при моя господар. Нарочно се разпространи легендата, че в тази кула на замъка, където се намираме сега с теб, има призрак, за да се страхуват тукашните хора и да не се приближават насам... А по този начин Магнус Бьорн, ако случайно е жив, не би могъл да чака помощ отникъде.

— Не се знае! — продума капитанът.

— Каза ли нещо? — попита старецът, без да е сигурен, че не му се е счуло.

— Искам да кажа, че аз, Фредерик Бьорн, който иска да заличи престъпленията на пирата Инголф, ще организирам и експедиция, за да издиря чичо си Магнус, но първо ще си разчистя сметките със злодея Надод.

— Ти... Ти искаш да направиш това? — почти не на себе си извика старият Розевел.

— Кълна ти се, че ще го направя! По този начин ще изкупя всичките си грехове и заблуди. Надявам се, че Бог ще ми помогне да успея.

— Бог да те благослови! Ти си истински Бьорн!

— Ако не го намеря жив, поне ще открия костите му и ще ги пренеса тук, където да намерят покой сред близките му.

Няколко часа продължи разговорът на двамата. Когато свършиха, слънцето вече се бе издигнало високо на небосвода. Розевел започна да се чуди защо се бави Грундвиг.

— Трябва да са го задържали извънредни обстоятелства — разсъждаваше на глас той. — Сигурно изгаря от нетърпение да изясни недоразумението и не би ми оставил радостния случай аз да те спася. Само те беше зърнал и веднага дотича да ми съобщи предположенията си... Е, ще чакаме. Опасно е да се излиза оттук без него.

XXV

**КАКВО СТАВАШЕ В ЗАМЪКА. ПОЯВАТА
НА ЙОИЛ. ЙОИЛ ИЗПЪЛНЯВА
ПОРЪЧЕНИЕ. ТОЙ НАВРЕМЕ ЗАМЪЛЧАВА.
КЛЕТВА ЗА ОТМЪЩЕНИЕ. ФРЕДЕРИК
БЪОРН**

Да проследим сега какво ставаше в замъка, докато в тайнствените покои Инголф изслушваше трогателната история на стария човек, която щеше да окаже решително влияние върху понататъшната му съдба.

Когато английският офицер се върна засрамен и доложи на адмирал Колингуд за изчезването на затворника, всички, които бяха там, единодушно решиха, че бягството е станало с помощта на призрака, витаещ в кулата. Адмиралът се оказа по-голям скептик и предложи да се направи основно претърсване, но всички възразиха срещу това. Дори херцог Харалд решително се противопостави да се прави обиск.

Едмунд и Олаф продължаваха да таят съчувствие към човека, когото бяха спасили от гибел, и много се зарадваха на отказа на баща им да подкрепи адмирала.

— Както обичате, любезни херцоже — рече обиден Колингуд. — В края на краищата работата засяга вашата безопасност. Вие сте свободен да се разпореждате с този негодник както пожелаете. А той едва не ограби замъка ви и за малко да ви предаде в ръцете на заклетите ви врагове.

— Все пак нека бъдем справедливи — отвърна Черния херцог. — За нас Инголф не е вече корсар, а офицер от редовната флота. Той просто изпълнява заповед. Той даде честна дума, че когато е седял на масата ми, още не е знаел, че връчената му заповед се отнася до мен.

Затова аз няма да допусна да го обесят. Бьорнови се сражават с враговете си лице в лице. Те са почитени воители, а не доставчици на готов материал за бесилките.

— Чудесно, херцог Харалд. Както разбирам, аз нямам повече работа тук...

Той не се доизказа. Прекъсна го внезапно нахлулата група английски моряци, които влачеха някакъв човек с вързани ръце.

— Пуснете ме, скотове такива! Пуснете ме, чувате ли! — крещеше и се дърпаше вързаният. — Не ме бутайте. Аз сам исках да се срещна с адмирала. При него бях тръгнал!

— Господин адмирал — задъхан обясни един от моряците, — този е един от пиратите на „Ралф“. Ние го заловихме.

— Ти си пират, глупако — озъби се Йоил. — Защо лъжеш, че сте ме хванали!... Много е трудно да ме заловите, след като сам се бях запътил към адмирала, нали?... Победители!... Двадесет на един...

— Е, поне за този обезателно ще заповядам да бъде обесен! — отсече Колингуд. — Няма да допусна да ми убегне!

— Първо, забравяте, че не сте на английска територия — отвърна му Йоил и дръзкият му отговор се понрави на присъстващите норландци. — И второ, след пет минути вие сам горещо ще ме защитавате, господин адмирал. Но преди това наредете да ме отвържат.

— Какво нахалство! — не се въздържа адмиралът.

— Внимавайте, господин Колингуд — не се смути Йоил. — Внимавайте да не се разкайвате за грубия си тон.

— Ама че негодник! Ти май се самозабравяш...

— Идвам при вас от името на най-добрия ви приятел, мистър Пегам — прекъсна го Йоил.

— От Пегам ли? — почти извика адмиралът и побледня.

— Пегам? Кой Пегам? — намеси се Олаф, който не успя да прикрие вълнението си.

Едмунд забеляза смущението на Колингуд и смушка брат си.

— Мълчи! — тихо му рече той. — Чакай да чуем всичко докрай.

— Да! — продължи Йоил. — Вашият приятел Пегам.

— Развържете го! — неочаквано заповяда Колингуд и добави с пресилена усмивка: — Аз не мога да откажа нищо на пратеника на моя приятел Пегам.

— Така си и знаех! — рече Йоил и огледа присъстващите с тържествуващ поглед.

— Значи Пегам ви е приятел? — попита Едмунд, като втренчи леден питащ поглед в Колингуд.

— Какво странно намирате в това? — отвърна адмиралът. — Пегам е мой нотариус и довереник.

Разбира се, казано така, не беше никак странно и все пак защо стана тъй напрегната атмосферата? Отговора знаеха единствено Йоил и Колингуд. Всички имаха чувството, че стаята е изпълнена със запалителен газ и е достатъчна една малка искра, за да избухне.

— Предполагам — продължи след малко адмиралът, като се обърна към Йоил, — че поръчението, което ти е дал Пегам, не се отнася до господата тук, затова по-добре да идем в моята каюта на кораба и там да ми кажеш каквото има.

— Не си струва да се разкарваме толкова далеч. Поръчението не е толкова тайно. От името на Пегам искам да освободите капитан Инголф — това е всичко!

— По този въпрос не мога да направя нищо — пленникът е избягал преди час.

— Лъжете! — извика Йоил, почервенял от гняв.

— Всички тук могат да го потвърдят — отвърна Колингуд, подминавайки с равнодушие оскърблението.

— Самата истина е — обади се един от присъстващите. — Изчезнал от стаята, като се има предвид, че десет минути преди това е бил там.

— В такъв случай оня там — рече Йоил, сочейки адмирала, — оня там го е убил, както уби навремето...

— Млъкни, негоднико! — извика Колингуд, задъхан от ярост.

— Говори! — настоя на свой ред Едмунд, като се приближи до него.

Йоил мълчеше и не знаеше какво да прави. Само една дума да каже и щяха да потекат потоци от кръв.

— Нищо повече няма да кажа — високо заяви той, а после тихичко добави в ухото на Едмунд: — За Бога, ваша светлост, не ме питайте нищо засега... Скоро всичко ще узнаете.

Колингуд губеше вече търпение; чудеше се как по-бързо да се махне оттук.

— Явно, че имаме работа с глупав шут — рече той и се насили да се усмихне. — Позволете ми, херцог Харалд, да се сбогувам засега с вас, като държа да отбележа, че за мен е странно поведението ви: вчера моята намеса бе призната за навременна, а днес е вече нежелателна.

Харалд се поклони леко, без да отвърне нищо. Колингуд се оттегли от замъка заедно с офицерите си, твърдо убеден, че Йоил не знае нищо за страшното му престъпление. Изобщо не подозираше, че онзи, възмутен до дъното на душата си от сцената на масовото убийство, на която бе неволен свидетел, се беше закълел да разкрие тайната за смъртта на херцогинята и семейството ѝ.

— Е? — обърна се Едмунд към Йоил веднага щом адмиралът изчезна зад вратата. — Казвай сега, какво означават думите ти: „Скоро всичко ще узнаете“?

— Ще говоря само пред херцога и вас, синовете му — рече Йоил. Едмунд направи знак на всички останали да излязат.

— Слушаме те! — почти в хор рекоха двамата братя.

— Дайте заповед на корабите ви да потопят двете английски лодки, които всеки момент ще минат покрай тях — посъветва ги Йоил.

— От къде на къде?

— Вие знаете ли кой е този човек?

— Как кой — адмирал Колингуд... Нали и ти тъй го нарече?

— Нямам предвид името му... Знаете ли каква титла има? Той е херцог и пер.

— От теб го научаваме.

— Като член на горната камара на английския парламент той се подписва там с името Чарлз VI херцог Ексмаут.

— Боже мой! — възкликна Харалд. — Та това е братът на моя покоен зет!... А той защо нищо не спомена?

Едмунд и Олаф побледнях, но дума не казаха. Пегам, негодникът Пегам, му бил нотариус и довереник!... Двамата братя си направиха заключения, предугаждайки истината, ала останаха безмълвни в очакване да чуят по-нататъшната развързка.

— Има защо! — продължи Йоил. — Адмирал Колингуд наистина е брат на вашия зет. Знаете ли обаче по какъв начин Колингуд наследи титлата на брат си? Като го удави в морето с цялото му

семейство, или по-точно, като накара Пегам и Надод Червеноокия да свършат тази работа.

— Ах, подлецът му с подлец! — извика Черния херцог, вдигайки ръце към небето.

— Олаф!

— Едмунд!

— О, братко!... Ах, какъв ужасен спомен!... Значи сме гледали как хвърлят в морето сестра ни, без да знаем, че е тя. О, ти, изверг!

С помрачени от ужас и скръб очи младите хора закършиха ръце:

— И не й помогнахме... Не я спасихме!

— Ама какво стоите? Тичайте! Бързо тичайте да дадете заповед да насочат топовете срещу тия разбойници!

Олаф и Йоил веднага скочиха, но Едмунд ги спря.

— Стойте!

— Какво правиш? Та те ще избягат! — изуми се херцогът.

— Татко — заговори Едмунд с убедителен тон, — с оня подлец са тръгнали шестстотин невинни хора. Те не бива да пострадат от нашето отмъщение! Освен това смятам, че той не е достоен да умре от куршум или граната — такава смърт ще е прекалено почтена за изверг като него.

Младият човек се разпалваше все повече и продължи силно зачервен:

— Подлецът стоеше настрана със закрито лице, нали, Йоил?... Ах, само като си спомня как бедната Леонора бе паднала в краката му и го молеше да пощади децата й... Не, той трябва да умре от жестока, бавна смърт... Да стигне дотам, че да ни моли да прекъснем по-скоро нишката на живота му... Боже мой! Какво ми става? Полудявам ли?... Та аз с очите си видях как този изверг изтръгна от ръцете на майката шестмесечното й момченце и го хвърли в зиналата паст!... А аз гледах и нищо не можех да направя!

— Нима... нима сте знаели за това?! — заекна Йоил от почуда.

— С брат ми се бяхме скрили на остров Бадлео... — хълцаше от плач Едмунд. — Но бяхме само двамата и помощникът ни, а насреща си имахме...

— Шестдесет души екипаж — довърши Йоил.

— Татко — рече след малко Едмунд, вече поуспокоен, — даваш ли съгласието си да отмъстим за това злодеяние?

— Да! — строго рече старият херцог. — Отмъстете за сестра си, за нещастния ѝ съпруг, за децата ѝ... Отмъстете за общата ни скръб. Това е ваш пръв и най-свещен дълг.

— Както и мой! Ставаме трима — неочаквано добави нечий глас.

Вратата широко се отвори и Инголф влезе и се хвърли в краката на херцога. Той бе слушал целия разговор от стаята на Розевел и въпреки настояванията му да изчака още малко, не издържа и се втурна да разкрие кой е всъщност.

— Инголф?! — извикаха в хор Черния херцог и синовете му, онемели от появата му.

— Няма вече Инголф! — отвърна капитанът. — Пред вас е Фредерик Бьорн, който се връща в родния си дом след двадесетгодишно отсъствие.

— Фредерик?! — промълви старият херцог. — Как тъй Фредерик? Кой рече Фредерик Бьорн? Къде е той?

— Аз съм Фредерик Бьорн — повтори капитанът. — О, татко мой, познай своя роден син! — И казвайки това, той оголи гърди и показа знака си.

Всички впериха очи в неизличимия Бьорнов знак — неопровержимото доказателство.

— *Sursum corda!* — прочетоха на глас Олаф и Едмунд и едновременно извикаха: — Братко! Братко!

— Прегърни ме, сине мой! — задъхваше се от вълнение херцогът.

При тези думи капитанът толкова се разчувства, че се олюля и едва не припадна, ала Едмунд и Олаф се завтекоха да го подкрепят. Поддържан от две страни от родните си братя, Фредерик Бьорн получи от баща си първата целувка. Сякаш пречистен в бащините си обятия, той изведнъж се почувства освободен от тегнещото над него мрачно минало. Пиратът Инголф и капитан Велзевул престанаха да съществуват. Вместо тях се възроди първородният син на херцог Норланд, Фредерик Бьорн, принц Розолфски.

XXVI

В СТЕПТА. ОБСАДАТА ПРОДЪЛЖАВА. ПРИСТИГАНЕТО НА ЧЕРНИЯ ХЕРЦОГ. ХАРАЛД И НАДОД. ОПАСНО ВЕЛИКОДУШИЕ

На другия ден, след като изплашеният от Йоил адмирал Колингуд отплава от фиорда, група от двадесет и пет души начело със самия Харалд тръгна да търси Хутор и Грундвиг.

Надод Червеноокия беше пратил бандити в степта — те междуременно бяха обсадили Сигурдовата кула, където бяха Хутор и Грундвиг — още преди „Ралф“ да пристигне в Розолфс. Целта му беше те да застигнат Олаф и Едмунд и да го избавят от младите Бьорнови, преди да бъде нападнат замъкът. С отстраняването на двамата силни противници Надод очакваше значително да се облекчи в сражението, разчиташе, че дълбоката скръб по загиналите синове ще отслаби стария херцог при защитата на замъка. Надяваше се също бандитите да се натъкнат и на други хора от замъка — Анкастрьом например беше страстен ловец и се движеше с голяма дружина. И това сигурно би станало, ако събитията в замъка не бяха избили от ума на обитателите му всякаква мисъл за развлечения. Разчитайки на благоприятни обстоятелства, Надод беше съставил пъклен план и можеше лесно да го изпълни, защото отлично познаваше местния бит и цялата обстановка.

И затова той каза на Инголф, още преди да слязат от кораба, че няма да го въвлеча в самия грабеж на замъка. Беше уверен в успеха си, защото основната работа бе възложил на Торнвалд, който навремето беше овчар на Бьорнови и сам той го бе навел на мисълта за грабежа на замъка. Или, с други думи, Надод разчиташе на розолфци да устроят голям лов и сборният пункт да бъде както винаги в Сигурдовата кула. И почти си представяше как цялата ловна дружина

заедно с кучетата ще изчезне безследно в степта, както кораб потъва в морето.

Но както вече стана ясно, такъв случай не му се предостави. След неочакваното пристигане на англичаните всички планове на Надод изглеждаха на път да рухнат. Тъкмо тогава обаче на Хутор и Грундвиг им дойде неблагоразумната мисъл да идат в Сигурдовата кула, с което щяха да привлекат в степта именно хората, чиято гибел желаше Надод.

Сега въпросът се свеждаше до едно: достатъчно добре ли са запознати с плана на Надод „Разбойниците“, за да действат самостоятелно, след като вождът им е пленен.

Ние оставихме „Разбойниците“ в момента, когато внезапно рухналият дъжд заля горящата им клада. Пропуснахме обаче да кажем, че малко преди бандитите да обсадят кулата, на известно разстояние от нея мина един ловец от замъка, пратен за диви елени. Той забеляза, че там става нещо, и веднага се върна да уведоми херцога. Разбира се, не можа да каже нищо по-точно, съобщи само, че нападателите били въоръжени със саби. И действително Надод не им беше дал никакво огнестрелно оръжие, за да не си позволяват волности, а стриктно да се придържат към плана му за действие.

Капитан Инголф, когото ние отсега нататък ще наричаме Фредерик Бьорн, си спомни, че Надод беше свалил част от моряците на Нордкап, и веднага съобщи това на баща си и братята си.

— Хутор и Грундвиг — рече той — вероятно са разпознали Надод, когато той слезе от кораба, и са го проследили, а той ги е подмамил в степта, където си е направил среща с бандитите. Притиснати от численото превъзходство, вашите верни слуги са потърсили убежище в кулата. Това е ясно като бял ден.

Естествено, Фредерик Бьорн се лъжеше само в подробностите, но в общи линии предположението му беше напълно вярно.

Във всеки случай Хутор и Грундвиг трябваше да бъдат освободени колкото можеше по-скоро. Всички бяха вече готови за тръгване, когато към Фредерик Бьорн се приближи Йоил.

— А какво ще стане с вашите моряци, господин капитан? — попита го Йоил. — Няма ли да им дадете някакви нареждания?

— Ах, да! — възкликна Фредерик. — Съвсем ги забравих... Всъщност какво стана с тях? Къде са те?

Йоил му разказа за бягството на пленените моряци и завземането на английската фрегата.

Черния херцогне можа да се въздържи и похвали безпримерното им мъжество:

— Смелчаци! — възкликна той. — Истински смелчаци!

— Да, татко, екипажът ми беше добре подбран — рече Фредерик и тъжно въздъхна.

Херцогът усети вътрешното му терзание и с добродушна усмивка се обърна към сина си:

— Нима мислиш, че тези, които честно и вярно са служили на капитан Инголф, няма да запазят качествата си и когато бъдат на служба при Фредерик Бьорн?

— Татко, наистина ли го мислиш? — не скри радостта си Фредерик.

— Ти най-добре знаеш колко силни врагове имаме — продължи херцогът с усмивка, — затова не бива да пренебрегваме такива храбри защитници.

Йоил довърши с няколко думи разказа си, като съобщи, че Алтенс поел курс на юг, за да нападне англичаните в тил, а сетне щял да кръстосва близо до брега и да прати лодка за капитана.

— Лодката вероятно вече ви чака, капитане — приключи Йоил.

— Върви при тях, синко — обади се пак херцогът. — Негодникът Колингуд сигурно ще побърза да се оттегли, а ти до довечера ще се върнеш в Розолфс.

— Татко, но моето място сега, в този опасен момент, е тук.

— Ние сме достатъчно хора, сине, и сме добре въоръжени. Имам голямо преимущество пред бандитите, те имат само саби. Върви, момчето ми, не ни мисли нас. Не бива да напускаш другарите си в критичен момент.

Сърцето на капитана се сви от скръбно предчувствие. Той с неохота отстъпи пред бащината си настоятелност и тръгна, като заръча на братята си да пазят живота на почтения им баща.

Малко след това Фредерик Бьорн и Йоил възседнаха конете и препуснаха към брега, а свитата на Харалд, също на коне, бързо се отправи към Сигурдовата кула.

Конниците не бяха изминали и четвърт миля, когато чуха зад гърба си познат рев на мечка. Това беше техният любимец Фриц,

неизменният спътник на Едмунд и Олаф при ловуването им в степта. Почувствал се забравен, огромният мечок се откъсна от синджира и с радостни подскоци и ръмжене се спусна след стопаните си.

В това време обсадилите Сигурдовата кула бандити, след като понесоха поражение с кладата си, продължиха да кроят планове как да пленят Хутор и Грундвиг и да освободят Надод Червеноокия.

Надод от своя страна започна да губи самоувереност поради дълго продължилата обсада. Беше му ясно, че всяка следваща минута е в полза на противниците му. В същото време бе разочарован от мудността на хората си, които така и не намериха начин да му съобщят каква част от нарежданията му са изпълнени.

Изведнъж, вслушвайки се в разговора на двама от бандитите навън, той изтръпна.

— Какво още чакат? — каза единият. — Да сложат малко барут и вратата ще стане на трески.

— Как, забрави ли, че Торнвалд изразходва всичкия барут за основната ни работа? — напомни му другият.

— Ами да вземат оттам тогава колкото е нужно. Иначе ще има да бездействаме неизвестно докога. Тя, онази работа, и без това няма как да стане.

— Кой ти каза, че са я изоставили окончателно!

— Сегвик, който пое изпълнението ѝ след изчезването на Торнвалд, продължава да смята, че ще успеем да свършим основната си задача, дори нареди да не събираме повече дърва за огън. Каза ни само да останем да пазим кулата отвън. Е, да, но ако до довечера розолфци не се съберат тук, ние изобщо няма да можем да си свършим главната работа...

После Надод чу как бандитите хвърлиха на земята наръчи съчки и клони и стъпките им заглъхнаха нанякъде.

Ако в този момент Грундвиг, останал за пореден път сам с пленника, защото Хутор час по час се качваше на върха на кулата да наблюдава наоколо — та ако Грундвиг беше погледнал точно сега към Надод, щеше да забележи страшното злорадство, изписано на лицето му, и сигурно би се замислил сериозно.

— Нищо ново! — съобщи Хутор, когато слезе отгоре. — Право да ти кажа, много се надявах по-скоро да забележат отсъствието ни и да тръгнат да ни търсят... Бандитите се отказаха от кладата.

Престанаха да събират дърва и се отдалечиха вкупом на стотина крачки от кулата... Ще почакам още малко и ако никой от замъка не се появи, казвам ти, направо ще откъсна главата на Надод и ще си проправам път през тая обсада.

— Чудесно! — засмя се Грундвиг. — Ти ще си авангардът, аз — ариергардът, а в центъра... само разстояние между нас! Ха-ха-ха!

— Смей се ти! Според мен обаче е унизително да бъда обсаден от някакви си скитници, които дори нямат огнестрелно оръжие!

— А ние да не би да имаме, Хутор!... Е, ако бях силен като теб, бих приел предложението ти, но не съм и ти ще се окажеш сам срещу цяла глутница... Това би било лудост, не смяташ ли?

— Бъди сигурен, че ей с тая сопа мога с един удар да поваля петима и те...

Великанът изведнъж млъкна и се послуша. Чу се далечен звук на рог.

— Идат! — радостно извика той. — Харалд дава сигнал!

Той бързо заизкачва стълбата към върха на кулата и почти веднага слезе обратно.

— Те са! — говореше възбуден той. — Херцогът със синовете си и още двадесет-тридесет конници... Какво ще кажеш, бандитите си плюха на петите, ни един не остана.

— Те не са хукнали от страх, Хутор — отбеляза Грундвиг, клатейки замислено глава. — Готвят някаква клопка, да знаеш.

Надод, вън от себе си от радост, закриви лице в такива грозни гримаси, че изглеждаше по-противен отвсякога.

След десетина минути вратата на кулата се отвори и пропусна херцога и двамата му синове Едмунд и Олаф.

Смъртта на Гленор опечали херцога. Както стоеше смълчан до трупа на стария си слуга, глас зад гърба му го извади от мислите му. Харалд се обърна и неволно се дръпна назад от отвращение.

— Херцог Норланд — изрече гласът. — Имай смелостта да погледнеш делото на своите ръце. Онази там поне умря и вече не страда. Аз обаче по твоя вина цели двадесет и пет години съм подложен на ужасни мъки, които не могат да се опишат с думи.

— Кой си ти? — попита херцогът, видимо смутен.

— Аз съм Надод, твоят бивш крепостен, по прякор Червеноокия. Заради твоята жестокост се превърнах в същество, пораждащо

отвращение у всеки, който ме види. Не ме ли позна?

Слугите се хвърлиха към бандита, за да го заставят да млъкне, ала Харалд с един жест ги накара да се отдръпнат. Синът му беше жив, беше се върнал и сега в сърцето на стария херцог имаше място за състрадание и прошка. Той нито веднъж не беше виждал Надод след наложеното му наказание и последствията от него безкрайно го развълнуваха.

— Назад, ратаи! — крещеше Надод. — Не пречете на осъдения на смърт да поговори с палача си, той има право на това.

— Кой ти каза, че си осъден на смърт? — продума херцогът.

— Нима не виждаш как здраво са ме вързали слугите ти? Въжетата са се впили в тялото ми.

— Развържете го! — заповяда херцогът.

— Не правете това, ваша светлост — позволи си да възрази Грундвиг. — Той се готви да ограби замъка и да изколи всички ни.

— Да, искам да отмъстя за себе си и за майка си, която умря от скръб и немотия.

— Развържете го! — повтори херцогът с тон, който не допускаше възражения.

— Но, ваша светлост... Уважаеми херцоже... — упорстваше Грундвиг — та той е замесен и в убийството на нашата...

Херцогът не го слушаше. Беше вгълбен в мислите си и си шепнеше:

— Синът ми се върна... Достатъчно кръв се проля... Стига вече... Днешният ден да бъде ден на опрощението.

Тъй като никой не искаше да се подчини, той сам сряза въжетата, които усмиряваха пленника.

Надод с удивление наблюдаваше Харалд. Колкото и да бе безсърдечен, злодеят се трогна от великодушието му, но само за миг. Дълго трупаната злоба отново го връхлетя с цялата си сила. Бандитът нито за момент не помисли за собственото си престъпление, а има ли нещо по-ужасно от това, да отнемеш от майката и бащата родното им дете? Не помисли и за мъката на стария херцог, който двадесет години не бе престанал да оплаква починалия си син.

Харалд откъсна от бележника си един лист, написа бързо нещо и го подаде на Надод.

— Вземи това и си върви. И тръгвай веднага, защото не отговарям за действията на моите хора. Помъчи се да станеш честен човек.

Червеноокия зачете:

До Банкерска къща „Рост и Майер“, Франкфурт.
Благоволете да изплатите на приносителя сумата сто хиляди ливри. Незабавно.

Харалд Бьорн

Надод онемя в първия момент, но веднага след това ненавистта му пламна с двойна сила. Той с презрение хвърли бележката и побягна навън.

Хутор се втурна след него, но Харалд го спря:

— Не мърдай оттук! — извика херцогът.

Великанът се спря, изпълнен с нерешителност. За пръв път в живота си той беше готов да изрази негодуванието си, но Харалд го гледаше с хладен, открит поглед и слугата не посмя да направи друго, освен да се подчини. После се приближи до Грундвиг и сърдито измърмори:

— Само да ми падне този тип!... Херцогът си е загубил ума. Ще стане нещо, помни ми думата!...

Черния херцог бавно обходи с поглед присъстващите. Ничие лице не изразяваше одобрение, включително и лицата на синовете му.

XXVII

НОВО ПРЕСТЪПЛЕНИЕ НА НАДОД. СМЪРТТА НА ЧЕРНИЯ ХЕРЦОГ. НАШЕСТВИЕТО НА ПЛЪХОВЕТЕ. ОТМЪЩЕНИЕТО НА НАДОД

Край Сигурдовата кула се простираше великолепна местност. Едмунд не искаше да влиза в пререкания с баща си и за да се успокои, бавно се изкачи по стълбата и излезе на върха на кулата, откъдето можете да съзерцава величествения пейзаж.

Отляво блестеше гладката тъмнозелена повърхност на морето — спокойно по това време, а отдясно с преливащите цветове на смарагда се разстилаше тучната равнинна степ. Отгоре синееше необятното небе, което залязващото слънце багреше със златисторозов цвят. На небосвода се открояваше широка небесна дъга, символ на покоя. Единият ѝ край сякаш опираше във високите лапландски ледници, а другият бе потопен в укротения океан, там, където той се сливаше с небето.

Един по един при Едмунд се качиха и останалите; долу останаха единствено Олаф и баща му, който се бе отпуснал в едно кресло и подпрял глава с ръце, бе потънал в мисли. Младият човек също бе на път да се унесе в дрямка.

В този момент нечия сянка затъмни вратата на кулата, готвейки се да прекрачи прага навътре. И ето — някаква фигура със святкащи като на рис очи се появи, приклепна леко и опряна плътно до стената, бавно като див звяр, дебнещ плячката си, се промъкваше все по-навътре в стаята... Внезапно се изправи и...

Надод, подлецо! Какво още ти е нужно?!...

С един скок той се намери до Черния херцог, замахна с брадвата и му разсече главата. Херцогът падна, без дори да издаде звук. Олаф скочи на крака, стреснат и сънен, и се огледа наоколо. Той нямаше

време да извика за помощ — строполи се до баща си като бездушна маса. Горестно не чу нищо.

— Ето ти ги двама! — изръмжа Червеноокия, докато оглеждаше стаята като тигър, облизващ се за още плячка.

След като не намери друга жертва, Надод хвърли окървавената секира на пода, изскочи навън и на бърза ръка отвърза коня на Харалд. Метна се на него и се понесе като вихър в степта.

Тогава от терасата на кулата се чу силен вик. Цялата свита на херцога се спусна презглава по стълбите.

В това време от храстите наизскочиха бандитите, отвързаха конете на розолфци и полетяха да догонят водача си.

Първите слезли от кулата нахълтаха в стаята и нададоха отчаян вик, който болезнено се вряза в сърцата на онези, които ги следваха. Гледката закова всички на място. След малко Едмунд се хвърли върху трупа на баща си и изкрещя:

— Татко! Бедни мой татко!

Грундвиг падна на колене пред тялото на Олаф... Хутор едва сподавяше риданията си. Страшен вид имаше великанът: очите му диво се въртяха на всички страни, готов бе да удужи някого, да го смели на кайма.

В далечината се разнесоха оръдейни гърмежи. Близо пет минути не спряха, ала никой не им обърна внимание.

Грундвиг и другите се опитаха да върнат живота на злощастните жертви, като ги положиха на масата. Никой не подозираше, че над розолфци надвисва страшна беда; неминуема и безвъзвратна гибел ги заплашваше. Но кой ли мислеше за себе си в този момент? Всички оплакваха съдбата на Харалд и Олаф.

Хутор излезе с намерението да се спусне след злодеите, но почти веднага се върна, отпуснал унило глава. От тях нямаше и следа.

Изведнъж друг шум, далечен, неопределен, подобен на тих плясък на вълни, долетя до розолфци. Постепенно шумът се усилваше все повече. Всички наостриха слух. Силен вик раздра тишината:

— Това са плъховете!... С нас е свършено!

Неколцината останали до този момент на върха на кулата бързо се спуснаха по стълбата, крещейки:

— Затваряйте вратата!... Затваряйте вратата!

В степта, подобно на наводнение, се надигаше черна вълна, заливаше всичко наоколо и прииждаше към кулата. Това бяха особен вид плъхове — бедствие, стократно по-опасно от наводнение. Спасение от него нямаше. Единствено огънят можеше да го спре, но можеше ли да се запали цялата тази огромна степ?

А и кой имаше възможност да запали огън? Това можеше да стори само някой извън кулата.

Вече двадесет години този вид северни плъхове си живееха спокойно сред скалния мъх; двадесет години не бяха извършвали преселение въпреки бързото размножаване и намаляването на препитанието им. Понякога и най-малкият шум или нахлуване в територията им можеше да ги раздвижи до опасни последици. Харалд знаеше това и винаги предупреждаваше синовете си да не се навъртат много около Сигурдовата кула. Надод обаче именно тях използва като оръдие, за да излее докрай злобата си. Торнвалд му беше дал идеята и Надод нареди на хората си да поставят в скалите двеста-триста малки барутни мини, съединени с фитил. И той бе запалил един от фитилите, а последвалите един след друг взривове внесоха суматоха сред плъховете. Достатъчно беше малка група от тях да се надигне от мястото си, и след нея тръгнаха на талази всички останали.

Щом се разнесе викът „Затворете вратата!“, Хутор бързо сложи куките. Оттук опасността беше предотвратена — вратата плътно се затваряше. След като запушиха всички други отвори и пролуки с каквото им попадне, розолфци отново се втурнаха нагоре по стълбата, за да наблюдават отвисоко живата напаст, която заплашително прииждаше към кулата от всички страни. Никой не бе забравил как жителите на цели села загинаха при последното нашествие на опасните гризачи — те не пожалиха ни хора, ни животни...

Онези, които се качиха първи, като по сигнал нададоха силен вик на ужас: възползвайки се от неравните камъни, от които бяха издигнати стените на кулата, плъховете безпрепятствено пълзяха нагоре. Ето вече целият първи етаж бе покрит със сплъстената им козина; очите на малките хищници святкаха като хиляди искри, а челюстите им потракваха силно и зловещо.

Всички бяха наясно какво ги очаква. Успеят ли плъховете да проникнат вътре, в кулата нямаше да остане нищо освен оглозгали скелети. Нямаше никаква надежда за спасение...

И все пак трябваше да се опитат да предотвратят пълзенето им нагоре. Всички се въоръжиха с дълги прътове, донесени от избата. Хутор се зае сам да разчисти цяла една стена на кулата.

Нашествието на плъховете стремително продължаваше нагоре; вече бяха завзели и втория етаж; едни се опитваха да проникнат през затворените прозорци, други непоколебимо се устремяваха все по-нагоре. Плътно се покриха стените и на третия етаж. И битката започна. Отначало всичко изглеждаше лесно — от най-малкия удар с вършината надолу политаха цели редове гризачи. Много скоро обаче техните места се заемаха от нови. Хищниците усетиха, че имат срещу себе си упорити противници и озлобени, се втурваха нагоре с още по-голямо ожесточение.

Битката продължи така цели часове без никаква промяна и за двете страни. Всъщност, ако у някоя от страните се проявяват умора, това бяха обсадените, чиято надежда за победа отслабваше все повече. Те тъжно си разменяха погледи, всеки с чувството, че не му остава много време да живее.

Почти веднага след като гризачите тръгнаха към кулата, приятелят Фриц, страхотно изплашен, побягна към замъка. Обсадените много разчитаха, че като го видят да се връща сам, все някой ще се усъмни и ще вдигне тревога. Но кой ли щеше да се сети да съобщи на васалите за съмненията си и да ги поведе на помощ на изпадналите в беда? Едва ли някой би предложил да се запалят огънове в степта. И надеждата им за помощ отвън съвсем се стопи.

Така мина денят. Вечерта завари обсадените в дълбоко, безмълвно отчаяние, за което думи не стигаха да се опише.

Дойде и моментът, когато всички останаха без сили, само Хутор продължаваше битката.

— Дръжте се! Не се предавайте! — рече той на Едмунд и Грундвиг. — Аз ще ви спася.

Протегнатите надолу обезсилени ръце на отбраняващите се отказваха да им служат. Един по един нещастните розолфци се оттегляха от битката и накрая плъховете със стотици започнаха да нахлуват в самата кула... Малките хищни твари победиха...

Настана дълбока нощ; в тъмнината се чуваха само стенани-ята и воплите на безпомощните жертви. Надод си отмъсти!

На другия ден се появи Фредерик, следван от моряците си и васалите на замъка. Те запалиха огънове в степта и след като прогониха пльховете, Фредерик се спусна към Сигурдовата кула, без дори да изчака да поизстине земята след пожара.

Още отдалече беше видял страшната гледка на върха на кулата. От терасата висеше някаква огромна безформена маса, наподобяваща група вкупом обесени хора.

Най-възрастният наследник на рода Бьорн изтича бързо нагоре и тогава разбра какво голямо нещастие го е сполетяло. Бе му останала една-единствена утеха — брат му Едмунд, завързан за флагщока, беше жив. Спасил го бе Хутор, който, виждайки, че няма вече никаква надежда, вдигна Едмунд на могъщите си рамене, качи се на флагщока и го завърза здраво на самия му връх. Направи същото и с Грундвиг, а накрая сам увисна на дългия прът. Тъй ги завари утрото.

Едмунд беше в безсъзнание, но скоро успяха да го свестят. По необяснима случайност телата на мъртвите Харалд и Олаф, лежащи на масата, не бяха засегнати от малките хищници.

Бившият пират не проля нито една сълза. Усети в себе си някаква топлина, която сякаш му даде кураж и сила. Той само простря ръка последователно над тялото на баща си и брат си и със сподавен глас рече:

— Почивайте в мир, жертви на благородството! Аз ще ви направя кървава панихида. В това се кълне самият капитан Велзевул!

* * *

Анкастрьом бе напуснал замъка още в навечерието на тези събития. Две седмици по-късно шведският крал Густав III падна от ръката му по време на дворцовия бал с маски.

При първото си гласуване парламентът предложи короната на първородния син на херцог Норланд.

Историята на Фредерик Бьорн, бившия пират Инголф, стана известна на всеки поданик на Шведското кралство. В цялата страна се предаваше от уста на уста как старият Розевел като призрак спасил осъдения на смърт Инголф през тайнствения отвор в стената и как изсъхналият като мумия старец открил сходството между Инголф и

изчезналия син на Черния херцог. Читателите, разбира се, си спомнят трогателната сцена, когато Розевел показва на Инголф печата с герба на Бьорнови и техния девиз.

Когато пратениците на парламента пристигнаха в замъка Розолфс, за да съобщят на Фредерик Бьорн, че го канят да се качи на престола, младият херцог Норланд им даде следния отговор:

— Моят живот не ми принадлежи. Дадох клетва да отмъстя за убитите членове на семейството ми, както и да намеря останките на чичо си Магнус сред полярните ледове. Но ако ти, Едмунд...

— Аз искам да бъда до теб и да ти помагам! — заяви решително младият човек.

— Всички мечти на покойния херцог се разбиха на пух и прах — промълви Грундвиг.

Една сълза се отрони от очите на стария розолфски слуга. Той побърза да я изтрие и много тихо, колкото да го чуе само Хутор, рече:

— Сянката на смъртта тегне над стария замък. Знаеш ли, Хутор, вече си мисля, че много скоро двамата с теб ще затворим семейната гробница на Бьорнови и ще напишем на камъка: „Тук почива прахът на последния Бьорн.“

Не след дълго парламентът провъзгласи за наследник на престола на Ситурдови, Бьорнови и Ваза френския маршал Жан-Батист Бернадот.

Издание:

Луи Жаколио. ПРИНЦЪТ ПИРАТ

Превод: Гено Холевич

Илюстрация за корицата: Емилиян Станкев

Редактор Мария Неделева

Художник-редактор Лили Басарева

Коректор-стилисти Магдалена Атанасова, Катя Илиева

Лилия Вълчева, Маргарита Георгиева, Галя Луцова

Графично оформление Стефан Узунов

„Тренив & Тренив“ ООД, София, 1992

Цена 10,98 лв

c/o Jusautor, Sofia

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.